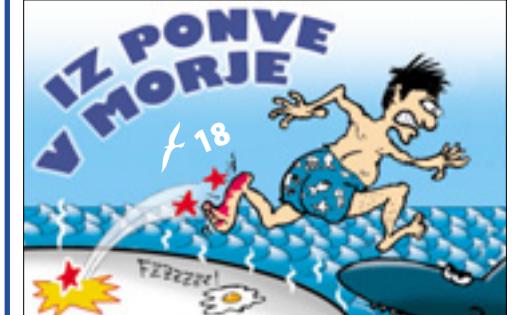

Roberto Antonione,
kandidat
desne sredine
za tržaškega
župana?

f 5

Primorski dnevnik

*Motilci
pravnega
reda
in miru*

DUŠAN UDÖVIČ

Morda se je evropski komisarki Viviane Redingovi res malce zarekle, ko je s Sarkozyjem »čiščenjem« Romov v Franciji priklicala v spomin nacistične deportacije. Ampak primerjava je bila najbrž hote dovolj močna, da je zadela v jedro problema. To je za evropske civilizacijske standarde nesprejemljiv odnos do priseljencev, še zlasti pa bode v oči in vzbujajo silno neprjetne asocijacije, ko gre za etnično skupnost, ki je z nomadskim načinom življenja praktično doma po vseh državah Evrope.

Vsekakor je dobro, da je problem prišel na evropski vrh, to je bila priložnost za nekatere pomembne poudarke, če drugače ne, vsaj na ravni splošnih načel, kot je povedal predsednik evropske komisije Barroso, ko je dejal, da je v Evropski uniji vsakršna diskriminacija na etnični podlagi nepojmljiva. Pomembno je, da je Merklova na isti valovni dolžini, incident s Sarkozijem pa lahko tudi (prej ali slej) pospeši sprejemanje ustreznješih ukrepov, ki zadevajo politiko do migrantov.

Pri vsem tem je simptomatično, kako je Sarkozyjevo škandalozno ukrepanje do Romov in njegovo besno reakcijo na očitke evropske komisarke naglo podprtitalijanski premier Berlusconi. Oba bolj kot na evropske forume škilita vsak na svoj notranjepolitični položaj, kjer občutno izgubljata konsenz. In kaj je danes prikladnejšeza vzpon na levestici popularnosti kot pregon Romov ali podobnih »motilcev pravnega reda in miru«, ki se potikajo po Evropi?

EVROPSKA UNIJA - Na včerajnjem zasedanju Evropskega sveta v Bruslu

Sarkozy in Barroso sta se ostro sporekla okrog Romov

Francija bo nadaljevala s svojo politiko - Komisija za spoštovanje manjšin

TRST - Na obisku veleposlanik RS v Rimu Iztok Mirošič

Trenutka ne gre zamuditi

Odnosi med Italijo in Slovenijo so zelo dobri - Za strpno reševanje odprtih vprašanj

TRST - Iztok Mirošič, ki je poleti nastopil mesto veleposlanika Republike Slovenije v Rimu, se mudi na dvodnevnom obisku v Trstu. Danes se bo srečal s predstavniki manjšine in javnimi upravitelji, včeraj pa je med

drugim obiskal tudi uredništvo Primorskog dnevnika.

Mirošič je v daljšem pogovoru spregovoril o prioritetah svojega mandata, med katere sodi tudi položaj Slovencev v Italiji.

Konzulka Vlasta Pelikan pa je napovedala, da bo zunanj minister Samuel Žbogar 1. oktobra odkril spominsko ploščo na pročelju tržaške vile Tomažič.

Na 3. strani

ITALIJA - Avtomobilска proizvodnja ločena

Turinski Fiat sprejel »zgodovinsko odločitev«

TURIN - Delničari italijanske družbe Fiat so se včeraj odločili za posmemben korak: zgodovinska turinska znamka bo odslej ime za dve samostojni podjetji. Družba Fiat Auto bo združevala avtomobilsko proizvodnjo, nova družba Fiat Industrial pa preostalo proizvodnjo, ki zajema predvsem kmetijske in gradbene stroje pod znamko Case New Holland in tovornjake znamke Iveco.

Predsednik John Elkann in pooblaščeni upravitelj Sergio Marchionne (na sliki) sta prepričana, da so delničari sprejeli zgodovinsko odločitev.

Na 4. strani

V. BRITANIJA Papež začel štiridnevni uradni obisk

GLASGOW/EDINBURGH - Papež Benedikt XVI. je včeraj začel štiridnevni uradni obisk v Veliki Britaniji. Prva postaja na papeževi poti je bil Edinburgh, kjer se je srečal z britansko kraljico Elizabeto II., nato pa je odpotoval v Glasgow, kjer je zvečer pred okoli 65.000 verniki vodil mašo na prostem. V svoji pridigi v Glasgowu je papež vse bolj sekularne Britance posvaril pred splošnim trendom "izključevanja verskih prepričanj iz javnega diskurza".

Na 11. strani

PETEK, 17. SEPTEMBRA 2010

št. 220 (19.927) leta LXVI.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v naselju Zakriž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

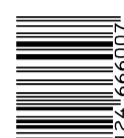
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNIKA PLACANA V GOTOVINI

Sprednja stran v abonamentu postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 777124 666607

BRUSELJ - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je včeraj na vrhu voditeljev EU v Bruslu dejal, da je Francija globoko pretresena zaradi izjav evropske komisarke za pravosodje Viviane Reding, ki je izgon Romov iz Francije primerjala z deportacijami med drugo svetovno vojno. Ob tem je napovedal, da bodo nadaljevali odstranjevanje "vseh nezakonitih nasebil". Sicer se je Sarkozy na vrhu ostro sprekel s predsednikom Evropske komisije Josejem Manuelom Barrosom, ki je priznal, da so bile izjave komisarke nekoliko pretirane, a je poudaril, da je diskriminacija etničnih manjšin nesprejemljiva.

Na 11. strani

Križ: pokrajinski upravitelji na obisku v Ribiškem muzeju

Na 5. strani

Posvet v Trstu: glede izobraževanja Italija zamuja

Na 6. strani

Bevk u v spomin ob dvojni obletinci

Na 10. strani

»Ne« tovornjakom in širitti ceste pri Sabličih

Na 12. strani

V Tržiču vnukov prijatelj v resnici goljuf

Na 12. strani

gostinski učni center
www.adformandum.eu

OPERATER V GOSTINSTVU - NATAKAR

Poklicna kvalifikacija s področja strežbe za odrasle

• **Pogoji za vpis:**

dopolnjeni 18 let,
bivališče v Furlaniji
Julijski krajini,
zaposlitveni status ni
pogoj za vpis

• **Vpisovanja:** do petka,
15. oktobra 2010, na
sedežu Ad formandum
v Trstu

• **Izbor kandidatov:**
vstopni test

• **Trajanje:** 800 ur, od teh
280 ur delovne prakse

• **Izvajanje:** oktober 2010
– maj 2011, popoldne
ali zvečer

• **Potrdilo o poklicni
kvalifikaciji**

ZA INFORMACIJE:

AD FORMANDUM
impresa sociale · socialno podjetje

Ul. Ginnastica 72, Trst
tel. 040 566360
ts@adformandum.eu

LJUBLJANA - Predsednik republike Slovenije ostro kritičen do odločitev Catherine Ashton

Türk: »Manj zupanja v evropsko birokracijo«

Po njegovi oceni gre za pomanjkanje občutljivosti za realne potrebe držav, kot je Slovenija

LJUBLJANA - Predsednik republike Danilo Türk v odločitvi zunanjepolitične predstavnice EU Catherine Ashton o imenovanjih na visoke položaje v evropski diplomaciji vidi »pomanjkanje občutljivosti za realne potrebe držav, kot je Slovenija«. Kot je še dejal, imamo v Sloveniji zdaj »vse razloge, da ne zaupamo v evropsko birokracijo v enaki meri kot doslej«. EU nima enotne zunanje politike in pri oblikovanju skupne zunanje politike ima velike težave. Zato je zunanja politika EU »v nevarnosti, da bo zdrsnila v irrelevantnost«, in ena od ilustracij tega je tudi vzpostavljanje skupne diplomatske mreže, je v včerajšnjem pogovoru z novinarji v Ljubljani menil Türk.

Opozoril je tudi na nekaj drugih neuspehov na področju zunanje politike EU, ko med drugim ni uspela uveljaviti svojih stališč na lanski podnebni konferenci v Koebenhavnu ter nazadnje ta teden ob neizglasovanju predloga o posebnem statusu EU v Generalni skupščini Združenih narodov.

Ashtonova je v sredo v Bruslju razkrila seznam 29 imenovanj na visoke položaje v evropski diplomatski službi, med novoimenovanimi veleposlaniki EU v treh državah pa ni nobenega Slovence. Slovenski zunanj minister Samuel Žbogar je v sredo nad tem že izrazil razočaranje, predsednik Türk pa je včeraj dejal, da »občutek razočaranja morebiti ni neutemeljen, a hkrati tudi ni presenetljiv, kajti EU prima tudi razočaranja«.

»To je politično vprašanje; ne gre le za izbor diplomatov, ampak tudi za politično občutljivost do držav, ki so v EU 'novejše'. EU se bo morala zelo temeljito zamisliti nad temi praksami,« je bil oster predsednik.

Türk je sicer prepričan, da se morajo slovenski kandidati še naprej potegovati za položaje v skupni evropski diplomatski službi, saj »EU ostaja okvir delovanja Slovenije«. Opozoril pa je, da skupna evropska zunanja politika ni nadomestilo za zunanj politiko posameznih držav. »Slovenija je suverena država z lastno zunanj politiko in se ne more zanašati na zunanj politiko EU. Ta nima enotne zunanje politike, pokuša sicer izdelati skupno zunano politiko, a pri tem prizadevanju ni uspešna,« je dodal. Po njegovem prepričanju je EU »zelo šibka pri določanju zunanjepolitičnih prioriteta«.

Predsednik je bil kritičen tudi do neenotnosti EU ob junijskem glasovanju na sestanju Sveti ZN za človekove pravice o izraelskem napadu na konvoj s posmočjo za Gazo. Ne le, da EU v tem pri-

Predsednik
Republike
Slovenije Danilo
Türk

KROMA

meru ni uspela vzpostaviti enotnega stališča, ampak se je skušala zateči k vzdržanju, je opozoril. »Vzdržanje pa ni politika, kvečemu najmanjši skupni imenovalec,« je opozoril Türk, ki ne vidi nič dobrega v tem, da bi se skupna zunanja politika EU zreducirala na najmanjši skupni imeno-

valec. Po njegovih besedah se moramo zavedati, da Slovenija ima svoja stališča in svojo zunanjo politiko, ki jo je pokazala tudi v konkretnem primeru, ko je glasovala za resolucijo, ki je obsodila napad na konvoj za Gazo.

Na novinarsko vprašanje, ali bi mo-

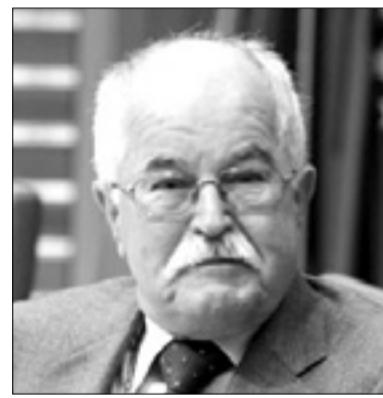
rala Slovenija prevetriti svoje zunanjepolitične usmeritve in se morda manj usmeriti v Zahodni Balkan (slovenski kandidature za evropsko diplomatsko službo so bile za države s tega območja), je Türk odgovoril, da je Zahodni Balkan zagotovo ena od dimenzijs slovenske zunanje politike, ne pa edina. Predsednik sicer meni, da je vladala pripravila dobro zunanjepolitično strategijo, v praksi pa je potreben paziti, da se ne bi preveč omejili pri izboru vprašanj. Del slovenske zunanjepolitične identitete sta poleg Balkana tudi Srednja Evropa in Sredozemlje, pri vseh treh pa mora najti ustrezne vsebine, je prepričan.

Komentiral je tudi slovensko kandidaturo za nestalno članstvo v Varnostnem svetu ZN v mandatu 2012-2013. Po njegovem mnenju je bila odločitev za kandidaturo, sprejeta že pred leti, dobra. Kot je dejal, mora biti slovenska zunanja politika namreč celovita in »nobenega razloga ni, da bi bila provincialna«. S premierom Borutom Pahorjem se o kandidaturi še nista podrobnejše pogovarjala.

Türk se sicer odpravlja v New York, kjer se bo prihodnji teden med drugim udeležil vrhunskega srečanja o uresničevanju razvojnih ciljev tisoletja ter vrha o biotski raznovrstnosti, načrtuje pa tudi številna dvostranska srečanja. (STA)

LJUBLJANA - Urad vlade RS za Slovence po svetu

Minister Žekš zadovoljen, ker dvojezična šola ostaja v Špetru

Minister Boštjan Žekš

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu pozdravlja dejstvo, da je po ugotovitvi, da dosedanja šola varnostno ni primerna za pouk in jo bo potrebno obnoviti, špeterska dvojezična šola ostala v Špetru in se tako ni razdelila na več oddaljenih lokacij, kot je bila ena od prvotnih zamisli. Rešitev z več lokacijami ni v skladu z manjšinskim zakonom, zato je bil dosegren dogovor, ki je v okviru možnosti najbolj koristen za tamkajšnje šolarje.

Minister Žekš si je ob nedavnih obiskih v zamejstvu prizadel za ohranitev šole v Špetru. Izrazil je zadovoljstvo, da so bila prizadevanja uspešna. Ob tem se

zahvaljuje županu Špetra Tizianu Manziniju za vložen trud. V šolo je letos vpisanih 65 predšolskih otrok, 111 učencev osnovne šole

in 43 učencev nižje srednje šole. Tudi trend vpisa v dvojezične šole na avstrijskem Koroškem je pozitiven. Glede nedavnega poročanja nekaterih medijev o zapiranju zamejskih šol Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu in Deželnemu šolski svetu za Koroško sporočata, da drži, da so na Koroškem zaprili tri šole, vendar ne na območju manjšinskega šolskega zakona za Koroško.

Razlog za zapiranje šol na Koroškem je, kot tudi drugod, pomanjkanje otrok. Nobena od dvojezičnih šol ni bila zaprta, kljub temu, da obstajajo mesta, kjer je premalo otrok. Odločitev o zaprtju oz. preoblikovanju šol v podružnice sprejemajo občine.

LJUBLJANA - Komisija državnega zborna za narodni skupnosti

Manjšinska zakonodaja je dobra, a se v praksi slabo uresničuje

LJUBLJANA - Komisija DZ za narodni skupnosti je včeraj podprla tretje poročilo odbora strokovnjakov o rabi Evropske liste o regionalnih in manjšinskih jezikih v RS s priporočilom Svetu Evropi za hitrejše uresničevanje veljavne zakonodaje. Manjšinska zakonodaja je dobra, a se v praksi slabu uresničuje, je enotno mnenje članov komisije. Predsednik komisije Laszlo Göncz je pri predstavitvi tretjega poročila odbora strokovnjakov o rabi Evropske liste o regionalnih in manjšinskih jezikih, ki jo je Slovenija ratificirala oktobra 2000, veljati pa je začela 1. januarja 2001, poudaril, da odbor ugotavlja dobro sodelovanje s slovenskimi oblastmi. Tuči tokat ugotavlja, kot v preteklih poročilih, da je v Sloveniji zagotovljen precej visok standard zaščite italijanskega in madžarskega, pa tudi romskega jezika.

A odbor hkrati po njegovih besedah tudi opozarja na razkorake pri izvajanjih zakonodaje na nekaterih področjih, predvsem v slovenskem šolskem sistemu. Odbor strokovnjakov Svetu Evropi po besedah Göncza tudi ugotavlja, da je dolgoročna zaščita in promocija italijanskega in madžarskega jezika ogrožena zaradi ponajboljšega zaposlovanja učiteljev, zaposlenih na sodiščih in novinarjev, ki uporabljajo oba jezika na narodnostno mešanih območjih.

Kot je poudaril, je zato priporočilo odbora ministrov Svetu Evropi, da se sprejmejo ukrepi za zmanjševanje razkoraka med zakonodajo in njenim uresničevanjem pri rabi obeh jezikov v upravnih organih in javnih službah. Treba je namreč oblikovati merila za zaposlovanje na teh področjih s primernim znanjem madžarskega in italijanskega jezika.

V razpravi je direktor urada vlade za narodnosti Stanko Baluh pohvalil zakonodajo, ki je »dobra, a v praksi šepa«. Z njim se je strinjal tudi podpredsednik komisije Roberto Battelli, za katerega je »poročilo sicer korak naprej, dobro je tudi, da je država spoznala ta razkorak«.

Dejstvo, da Slovenija ne skrbi za izobraževanje v omenjenih jezikih, je po besedah Battellija poziv državi, da »se nekaj ukrene«. Vtis namreč ima, da v državi ni želje za izvajanje aktivnih politik na tem področju. Pri tem člani komisije pozivajo vlado, naj pospeši aktivnosti splošnega zakona o uresničevanju pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti, ki bi med drugim učinkoviteje uredil vzvode nadzora nad uresničevanjem pravic skupnosti. Komisija se je na včerajšnji seji seznanila še s problematiko narodne in jezikovne opredelitev pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti v okviru Registrskega popisa prebivalstva RS leta 2001.

Generalna direktorica republiškega statističnega urada Irene Križman je poudarila, da bo tokratni popis drugačen od prejšnjih, saj med zbranimi podatki ne bo več tistih, ki se nanašajo na narodno in jezikovno pripadnost. Popis bo izveden brez zbiranja podatkov na terenu, s čimer bo po besedah Križmanove privrževanih 12 milijonov evrov.

Ker je v zvezi z narodno in jezikovno identiteto danes veliko vprašanje in strokovni dilem, se je komisija zavzela za skupni raziskovalni projekt (statistični urad v sodelovanju s komisijo in prisotnimi ustanovami) s pridobivanjem podatkov o narodni in jezikovni pripadnosti avtohtonih narodnih skupnosti v Sloveniji. (STA)

Predsednik SSO Štoka izročil ministru Žekšu dokument organizacije

Včeraj v dopoldanskih urah je predsednik Sveta slovenskih organizacij dr. Drago Štoka s svojim ožnjim sodelavcem Ivom Corvo obiskal Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu in ministru dr. Boštjanu Žekšu izročil ter objasnil dokument SSO, ki vsebuje razvojne smernice ustanov in organizacij slovenske narodne skupnosti v Italiji (dokument v celoti objavljamo na 15. strani dnevnika). Minister dr. Boštjan Žekš je izvajaju predsednika SSO pozorno sledil in zagotovil, da bo programske smernice podrobno proučil in natančno analiziral ter izrazil željo, da bi dokument kot tak res konstruktivno vplival na življenje in razvoj slovenske narodne skupnosti v Italiji.

V Dutovljah pozdrav trgovci

DUTOVLO - Tudi letos Turistično društvo Kras iz Dutovlj organizira zabavno prireditve Pozdrav trgovci, ki bo potekala v soboto, 25. septembra, s pričetkom ob 19. uri v prostorih Bunčetove domačije v Dutovljah. Poleg kantavtorja Gorazda Lampeta, ki se bo predstavil s samostojnim koncertom, bodo nastopile tudi članice plesne skupine Štorovke iz Kulturnega društva Šator iz Štorj, Obiskovalce bo pozdravila tudi kraljica terana Martina Marc, člani društva vinoigradnikov in vinarjev Krasa pa bodo potstregli s kozarcem vina. (OK)

Češpovi dnevi v Slivju

SLIVJE - Turistično društvo Dimnica Slivje organizira že 11. tradicionalne Češpove dneve, ki potekajo tretji konec tedna v septembru. Na prireditvi si bodo obiskovalci tudi letoslahko ogledali stare kmečke običaje in poskusili češpove dobre izpod rok domačih gospodinj. Prireditve, ki bo potekala 18. in 19. septembra, spremišljajo bogat kulturni in zabaven program. Češpovi dnevi se pričenjajo v soboto (jutri) ob 15. uri, ko bo na stojnicah zadišalo po češpovih dobratih, v nedeljo pa bodo na voljo že od poldne dale. Po sobotnem češpovem teku za pokal Primorskih novic (ob 16. uri) bo sledila otroška matinica s čarodejem, nastop folklorne skupine Borjač (ob 18.30 uri), uro kasneje pa zabava s skupinama Ne me jugat in Koktelci. Osrednja del turistične, kulturne, športne, etnološke in kulinarne prireditve, ki privablja v ta del Brkinov vedno več obiskovalcev, pa se bo odvijal v nedeljo z začetkom ob 10. uri. V okviru prireditve je v vašem domu organizirana etnološka razstava predmetov iz kmečkega življenja. Na stojnicah pa si bodo mogoče ogledati in kupiti tudi domače dobre (čespe, češpove njoke, marmelade in drugo). Prireditve, ki bo potekala pod šotorom, bo spremišljalo bogat srečelov. (OK)

CELOVEC - Deželni zbor

Koroški socialdemokrati predstavili vlado v senci

CELOVEC - Koroški socialdemokrati (SPÖ), ki so pri deželnih volitvah 1. marca 2009 strmoglavlili na samo še dobrih 25 odstotkov glasov oz. prejeli kar deset odstotkov (!) manj kot pri volitvah leta 2004, so v začetku tedna predstavili nov protiutev vladni koaliciji slobodnjakov (FPK) deželnega glavarja Gerharda Dörflerja in ljudske stranke (ÖVP) na čelu z deželnim svetnikom Josefovom Martinzem. Oblikovali so vlado v senci.

Z vlado v senci hočejo socialdemokrati kontrolirati delo desničarske vladne koalicije, istočasno pa uveljaviti tudi svoje predstave o pravilnem vodenju resorjev. Vsak resor, za katerega so v deželni vladi odgovorni člani modro-črne koalicije, ima odslej »rdečega« ministra/ministrico v senci, pri katerih gre večinoma za osebe, ki so v socialdemokrati stranki že govorniki za posamezna področja ali znotraj

stranke ali v koroškem deželnem zboru. Za področje manjšinske politike na Koroškem se je postavil za ministra v senci sam predsednik vlade Peter Kaiser.

Medtem stranki grozi nadaljnji hud udarec: po več kot pol stoletju izhajanja je ogrožen obstoj edinega socialdemokratskega dnevnika v deželi in v Avstriji nasloplih Kärntner Tageszeitung (KTZ), ki je začel v hude finančne težave. Kot je predsednik stranke Kaiser včeraj potrdil, hogy stranka prodati svoj 45-odstotni deležev, ki ga ima pri dnevniku. Aktualen vzrok za umik: vladna koalicija FPK/ÖVP na Koroškem je z letosnjim letom črtala vse podpore za dnevnike, je dejal predsednik Kaiser.

Dodal je še, da sta medtem dva interesanta najavila zanimanje za prevzem časopisa. Če prodaja ne bo uspela, dnevniku grozi ukinitve morda še letos.

Ivan Lukanc

OBISK V UREDNIŠTVU - Pogovor z veleposlanikom Republike Slovenije v Rimu Iztokom Mirošičem

Veleposlanik Mirošič: Slovenci v Italiji so ena od prioriteta mojega mandata

Odnosi med Italijo in Slovenijo so zelo dobri - Oktobra bo zunanjji minister Žbogar odkril ploščo na vili Tomažič

TRST - Veleposlanik Republike Slovenije v Rimu Iztok Mirošič je po naravi optimist. Zato s precejšnjim optimizmom gleda tudi na svojo novo poklicno zadolžitev in na cilje, ki si jih je zastavil: nadgraditev odnosov med Italijo in Slovenijo, pospešitev gospodarskega sodelovanja in izboljšanje položaja slovenske manjšine. Tudi zato je želel na začetku manda obiskati Slovene v Italiji: ne zato, ker ne bi poznal njihovega položaja, temveč, ker je žezel s simbolno gesto pokazati na eno od prioriteta svojega službovanja.

Veleposlanik Mirošič se mudi na dnevne obiske v Trstu, med katerim se bo danes srečal s predstavniki manjšine, vladnim komisarjem Giacchettijem, županom Dipiazzom, pokrajinsko predsednico Mario Tereso Bassom Poropat in Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem. Več pogovorov pa je imel že včeraj, denimo z izrednim upraviteljem SSG Andrejem Berdonom in ravnateljem NŠK Milanom Pahorjem. Obiskal pa je tudi uredništvo Primorskega dnevnika, kjer se je zaustavil na daljšem pogovoru. Spremljali sta ga generalna konzulka RS v Trstu Vlasta Pelikan in konzulka Bojana Cipot.

Veleposlanik Mirošič dobro pozna življenje ob nekdanji meji, saj je najprej odraščal v Trstu, nato pa v Lokvi. Dobro ve, da sta obe strani obremenjeni z zgodovino, a je tudi predstavnik mlajše generacije in videl zato odnose z Italijo skozi drugačno luč: prepričan je, da preteklosti ne bomo poza-

Z leve: Bojana Cipot, Dušan Udovič, veleposlanik Iztok Mirošič, Vlasta Pelikan in Jure Kufersin

KROMA

bili, a tudi, da ne smemo zamuditi tega trenutka. Ljudje ob meji ne potrebujejo sporoč, temveč kooperacijo, zato tudi sam zagovarja strepen način reševanja problemov. Občutek ima, da je tržaška javnost pozitivno sprejela julijski obisk predsednikov Hrvaške, Italije in Slovenije. Ta dogodek je ob sodelovanju, ki sta ga uvedla podtajnik

Alfredo Mantica in minister Boštjan Žekš, baza, na kateri je vredno graditi nadaljnje meddržavne odnose.

Ti so po njegovi oceni že danes zelo dobri, čeprav ostajajo nekatera vprašanja odprta. Med temi so plinski termini v Tržaškem zalivu: Slovenija je pripravljena, da lokacija ni primerna, zato pred-

laga, da se obe državi temeljito pogovorita o vseh večjih infrastrukturah in njihovih čezmejnih vplivih.

Problematično je tudi financiranje manjšinskih ustanov, za katere bi bilo potrebno najti dolgoročnejše rešitve. V to smer vodijo prizadevanja za ustanovitev letnega ompisa pri predsedstvu italijanske vlade, ki

bi se ukvarjal z manjšinami. Že novembra naj bi vsekakor zasedal komite ministrov Italije in Slovenije, na drevnem redu pa naj bi bila tudi manjšinska problematika. Slovenija pa pričakuje, da Italija ne bo krčila sredstev slovenski manjšini, tako kot jih same ne bo italijanski skupnosti v Istri.

Jure Kufersin, predsednik zadruge Primorski dnevnik, je izrazil upanje, da bo naš časopis deležen sistemskih rešitev, ki bi omogočila planiranje in ga rešila pred vsakoletno negotovostjo. Veleposlanik je pokazal veliko navezanost na časopis, ki ga je bral že v otroštvu, v zadnjih letih pa predvsem preko spletka. Ocenjuje ga kot dober časopis, ki s svojim poročanjem dejansko gradi enoten kulturni prostor in obenem obravnava teme, ki jih slovenski mediji ne odpirajo; poudaril je, da bi bilo brez njega življenje Slovencev v Italiji nedvomno teže.

Slovenska manjšina bo torej ena od prioriteta Mirošičevega mandata, zato od nje (in nas) pričakuje tudi aktivno sodelovanje. »Vrata naše ambasade so odprta, v Rimu imate svoj slovenski dom.«

Konzulka Vlasta Pelikan je ob robu pogovora napovedala, da bo 27. septembra plenarno zasedala mešana komisija FJK-Slovenija, 1. oktobra pa se bo v Trstu mudil zunanjji minister Samuel Žbogar: sedal se bo s slovensko manjšino in odkril spominsko ploščo na pročelju vile Tomažič v Ulici dei Porta.

Poljanka Dolhar

Dacia Sandero **EURO5** za 7.350€*

EKOLOGIČNA

DACIA
GROUPE RENAULT

www.dacia.it | Ključ do sreče.

Tvoj z brezobrestnim financiranjem, brez preujma.

Dacia Sandero 1.2 16V 75cv Euro 5 za € 7.350. Cena ključ v roke, davek IVA vključen, IPT izključen. Primer financiranja: brez preujma, 36 obrokov po € 224, ki vključujejo formulo Finanziamento Protetto in 1. leto zavarovanja proti kraji in požaru Renassic. TAN 0%; TAEG 3,67%; stroški za postopek € 300 + kolek po zakonskih predpisih. Vezano na odobritev družbe FINRENAULT. Informacije na sedežu in na spletni strani www.finren.it; reklamno sporočilo s promocijskim namenom. Ponudba velja do 30/09/2010.

Poraba (kombinirana vožnja): 5,9 l/100 km. Emisije CO₂: 135 g/km

PRIČAKUJEMO TE V SOBOTO, 18. IN V NEDELJO, 19. SEPTEMBRA.

PROGETTO 3000

Ulica Flavia 118 – 34147 Trst Tel. 040 281212 • Ulica Div. Julia 4 - 34079 Staranzano (GO) Tel. 0481 413030 • Ulica Terza Armata, 95 - 34170 Gorica Tel. 0481 522211
Ulica Aquileia 108 - 33052 Cervignano del Friuli (UD) Tel. 0431 33647

GOSPODARSTVO - Skupščina potrdila julijsko odločitev upravnega sveta

Delničarji so FIAT razdeli na dve samostojni družbi

Avtomobilska proizvodnja bo odslej ločena od proizvodnje industrijskih vozil in strojev

TURIN - Delničarji italijanske družbe Fiat so se včeraj odločili za pomemben korak: razdelili so jo na dve samostojni družbi. Družba Fiat Auto bo odslej združevala avtomobilsko proizvodnjo, nova družba Fiat Industrial pa preostalo proizvodnjo, ki med drugim zajema kmetijske in gradbene stroje oziroma vozila pod znamko Case New Holland in tovornjake znamke Iveco.

»Novi Fiat« bo tako združeval družbe Fiat Group Automobiles, Ferrari, Maserati, Magneti Marelli, Teksid, Comau in del družbe Fiat Power Train, preostali del te družbe pa bo z industrijskimi in kmetijskimi stroji znamk Iveco in CNH kot rečeno prevzelo ime Fiat Industrial.

Delničarji so tako potrdili odločitev, ki jo je julija sprejel upravni svet, po mnenju njenega predsednika Johna Elkanna pa tudi naredili zgodovinski korak: v Fiatu se ne bojimo prihodnosti, ampak jo želimo oblikovati, je dejal vnuk Giannija Agnelli.

Tudi pooblaščeni upravitelj Sergio Marchionne je prepričan, da bo razde-

litov omogočila odprtje novega poglavja v dolgoletni zgodovini turinske družbe. Avtomobilska industrija bo lahko končno samostojno odločala o svoji usodi, je pojasnil, saj ji ne bo treba skrbeti, ali bodo njene odločitve vplivale tudi na Iveco in CHN. Prepričan je, da je zdajšnji trenutek pravi, saj je avtomobilski del družbe po partnerstvu z ameriško družbo Chrysler dovolj avtonomen in »ne potrebuje bergel« (pomoč mu je doslej nudila ravno uspešna prodaja industrijskih in kmetijskih strojev). Fiat je namreč medtem, kot znano, prevzel 20-odstotni delež ameriške družbe, kot je poudaril Marchionne pa naj bi se že letos, ko bodo na ameriškem trgu začeli prodajati model 500, delež povečal na 25%, naslednje leto pa na 35%.

Ravn včeraj je Združenje evropskih avtomobilskih proizvajalcev (ACEA) objavilo podatke o prodaji avtomobilov v Evropski uniji: v Italiji so julija zabeležili skoraj 26-odstotni padec, avgusta pa 19-odstotnega, pri čemer se je Fiat posebno slabo odrezal ...

Predsednik družbe Fiat John Elkann in pooblaščeni upravitelj Sergio Marchionne

ANS

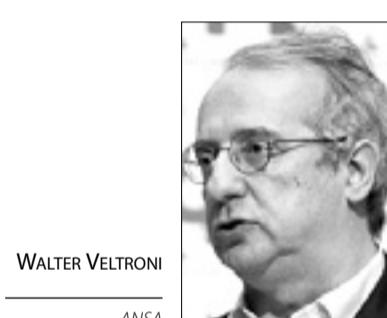

GOSPODARSTVO Kritične napovedi Confindustrie

RIM - Študijski center Confindustria (CSC) je včeraj objavil dokaj kritično sliko o stanju italijanskega gospodarstva in o perspektivah njegovega razvoja. Letošnja rast bruto domačega proizvoda (BDP) naj bi bila 1,2-odstotna, in ne 1,6-odstotna, kot je sam napovedoval pred nekaj meseci. Prihodnje leto naj bi znašala 1,3 odstotka, sicer pa naj bi italijansko gospodarstvo polno zaživelo šele leta 2013, če ne bo drugih težav.

Dokaj negativna je tudi ocena CSC o brezposelnosti. Konec leta bo 480 tisoč delovnih mest manj kot leta 2008. Če vlada ne bo posegla z reformami, bo konec prihodnjega leta stopnja brezposelnosti 9,3-odstotna in bo stanje še dolgo kritično. CSC naposlед meni, da se je siva ekonomija v zadnjih letih močno razpasla, tako da zdaj dosegata 27 odstotkov BDP, davčna utaja pa naj bi letno znašala več kot 125 milijard evrov.

DEMOKRATSKA STRANKA - Bivši sekretar Veltroni snuje gibanje za okrepitev stranke

WALTER VELTRONI

ANS

RIM - Demokratska stranka je danes videti brez »strateškega kompasa«. Za prebroditev sedanje faze so potrebni »inovativni in pogumni predlogi«, ki bi Demokratski stranki omogočili, da bi lahko zbirala glaviny volivcev leve sredine, kot je bila njena prvotna ambicija.

Tako med drugim piše v dokumentu, ki so ga izdelali prvi sekretar stranke Walter Veltroni ter bivša ministra v Prodijski vladi Beppe Fioroni in Paolo Gentiloni in pod katerega se bo danes začelo zbiranje podpisov. Kot je včeraj povedal Veltroni, naj bi iz tega nastalo gibanje, ki bi v stranko pridelalo tudi sveže sile. Bivši sekretar je odločno izključil možnost, da bi iz tega nastala struja znotraj stranke, kakor tudi, da bi sam imel kako ambicijo. Nasprotno, po njegovih besedah stranka potrebuje nove ideje in nove obraze. V tem smislu je tudi predlagal, naj bi bil bodoči kandidat Demokratske stranke za premierja po možnosti osebnost, ki danes ni v stranki.

Dokument bo objavljen danes, obsega pa kakih šest tipkanih strani. V prvem delu je govor o strateški krizi de-

sne sredine, sledi pa vrsta programskih in političnih predlogov, ki naj bi Demokratski stranki omogočili, da bi se uveljavila kot nosilka alternative. »Če bi se zavdovljili s sedanjimi 24,6 odstotka glasov, kolikor nam jih pripisujejo ankete, ne bi šli daleč,« je poudaril Veltroni.

Na kritična izvajanja svojega predhodnika se je kmalu odzval Bersani. »Trditi, da je Demokratska stranka brez kompana, ni ravno simpatično,« je dejal. »Razpravljati je normalno, vendar se sprašujem, ali je Veltroni izbral pravi trenutek in način za izražanje svojih stališč,« je pristavil.

RIM - Ministrica za šolstvo Mariella Gelmini je včeraj povedala, da bo do leta 2011 dalje vsako leto na razpolago po ena milijarda evrov za izboljšanje kakovosti italijanskega šolstva. Govorila je tudi o potrebi po doslednejšem spoštovanju smernice, po kateri sme biti v enem razredu največ 30 odstotkov priseljencev oz. tujcev. V tej zvezi pa je vzbudila veliko pozornosti in polemik včerajšnja trditve rimske občinske odbornice za šolstvo Laure Marsilio, po kateri bi bilo zgrešeno ne smatrati za tujce otroke priseljencev, ki so se rodili v Italiji. »Ne gre zgolj za birokratsko, ampak za kulturno zadavo,« je dejala. Rimski župan Gianni Alemanno je potem odbornico popravil, če da se je »napačno izrazil«.

V ropanje bank vpletena dva direktorja

BENETKE - Karabinjerji so včeraj arterirali v Venetu 15 ljudi pod obtožbo, da so sodelovali pri ropanju bank. Med arterirci sta tudi dva direktorja podružnic. Gre za 35-letnega Francesca Bianchija iz kraja Laste Basse pri Vicenzi in za 40-letnega Raoula Da Fréja iz kraja Fontanelle pri Trevisu. Moška sta tolpo roparjev obveščala, kdaj in kje so »na razpolago« večje vsote denarja. Tako je v krajšem času prišlo do 12 ropov, ki so skupno navorigli 2 milijona evrov. Direktorja sta po vsakem »uspešnem« ropu prejemala po 40 tisoč evrov.

ORGANIZIRANI KRIMINAL - Na Siciliji arterirali Vita Nicastrija

Mafiskske lovke segajo tudi v sektor zelenih energij

VITO NICASTRI

ANS

RIM - Italijanske oblasti so poslovnežu Vitu Nicastriju, ki se ukvarja z obnovljivimi viri energije, povezana in ga sumijo povezav z mafijo, zasegle premoženje v vrednosti 1,5 milijarde dolarjev. Primer tega »kralja vetrarja«, kot ga imenujejo zaradi številnih vetrnih elektrarn, kaže, da mafija pere denar tudi preko tega sektorja.

Nicastri, 54-letni uspešni podjetnik s Sicilije, ki so mu premoženje zasegli v torek, naj bi imel po podatkih oblasti povezave z vodjo vplivnega mafiskskega klana Cosa Nostra, Matteom Messino Denarom. Med drugim so mu v pokrajini Trapani na zahodu Sicilije zasegli 43 podjetij, ki se ukvarjajo s sončno energijo in energijo na vetter, ter okoli sto posesti, vključno z razkošnimi vilami z bazeni. Zasegli so mu tudi avtomobile, katamaran in bančne račune, je sporočilo italijansko notranje ministrstvo.

Novinar Lirio Abbate, ki se

ukvarja z mafijo in je zato pod policijsko zaščito, je povedal, da to, da je organiziran kriminal prodrl tudi v sektor obnovljivih energij, prihaja še sedaj na dan, čeprav je na terenu to vidno že nekaj časa. Kot je pojasnil, je namreč »na podeželju mogoče že nekaj časa opaziti, da vetrne elektrarne rastejo na zemljiščih, ki so v lasti ljudi, ki imajo povezave z mafijo ali pa so jih pridobili s silo«.

Po besedah Abbateja se je šef Cose Nostre Denaro s hipermarketerom preusmeril na vetrne elektrarne.

Da so podjetja, ki se ukvarjajo z obnovljivimi viri energije, povezana z mafijo, pa je po oceni novinarja razvidno tudi iz tega, da za razliko od gradbenih ali drugih podjetij niso bila nikoli tarča napadov.

Beppe Ruggiero, predstavnik antimafiskskega združenja Libera, je poudaril, da je za sektor obnovljivih virov energij zelo pomembno, da vanj mafija ni vpletena, saj naj bi njegov razvoj pomagal k razvoju revnješega juga Italije. Mafija je po njegovih besedah zainteresirana za ta sektor, »ker gre za nov sektor, v katerem je več javnih sredstev in manj nadzora«, tako da zanjo postaja vse bolj pomemben. »Državi kradejo denar, nato pa ji prodajo energijo, ki jo proizvajajo. Dvakrat zmagajo,« je dejal Ruggiero.

Po letu 2008 so italijanske oblasti zasegle že za 16 milijard evrov domnevno mafiskskega premoženja v prizadevanjih, da bi mafiji odvzeli njene vire financiranje.

valute	16.9.	15.9.
ameriški dolar	1,3078	1,2989
japonski jen	119,93	111,04
kitajski juan	8,7947	8,7574
ruski rubel	40,5875	40,1000
indijska rupija	60,3030	60,2050
danska krona	7,4463	7,4471
britanski funt	0,83720	0,83550
švedska krona	9,2180	9,1950
norveška krona	7,9555	7,8970
češka koruna	24,616	24,615
švicarski frank	1,3225	1,3019
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	281,62	281,82
poljski zlot	3,9403	3,9357
kanadski dolar	1,3423	1,3335
avstralski dolar	1,3958	1,3863
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2475	4,2475
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7086	0,7090
brazilski real	2,2251	2,2215
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9549	1,9398
hrvaška kuna	7,2829	7,2820

LIBOR (USD)	0,25734	0,29188	0,48188	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,14333	0,17250	0,24667	-
EURIBOR (EUR)	0,616	0,877	1,137	-

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	12,64	-
INTEREUROPA	3,51	-2,50
KRKA	64,40	-0,37
LUKA KOPER	15,41	+2,60
MERCATOR	140,05	-0,06
PETROL	240,49	+0,22
TELEKOM SLOVENIJE	89,02	-0,41

BORZNA

OBČINA TRST - Iz Rima kandidatura, ki bi znala biti za desno sredino ... problematična

Verjetni županski kandidat Antonione in njegova vizija mesta

Kandidaturo tržaškega poslanca podprt predsednik Berlusconi v brk senatorju Camberju

»Roberto Antonione? Če kandidira za tržaškega župana, gotovo zmaga!« Neimenovani predstavnik tržaške leve je bil pred dnevi gotov in uspeh Antonionejeve županske kandidature še preden je le-ta iz dvorane in s hodnikov deželne palače pronicnila v javnost.

Nekdanji predsednik deželnega sveta, nekdanji senator, bivši vsedržavni koordinator Berlusconijeve stranke in podtajnik na zunanjem ministrstvu ter sedanji poslanec Antonione bi bil, vedno po mnenju neimenovanega levicarja, »zelo močan kandidat«. Kljub temu pa bi bila njegova kandidatura, vsaj za del tržaške desne sredine, dokaj ... problematična. Deus ex machina tržaške desnice, njegov nekdanji politični mentor, senator Giulio Camber, ga že zdavnaj ne mara. Vzrok: popolnoma različni viziji mesta. Antonione vidi prihodnost v odprtosti, Camber vztraja pri zaprtosti »cittadelle«. In ker je ta druga vizija dosegla prevladala, je bil Antonione v mestu postavljen ob stran. Zato ni čudno, da se možni županski kandidat bolje znajde na vsedržavnih ravnih kot na krajevnih, kar je, nazadnje, potrdil tudi »izvor« njegove kandidature.

Poslanec Antonione, ali boste res vi kandidat desne sredine za tržaškega župana na spomladanskih občinskih volitvah?

»Dosegle je bila le nakazana možnost moje kandidature.«

Kdo vas je kandidiral?

»Zaenkrat nihče.«

Torej ni res, da boste kandidirali?

»Vsa zadeva se je začela razvijati na vsedržavnih ravnih. Predsednik Berlusconi je omenil možnost moje kandidature. Začel se je nekakšen postopek, in to je zaenkrat vse. Uradno nisem še kandidat za tržaškega župana.«

Ampak ...

»Zelo cenim besede, ki sta jih omenili izrekla predsednik vlade Berlusconi in predsednik deželne vlade Renzo Tondo.«

Kaj pa če bi vas uradno vprašali, ali bi kandidirali?

»Če bi me vprašali, bi pristal na kandidaturo. Seveda: treba bi bilo razjasniti na kakšen način, s kom, pod katrimi pogoji.«

Roberto Antonione
KROMA

Ali vas predsednik Berlusconi še ni vprašal?

»S predsednikom Berlusconijem sva govorila pretekli teden.«

In?

»Čas bo povedal, ali bo lahko prislo do uradne kandidature.«

Ali ste imeli v tej zvezi stike s tržaškimi predstavniki Ljudstva slobode?

»Ne. Vse je še prezgodaj. Novica o moji možni kandidaturi je pronicnila iz deželnih krogov in nato postala javna.«

Kako se je nanjo odzval tržaški senator Giulio Camber?

»Ne vem.«

Kako so sedaj vajini odnosi?

»Jaz sem poslanec, on senator. Imava različni vlogi.«

Ali imate stike s senatorjem Camberjem?

»Ne.«

Ali ne mislite, da bi lahko on preprečil vašo kandidaturo za župana?

»Statut Ljudstva svobode predvideva sledeče: kandidature določi predsedniški urad stranke na vsedržavnih ravnih. Seveda, povsem normalno je, da se pošte določeno sozvočje s krajevnimi organi stranke.«

Kaj pa če tega želenega sozvočja ni?

»Zelo težko bi lahko nekdo na krajevni ravni postavil veto na vsedržavno odločitev. Morebitni veto bi moral biti temeljito utemeljen.«

Pomeni, da bo Berlusconijeva podpora za vašo kandidaturo odločilna?

»Če izberejo boljšega kandidata, z boljšimi sposobnostmi, večjimi izkušnjami in spoznanji, se bom takoj umaknil in izbranega kandidata odločno podprt.«

Kaj pa če bi izbrali kandidata, ki ne bi imel teh sposobnosti?

»Potem pa bi morali pojasniti, zakaj je bil tak kandidat izbran.«

Ali veste za kakega možnega kandidata desne sredine?

»Nisem slišal še za nobeno ime. Ko bi lahko Roberto Dipiazza spet kandidiral, mi sploh ne bi prišlo na misel, da bi jaz kandidiral. Podprt bi njege! A Dipiazza v tretjič ne more več kandidirati.«

Kandidat Antonione kot rešitelj vedno bolj razcepljene tržaške desne sredine?

»Kar se stranke tiče, Trst ni v tem pogledu v ekskluzivnem položaju. Podobno se dogaja tudi na vsedržavnih ravnih. A Ljudstvo svobode ni edino, ki se sedaj nahaja v težkem položaju. Razce-

pljenost je ta čas v strankah zelo razširjena: Trst ni izjema. Drugačna slika pa se kaže na upraviteljski ravni.«

Kaščna?

»Na krajevni ravni nimajo desnosredinske uprave velikih problemov. Niti deželna uprava predsednika Tonda, niti občinska uprava župana Dipiazze. Njun obračun ni negativen. Ja ... podobno, seveda, velja tudi za pokrajinsko upravo predsednice Bassa Poropat. Torej, kot vidite, če bom kandidiral, ne bom postal nekakšen rešitelj, kot vi namigujete.«

Kdaj bo znana uradna kandidatura za župana?

»To ni od mene odvisno, temveč od vsedržavnih vrhov stranke.«

Ko bi morali vi izbirati?

»Čim prej bo kandidatura znana, tem bolje bo. Vsaj zame. Tako bom veden, kako urediti bližnjo prihodnost.«

Koliko odstotkov možnosti imate, da bi postal županski kandidat: 50 odstotkov, 70 odstotkov, ali več?

»O odstotkih ne bi rad govoril. Lahko rečem le, da sem popolnoma veder. Zadovoljen sem, ker so na vsedržavnih ravnih vzeli v pretres možnost moje kandidature. Zame to ni živiljenjska partija. V svojem živiljenju sem počel že mnogo stvari, zato sem povsem umirjen. Ne pripravljam se na vojno z nikomer, ne nameravam se prepirati z nikomer.«

Gotovo pa imate svojo vizijo županskega dela?

»Kdor je izvoljen za župana, mora razumeti, da predstavlja vse, ne samo en del mesta. Postaviti se mora nad vse, tudi nad stranko, ki ga je izvolila. Še več: tisti strani, ki ga ni izvolila, mora posvetiti še večjo pozornost. To velja še predvsem za Trst, mesto, ki je bilo od vedno razcepljeno, razdvojeno, z nezacejenimi ranami, ki mu niso dovolile, da bi rastlost tako, kot bi moral. Ta preteklost ostaja težka svinčena krogla, priklenjena mestu na nogo, in mu ne dopusti, da bi z lahkim korakom zakorakalo v prihodnost. Tržaški župan mora biti sposoben vzpostaviti dialog z vsemi, brez predosodkov in mora skušati ovrednotiti velike potenciale, ki jih mesto skriva v sebi in ki doslej še niso prišli do izraza.«

Marjan Kemperle

Pred sto leti je živel v Križu 198 (!) poklicnih ribičev. Ribarili so na 62 barkah, ki so sestavljale največjo ribiško floto na Tržaškem.

V enem stoletju se je obrnil kriški ribiški svet, povsem je izginil. Ostali so le spomini in nekateri nemti pričevalci tistega časa, kot so mreže in drugi kriški pripomočki, ki so jih Križani na lastno pest zadnja leta skrbno zbrali in jim dali domicil v novem Ribiškem muzeju ob kulturnem domu največjega slovenskega marinista Alberta Sirk.

To zgodovinsko preteklost so si včeraj ogledali predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat (v sredini) si je s pokrajinskimi svetniki večine ogledala Ribiški muzej v Križu. Levo njegov predsednik Franko Košuta.

Maria Teresa Bassa Poropat (v sredini) si je s pokrajinskimi svetniki večine ogledala Ribiški muzej v Križu. Levo njegov predsednik Franko Košuta.
KROMA

Spet nesreča pri delu: padel je s treh metrov

V podjetju Servizi Italia spa - Sistemi Sterilizzazione Ferri v Ul. Travnik blizu Domža je v sredo malo pred 23. uro prišlo do nesreča pri delu. Ko je 50-letni delavec P. R. s stalnim bivališčem v Miljah nadzoroval delovanje nekaterih naprav, je izgubil ravnotežje in padel v višine treh metrov. Delavcu, ki je po rodu iz Umaga, je takoj pomagalo osebje službe 118. Odpeljali so ga v bolnišnico na Katinari in ga zadržali na opazovanju. P. R. ni v življenjski nevarnosti. Podjetje so obiskali tudi izvedenci zdravstvenega podjetja, ki bodo ugotovili, ali so bili upoštevani vsi varnostni predpisi. Preiskavo vodijo karabinjerji s poveljstva v Dolini, ki so o nesreči že obvestili sodstvo.

Aretirali člana mafiskske organizacije

Karabinjerji s tržaškega poveljstva so v sodelovanju s karabinjerji iz Neaplja včeraj aretirali še zadnjega člana kriminalne organizacije iz Kampanije, ki so jo onesposobili konec julija v okviru t.i. akcije Cagliher. To je 52-letni Michele Maraucci, ki so ga karabinjerji presličili. Povabili so ga na poveljstvo, češ da mora dvigniti neki akt, toda ob njegovem prihodu so ga aretirali. Pred dnevi so aretirali samega vodjo organizacije, in sicer Giuseppeja LaVaroneja, vidnega člana neapeljske kamore in tesnega sodelavca kolovodje Raffaeleja Amata. Karabinjerji so 30. julija aretirali štiri člane organizacije ter zaplenili 43 kilogramov mamil, 164 tisoč evrov v gotovini in dva avtomobila. Kriminalna organizacija, ki v Kampanji nadzoruje veš promet z mamil, je skusala postaviti temelje za nadzor trgovine z mamil na Tržaškem.

Ukradla sta živila

Karabinjerji s poveljstva v Nabrežini so v sodelovanju z občinsko policijo v noči na četrtek na Ul. Carducci aretirali dva Tržačana, ki sta bila v posesti ukradenega blaga. Karabinjerji so ustavili vozilo znamke Fiat Doblo, v katerem sta bila 41-letni M. R in 40-letni C. L., ki je bil za volanom. Med pregledom vozila so ugotovili, da je bilo v njem velika količina različnih živil v skupni vrednosti 10.000 evrov, ki so bila malo prej ukradena v trgovini Nonstoplopape v Ul. Vergerio št. 3. Tržačana, ki so ju odpeljali v zapor, sta imela pri sebi tudi 40 bonov za hrano v skupni vrednosti 200 evrov. Kasneje so karabinjerji na domu 65-letnega T. S. našli še druga živila, sad kraje v isti trgovini, in bone za hrano v vrednosti 200 evrov. Moskega so prijavili pod obtožbo prekupevanja.

TRŽAŠKA POKRAJINA - Obisk predsednice in svetnikov levosredinske večine v Ribiškem muzeju v Križu

Izvedeli, kako so Križani lovili tune

Predsednik Franko Košuta orisal cilje in vlogo muzeja za ohranitev bogate kriške ribiške dediščine - Pred stoletjem v Križu 198 robičev

po kriški obali in kriškem morju, potem je predsednik Ribiškega muzeja Franko Košuta v foyerju kulturnega doma z računalniško obdelavo predstavil smotre in namene muzeja: predvsem začítiti delček zgodovine Tržaškega zaliva, da ne bi potonila v pozabu. Predsednik je zelo zavzetno nakazal bogato ribiško tradicijo vasi, ki je živila od ribolova in bogato zalagal tržaško ribarnico s svežim ulovom. Še posebej pa se je zaustavil ob spektakularnem lovnu na tune in podrobno opisal tehniko ulova, pri katerem je dejansko sodelovala cela vas. V muzeju tudi hranijo eno od do 500 metrov dolgi mrež za lov na tune. Ta je še nedotaknjena, nikoli rabljena, ker je iz leta 1957, ko tunov ni bilo več na spregled pred kriško obalo.

Košuta je nato popeljal goste s pokrajine na obisk prostorov Ribiškega muzeja (80 kvadratnih metrov pokrite površine), da so si ogledali razstavljene eksponate ter vsaj za trenutek pokukali v nekdanji kriški ribiški svet.

M.K.

IZOBRAŽEVANJE - Posvet združenja Dialoghi Europei in deželne svetniške skupine DS

Na področju izobraževanja Italija pod evropskim povprečjem

Cilji Lizbonske strategije niso bili doseženi - Premalo vlaganja v šolo - Mladi gredo v tujino

Italija precej zaostaja za drugimi državami članicami Evropske unije glede doseganja ciljev Lizbonske strategije na področju izobraževanja, prav tako zaostaja za drugimi glede vlaganja v izobraževanje in raziskovanje. To je glavna ugotovitev, ki je prišla s posvetu združenja Dialoghi Europei in deželne svetniške skupine Demokratske stranke na temo Ali je italijanska šola v koraku z Evropo?, ki je potekal v dvorani Tessitori deželnega sveta Furlanje-Julijanske krajine. Posvet, ki so ga udeležili deželni svetnik DS Franco Codega, rektor visoke šole Sissa Stefano Fantoni in koordinatorica medoddelčnega centra za didaktično raziskovanje Luciana Zuccheri, je po besedah predsednika združenja Dialoghi Europei Giorgia Rossetti želel ponuditi razmišljaj o italijanskem šolstvu v okviru evropskih integracijskih procesov in globalizacije, pri čemer je Rossetti podal uvodno ugotovitev, da je italijansko šolstvo še vedno proizvod nacionalne države, ki pa je zašla v krizo, ker ne nudi odgovorov na vprašanja, ki jih postavlja npr. globalizacija, medtem ko bi danes potrebovali šolo, ki bi nam pomagala pri soočanjiju z novo stvarnostjo.

Položaj Italije ni rožnat, začenši z doseganjem ciljev Lizbonske strategije, o čemer je govoril Codega: na podlagi slednjega leta znižati število mladih, ki opusti šolanje, na manj kot deset odstotkov, dalje bi se moralno število univerzitetnih diplomirancev v matematičnih, znanstvenih in tehnoloških vedah zvišati za petnajst odstotkov, medtem ko bi moralno kar 85 odstotkov 22-letnikov imeti dokončano višjo srednjo šolo. Prav tako bi morali znižati za dvajset odstotkov število petnajstletnikov z nizko bralno sposobnostjo, za 12,5 odstotka pa bi se moralno zvišati število odraslih, ki se izobražujejo. Italija je še daleč od vsega tega, znotraj države so tudi velike razlike, saj se na severu približujejo tem parametrom, na jugu pa ne. Poleg tega Italija porabi za izobraževanje manj denarja v primerjavi z drugimi: podatki raziskave Pispa, ki so bili objavljeni letos, nanašajo pa se na leto 2008, se pravi na obdobje pred krčenjem sredstev (a z ohranjanjem starejših programov) v okviru reforme ministre Mariestelle Gelmini, kažejo, da je takrat Italija za šolstvo porabila 4,5 odstotka brutto domačega proizvoda, povprečje pri ostalih pa znaša 6,2 odstotka, prav tako je Italija še daleč od izpolnitve ciljev strategije Evropa 2020, med katerimi sta tudi ta, da mora biti 40 odstotkov mladih z univerzitetno diplomo, 75 odstotkov ljudi pa zaposlenih.

Z vprašanjem šolanja oz. izobraževanja je povezano tudi vprašanje univerze in raziskovanja, kjer je prvi problem ta, da mladi odhajajo v tujino, je opozoril Fantoni, zato bi bilo treba razmisliti, kako jih zadržati doma oz. privabiti študente iz tujine. Prav tako bi bilo treba mladim dati možnost, da izrazijo svoje odličnosti, na področju univerze in raziskovanja pa bi morali tudi ustvariti mrežo oz. kritično maso ter prenesti znanje v družbo in podjetja. Iz tega izhaja, da morata biti raziskovanje in izobraževanje na prvem mestu prioriteta, dalje je treba izobraževanju dati mednarodni značaj ter dati vidljivost in okrepitev vlogo Italije v EU na tem področju.

Poleg tega nov pravilnik o usposabljanju šolnikov, o katerem je govorila Zuccherijeva, v primerjavi s preteklo ureditvijo predvideva, da kdor bo želel poučevati v šoli, se bo moral za to odločiti že pri izbiri univerzitetnega študija. Po dosegih specialistične diplome je predviden še enoletni tečaj s teoretičnim poukom in praksom v razredu, za katero bo namenjenih kar 475 ur (dosedanji tečaji so predvidevali 250 ur v dveh letih). Vprašanje je, kako se bodo tečajniki lahko prezivljali, je dejala govornica, ki je tudi opozorila na »čarobno formulo«, na podlagi katere izobraževanje šolnikov ne sme dodatno bremeniti javne finance, prav tako niso predvidene nagrade za starejše šolnike, ki bi pomagali pri izpeljavi tečajev. (iz)

Posvet so se udeležili (z leve):
Stefano Fantoni,
Luciana Zuccheri,
Giorgio Rossetti in
Franco Codega

KROMA

KZ vabi na sodelovanje na tržnici v Sežani

Kmečka zveza vabi člane - proizvajalce domačih izdelkov in pridelkov, naj sodelujejo na Mednarodni kmečki tržnici, ki bo zaživel v soboto, 25. septembra, s pričetkom ob 9. uri. Interesenti naj se oglašajo pri gospo Jernej Geric v Turistično-informacijski pisarni danes od 15. do 19. ure, jutri od 10. do 19. ure, v nedeljo pa od 10. do 15. ure oz. na tel. št. 00386(0)57621017.

Stojnice dobijo ponudniki brezplačno, ker poteka tržnica v okviru Občinskega praznika občine Sežana.

Obvestilo vinogradnikom za analize grozdja

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z Zadružno kraško banko njena svetovalna služba v prihodnjih dneh nadaljevala z meritvami sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja po spodaj navedenem programu: v pondeljek, 20. septembra, od 15. do 16. ure v kleti Roberta Ote v Boljuncu, v torek, 21. septembra, od 14. do 15.30 pri Radu Miliču v Saležu 68, in od 16. do 17. ure še pri Miru Žigonu v Zgoniku 34. V četrtek, 23. septembra, pa še od 15.30 do 16.30 pri Renzu Tavčarju v Repnu 42. O nadaljnjih meritvah bo KZ sproti obveščala vinogradnike.

UNIVERZA - Odprtli novo univerzitetno knjigarno University Bookshop

Knjige in še marsikaj drugega

Odprtja se je udeležil rektor Peroni - Poleg študijskih tudi eseistična in leposlovna dela ter torbe, majice, kravate, jope ...

Ob prisotnosti rektora Univerze v Trstu Francesca Peronija so včeraj dopoldne na glavnem sedežu univerze na Trgu Europa predali namenu novo univerzitetno knjigarno University Bookshop (na sliki KROMA), ki jo upravlja knjigarna Einaudi, nahaja pa se v prostorih, ki jih je univerza poverila lastnemu rekreacijskemu krožku.

Načrt za novo knjigarno je izdelal arhitekt Luciano Celli, ki je prav tako izdelal načrte za ureditev barov na območju univerzitetnega kampusa, ki jih upravlja univerzitetni rekreacijski krožek. Novi knjigarni je Celli poklonil tudi lastno skulpturo - Atenino glavo - ki bo krasila notranjost prostorov.

Knjigarna University Bookshop, vhod v katero bo možen z notranjega dvorišča glavnega sedeža tržaške univerze, bo odprtja od pondeljka do sobote od 8.30 do 19. ure. V njenih prostorih so na voljo seveda knjige, namenjene univerzitetnemu študiju, prav tako bodo prihajali naproti željam docentov in študentov. Poleg tega si bo mogoče kupiti tudi eseistična in leposlovna dela, v pripravi pa je kotiček, v katerem bodo na voljo izdaje založbe tržaške univerze Eut.

Prvenstvena naloga knjigarne je sicer ta, da prodaja knjige, vendar slednje v knjigarni University Bookshop ne bodo predstavljale edine vrste artiklov v prodaji: kupiti si bo namreč mogoče tudi kravate, majice, torbe, plišaste jope in ovratne rute z uradnim logom univerze.

POKLICNO IZOBRAŽEVANJE - Socialno podjetje Ad formandum

Začetek pouka za bodoče gostinice

V prvi letnik je vpisanih petindvajset dijakov - Nove vsebine - 23. septembra slovesnost ob začetku šolskega leta

Prejšnjo sredo je bil prvi dan pouka tudi za dijake, ki obiskujejo triletni program poklicnega izobraževanja in usposabljanja Operater v gostinstvu, ki ga izvaja socialno podjetje Ad formandum (na sliki). Petindvajset diakov prvega letnika se je zbralo na sedežu zavoda v Trstu, kjer poteka teoretični del usposabljanja za poklic kuharja in natakarja. Dijaki drugega in tretjega letnika pa so se spoprijeli z delom v kuhinji v Gostinskem učnem centru na Fernetičih. »Razveseljivo je veliko število vpisanih v prvi letnik, ki je preseglo naša začetna pričakovanja. Letošnji program Operater v gostinstvu smo obogatili z novimi vsebinami in k sodelovanju pri predavanjih povabili kmete, oljkarje, vinarje, proizvajalce sira, strokovnjake za kavo: na ta način želimo oplemeniti znanje, ki ga dijaki pridobijo med študijem, s spoznavanjem proizvodov, ki jih ponuja naš teritorij,« pravi Matjeka Grgić, odgovorna za didaktiko pri podjetju Ad formandumu.

Na obeh sedežih so med poletnimi počitnicami opravili vrsto obnovitvenih del. V sredo, 23. septembra, bo na sedežu v Ul. Ginnastica 72 v Trstu ob 18.30 krajsa slovesnost ob začetku šolskega leta z otvoritvijo razstave del akademske slikarke Katarine Kalc.

ŠOLA - Pregled stroškov knjig in delovnih zvezkov

Učbeniki še vedno veliko finančno breme

Obisk Tržaške knjigarne in knjigarne La Bancarella - Koliko bodo potrošili nižje in višješolci?

Nekateri izmed učbenikov za višjo (levo) in nižjo srednjo šolo

KROMA

Vsako leto spremljajo začetek pouka bolj ali manj utemeljene polemike o previsokih stroških šolskih učbenikov, delovnih zvezkov in vseh ostalih potrebščin. »Na ročila smo začeli sprejemati takoj po koncu pouka,« nam je dejala Ilde Košuta, upraviteljica Tržaške knjigarne, ki je edina mestna knjigarna založena s slovenskimi učbeniki. Podoben trend se je nadaljeval tudi skozi vse poletne dni, ko je bilo dela največ, pravi Ilde, konec avgusta pa so se knjige pojavile na policah knjigarn in dijaki so lahko prišli ponje. »Z zamudo smo dobili knjige, ki jih izdaja italijanske založbe, ker so bili njihovi distributerji avgusta zaprti zaradi dopusta, tako da niso še vsi dijaki prejeli vsega učnega gradiva.«

Med našim obiskom so v knjigarni urejali še zadnje

pakete knjig za srednješolce oz. višješolce, medtem ko jih njihovi mlajši kolegi osnovnošolci prejmejo kar na šoli. Upraviteljica nas je opozorila, da so že nekaj let tako na srednji kot na višji šoli uredili izposojo učbenikov, ki jo financira ministrstvo za šolstvo. Šole nabavijo učbenike, ki si jih lahko dijaki izposodijo s platičlom tretjine njihove vrednosti: stroški za učbenike se tako znatno zmanjšajo, pogoj izposoje pa so različni od šole do šole. »Najgloblje morajo v denarnico seči starši dijakov prvi razred srednje oz. višje šole, saj morajo ob knjigah nabaviti tudi slovarje in atlase,« je dejala upraviteljica TK in pojasnila, da ne gre za potratov, pač pa za investicijo tudi za nadaljnja leta. Med najdražje učbenike se uvrščajo vsekakor antologije italijančine, ki se vsako leto

spreminjajo, medtem ko ostaja k sreči slovenični učbenik isti za vsa tri leta. »Za šolske učbenike in delovne zvezke za prvi razred srednje šole - za skupnih 6 do 10 knjig - pustijo kupci pri nas v povprečju okoli 100 evrov. Z nakupom slovarjev in atlasov pa cena kar narase,« je ocenjevala upraviteljica TK.

Podobno velja tudi za višjo srednjo šolo, kjer zaradi visokih cen izstopajo predvsem angleške knjige in italijanske antologije (tudi do 45 evrov). Povprečno je bilo treba za dijaka prvega razreda višje srednje šole - za 10 do 13 knjig - odšteeti kakih 150 evrov, morda nekaj več za tistega dijaka, ki se odloči za jezikovno smer in si mora seveda nabaviti tudi več slovarjev. Žepi tretješolcev oz. njihovih staršev pa so se ob nakupu učbenikov kar precej izpraznili, saj so si moralni nabaviti izredno drage antologije ...

Kako je pa z njihovimi italijanskimi kolegi? Po pogovoru z gospodično Mirjam iz šentjakobske knjigarni La Bancarella se jim godi podobno kot našim dijakom. Tudi na italijanskih srednjih oz. višjih šolah se marsikdo poslužuje izredno koristne izposoje knjig, tudi ker so cene italijanskih učbenikov precej višje v primerjavi s slovenskimi. »Kdor stopa v prvi letnik srednje šole, mora v povprečju odšteeti 270 evrov, vendar se večina odloča za precejšnjo izposojo knjig na šoli, tako da pri nas pusti le kakih 50 evrov.« Za italijanske višješolce se stroški sučejo okrog 330 evrov, katerim je spet treba odšteti knjige na posodo. »Hladno prho doživijo dijaki v trieniju, ko ne morejo več koristiti izposoje knjig in morajo za učbenike povprečno plačati 250 evrov.«

Solski nakupi seveda še bolj prizadenejo starše, ki imajo več kot enega soloobveznega otroka. Da bi nekoliko omemili veliko finančno breme, si mnogi učbenike izposojo od prijateljev iz višjih letnikov, drugi jih kupujejo druge roke. (sas)

Pri SKD Igo Gruden spet začenja vadba pilatesa in kinergetika

Društvo Igo Gruden iz Nabrežine se že veseli nove rekreativne sezone z izkušeno učiteljico, prof. Matejo Šajna, ki pri nas vodi pilates in kinergetika vadbo že tretjo sezono. Raznolika in hkrati dinamična vadba, ki razgiba telo od glave do pet, še posebno dobro vpliva na učvrstitev hrbitenice in celotnega trupa. Vadba je namenjena vsem ne glede na starost, spol in fizično pripravljenost, saj se vaje prilagodi posamezniku. Vadbo lahko obiskuje enkrat ali dvakrat tedensko.

Posebna dopoldanska vadba za zdravo hrbitenico in energijo bo ob ponedeljkih od 10. do 11. ure. Pilates bomo vadili ob torkih (ob 18., 19. ali 20. uri) in petkih (ob 19. ali 20. uri), za začetnike, pa po poskrbljeni uvajanje ob torkih ob 17.30. Za vse informacije in prijavo se lahko obrnete na tel. št. 349-6483822 (Mileva). Oba tečaja se bosta pri-

čela 20. oz. 21. septembra.

Od 14. oktobra dalje pa bo v društvenih prostorih deloval še tečaj kinergetika ali gibalne meditacije, tokrat za začetnike, pod vodstvom prof. Mateja Šajna, mag. Lize Koželj in mag. fiziologije Davida Labuschagneja iz Avstralije. Vadba bo vsak četrtek od 17. do 18.30. (Z.P.)

SODIŠČE - Dopolnitev Stališče sestre o poroki ostarelega brata z njegovo negovalko

V zvezi s četrtkovim pisanjem o pravdi glede sporne poroke med 88-letnim Francescom Kocijanom in njegovim 56-letno negovalko oz. današnjo ženo Blanko, smo od odvetnika Petra Močnika (ki zastopa Kocijanovo sestro Marijo) prejeli dopis.

Odvetnik Močnik pravi, da je tržaško prizivno sodišče zavrnilo pritožbo gospe Marije Kocijan za izajo začasnega ukrepa, ki bi ustavil poroko med njenim bratom in njegovim negovalko, ker sta se omenjena medtem že poročila in je zato postal ugovor brezpredmeten. Tako piše v sklepnu višjega sodišča, ki je torej odločalo po zakonu. Prizivno sodišče je še dodalo, da ne more direktno odločati o veljavnosti iste poroke, kot je zahtevalo tudi javno tožilstvo, ker bi tako kršilo pravilo dvo-stopenjskega sojenja. Zato je napotilo stranke na tržaško okrožno sodišče. Drugi ugovori niso bili sprejeti.

K temu še dodaja, da gospa Marija Kocijan ni sprožila nobene gonje proti bratu, njegovi poroki ali kakki ljubezni - želeta je le zaščititi njegovo osebo in premoženje, upoštevajoč razna dejstva in postopke, ki so se v teh letih zvrstili, glede tudi na njegovo težko zdravstveno stanje. V danem primeru ne gre za problem ali analizo čustev, temveč za zahtevo, naj sodišče preveri svobodo odločanja neke osebe, na podlagi mnenja nepristranskega izvedenca.

BANCARELLA - Danes na vrsti pobude Krožka Istria, zaključek v nedeljo

V muzeju istrske, dalmatinske in reške kulture razstave in številna srečanja

V muzeju istrske, reške in dalmatinske kulture (Ul. Torino št. 8) so včeraj odprli četrtto razstavo knjig vzhodnega Jadrana La bancarella. Prireditev bo odprtta do nedelje in bo vsak dan vrsta spremjevalnih pobud.

V tem okviru bo Krožek Istria danes poskrbel kar za pet pobud. Ob 10. uri bodo predstavili fotografasko dello Magrite Dittman Soldic Vado via (Otidem), uvedla pa bo Melita Richter. Ob 10.30 bodo predstavili knjigo Roberta Spazzalija La storia di Pola 1856-1947 (Zgodovina Pulja 1856-1947), v kateri je uvodna beseda Livia Doriga. Ob 11.30 bodo predstavili projekt o hrani in genetiki Il cibo e le risorse genetiche, ob 12. uri pa projekt o spoznavanju Istre Con Sanuto alla scoperta di un'Istria sconosciuta. Popoldne bo ob 16. uri javna razprava na temo Kaj pomeni biti ezuli danes ...in jutri? O tem bodo govorili predstavniki istrskih skupnosti, povezovala bo Carmen Palazzolo Debianchi.

Čezmejni projekti: priziv Univerze v Trstu

Univerza v Trstu je na Deželno upravno sodišče Furlanije-Julisce krajine vložila priziv, s katerim želi doseči zamrznitev oz. razveljavitev seznama odobrenih projektov, ki bodo prejeli finančna sredstva v okviru druge osi programa čezmejnega sodelovanja Italija-Slovenija 2007-2013. Dežela FJK namreč ni odobrila 2,6 milijona evrov vrednega projekta, ki ga je tržaška univerza z imenom Trans2Care pripravila na področju biomedicine v sodelovanju z drugimi ustanovami iz Veneta, Emilije Romagne, FJK in Slovenije. Za las ga je prehitel projekt Know us, ki so ga predstavile dežele Veneto, Emilija Romagna in FJK. Prav tu tiči zajec: na tržaški univerzi so namreč priprčani, da se v postopku niso upoštevala načela nepristrankosti in dobrega upravljanja, ugotovili so tudi vrsto drugih hudičnih pomankljivosti. Izvedenci, ki so preverjali in primerjali projekte, so namreč zaposleni v deželnih upravah FJK, Emilije Romagne in Veneta, se pravi prav tisti dežel, ki so nosilke oz. partnerke pri številnih drugih projektih, opozarjajo na tržaški univerzi.

V knjigarni Lovat dan proti vraževernosti

Odbor za kontrolo trditev o nadnaravnih pojavih CICAP prieja danes na državni ravni drugidan proti vraževernosti. V Trstu bo v tem okviru javno srečanje v knjigarni Lovat (Drevored XX. septembra št. 20) ob 17. uri. Na srečanju, ki naj bi se ga udeležila tudi Margherita Hack, bodo predstavniki deželnega odbora CICAP uvodoma predstavili pobudo in delovanje odbora. Nato bosta na temo vraževernosti govorili profesorica psihologije na tržaški univerzi Donatella Ferrante in član deželnega CICAP Stefano Polvi. Sledila bo predstavitev raznih knjig na to temo in predstavitev raznih krajev in predmetov, ki so za Tržašane od nekdaj »pozitivni« oziroma »negativni«.

Tržaški klavirski festival bo posvečen ruski šoli

V malih dvoranih gledališča Verdi se bo v pondeljek začel 9. tržaški klavirski festival, ki ga prieja združenje Chamber Music Trieste. Festival bo letos posvečen ruski klavirski šoli, v pondeljek pa se bo začel ob 20.30 s koncertom mladega ruskega talenta Danila Trifonova. Festival pa se bo formalno začel že danes s posvetom na temo Ruska klavirska šola danes v Italiji in v Evropi. Posvet bo ob 17. uri v konservatoriju Tartini.

AUSONIA - Srečanje s pisateljem

Carofiglio: znan in priljubljen

Nekdanji sodnik je avtor maloštevilnih, a uspešnih knjig - Izkazalo se je, da ga radi berejo tudi pri nas

Ne vem, če se odstotek bralcev ali branih knjig v Italiji zadnja leta viša, nedvomno pa se sloves v priljubljenost piscev. Nekaterih seveda. Koga in zakaj izbereta sreča in občinstvo, bi težko na kratko opredeliti, vendar se italijanski bralci zadnje čase vse bolj ogrevajo za pisatelje kriminalnih ali triler romanov. Svojstveno je, da nekateri od teh pišejo tudi »drugo« oz. drugačno literaturo. Prav tako uspešno. Med slednje nedvomno sodi Gianrico Carofiglio, nekdanji sodnik, trenutno parlamentarac, ki iz svojega nekdanjega poklica črpa navdih za svoje uspešne zgodbе, ki jih izdaja založba Sellerio. Na nedavnem tržaškem srečanju, ki sta ga na terasi tržaškega kopališča Ausonia priredila knjigarna Mirella in Cappella Underground, je sicer bila v ospredju zbirka kratkih zgodb Non esiste saggezza, ki je izšla pri založbi Rizzoli. Izkazalo se je, da je Carofiglio tudi brillanten govorec, ki se zna občinstvu dobriskati in se od njega distancirati. Številno in pestro sestavljeni občinstvo je bilo dokaz, da njegove knjige radi berejo tudi v Trstu. Kaj je v njih zanimivega, je marsikdo povedal v mikrofon, pridoli so tudi kakšno kritiko, ki jo je Carofiglio nonsalantno sprejel. Sicer pa, vse ne more biti vsem všeč, pomembno je, da moje knjige berete in seveda kupite, je z nasmehom pripomnil pisatelj.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 17. septembra 2010

FRANČIŠKA

Sonce vzide ob 6.45 in zatone ob 19.13 - Dolžina dneva 12.27 - Luna vzide ob 16.22.

Jutri, SOBOTA, 18. septembra 2010

IRENA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23 stopinj C, zračni tlak 1013,5 mb raste, veter 10 km na uro, jugo-zahodnik, vla-ga 65-odstotna, nebo spremenljivo, morje rahlo razgiban, temperatura morja 22 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 18. septembra 2010

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Ospedale 8 (040 767391), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Piazza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3.

Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Capo di Piazza Mons. Santin 2 (040 365840).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, pod ponedeljko do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.30 »Cani & gatti: La vendetta di Kitty - 3D«.

ARISTON - 17.00, 18.30, 20.00, 21.30 »Niente paura«.

CINECITY - 16.30, 19.15, 21.45 »Mangia, prega, ama«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Mordimi«; 16.15, 18.00, 19.45 »Cani & gatti: La vendetta di Kitty - 3D«; 16.20, 18.10, 20.05, 22.00 »Sharm El Sheik«; 15.50, 17.55, 22.10 »The American«; 16.05, 18.05, 20.00, 22.00 »Resident Evil: Afterlife - 3D«; 19.50, 21.30 »La solitudine dei numeri primi«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Shrek - E vissero felici e contenti - 3D«.

Mali oglasi

İŞÇEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mero. Tel. št.: 333-2892869.

ŽELIM s srcem in dobroto oskrbovali starejše ljudi, od 14. ure dalje. Tel. 335-6445419.

İŞÇEM rabljene knjige za 1. klasični licej. Tel. št.: 340-7430160.

İŞÇEM DELO kot gospodinjska pomočnica za starejšo osebo ali zakonski par 24 ur dnevno. Tel. št. 040-274102.

İŞÇEM VOZIČEK v dobrem stanju za novorjene dvojčke. Poklicati na tel. št. 349-5357639.

KAHARICA z dolgoletnimi delovnimi izkušnjami išče delo ali nudi pomoč v gospodinjstvu. Tel. št. 320-3557811.

LJUBITELJU ŽIVALI podarim še zadnji dve mucki mešane barve. Tel. št.: 347-0931967.

LJUBITELJU ŽIVALI podarimo cartljivo, simpatično in igriivo mucko. Kontakt: 040-826941 ali robjakomin@libero.it.

PEČ NA DRVA nordica, model svezia, 9 kw, malo rabljeno prodam; tel. 328-7771669.

PRODAJAM KNJIGE italijanščine, angleščine, latinščine in grščine za klasični in znanstveni licej. Zainteresirani naj poklicajo tel. št.: 345-9262954.

Osmice

ANDREJ IN IVAN ANTONIĆ sta odprla osmico v Cerovljah št. 34. Tel. št. 040 - 299800. Vabljeni!

OSMICA je odprta pri Cesarjevih, Salež 24, nudimo domačo kapljico in prigrizek.

OSMICO je odprl Zahar v Borštu št. 57.

OSMICO sta odprla Cvetko Colja in Zmagu v Samatorci št. 50. Tel. št.: 040-299224.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Tel. 040 - 327104.

ROBERTO ŠAVRON je odprl osmico v Zgoniku št. 34, tel. 347-2511947. Pričakuje Vaš obisk!

ŠUBER ima odprto osmico na Opčinah.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH sporoča, da bo v otroških vrtec pouk do danes, 17. septembra, od 8. do 13. ure, s kosilom.

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA SREČKO KOSOVEL NA OPĆINAH IN NA PROSEKU sporoča, da bo potekal pouk na sedežu in na podružnici po sledečem urniku: do danes, 17. septembra, od 8.00 do 12.38; od 20. septembra dalje od 8.00 do 14.25.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo pouk v otroškem vrtcu v Šempolaju z slovenskim učnim jezikom do danes, 17. septembra, od 8. do 13. ure s kosilom; od ponedeljka, 20., do četrtka, 30. septembra, od 8. do 16. ure.

RAVNATELJICA IN PROFESORJI prvi razredov DTZ Žige Zoisa vabijo starše prvošolcev na srečanje, ki bo v torek, 21. septembra, ob 18. uri na sedežu šole v Ul. Weiss 15.

Čestitke

Dragi ALEN! Za tvoj 18. rojstni dan ti želimo vse najboljše in da bi ti življenje podarilo čim več srečnih dni. Tamara, Igor in Karin.

Danes bo naša LUNA ugasnila 8 svečk. Za ta radostni rojstni dan ji nona kliče: »Rasti zdrava, vesela in prična. Živjo Luna!«

Danes v Tripoli lepa fešta bo bila, ker našata ERIK 35 let ima in zato mu voščijo vse najboljše Tayrin, Dean in Marlena prav res iz srca.

Izleti

ŽUPNIJA PROSEK organizira osem-dnevno potovanje po Egiptru. Odhod 1. januarja. Informacije na tel. št.: 040-225170 med 20. in 21. uro. Čas prijave je do 20. septembra.

KLUB PRIJATELJSTVA prireja v sredo, 29. septembra, izlet v Stično z ogledom njenih zanimivosti in na Valvasorjev grad Bogensperk ter okolico. Vpisovanje do 25. septembra na tel. št. 040-225468 (Vera). Vabljeni!

KRUT vabi na ogled Festivala 3. življenjskega obdobja v Ljubljani, s krajoš panoramsko vožnjo po starem mestnem jedru in koncertno predstavo. Odhod avtobusa v četrtek, 30. septembra, ob 8.30 s trga Oberdan, izpred Deželne palače in postankom pri Domu ob 8.45. Informacije in prijave na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE K. Ferluga vabi svoje člane na izlet na Koroško, ki bo 10. oktobra. Program izleta je sledenje: ob prihodu se bomo v pristanu vkrcali na splav in se s splavarji peljali vzdolž reke Drave. Sledil bo ogled več zanimivosti in vožnja po dolini reke Bistrice. Odhod avtobusa iz Milj bo ob 6. uri po ustaljeni poti. Vpisuje Vesna v opoldanskem času ali zvečer na tel. št. 040-271862.

OGLED PASIJONSKIH IGER v Kirchschlagu in romarskega svetišča Fatimske Matere Božje v Prosingbirbaumu ter Gradcu od 10. do 11. oktobra. Cena 155,00 evrov (vključen je avtobusni prevoz, polpenzion, vstopnica za obisk pasijona in kosilo na poti domov). Prijave sprejema sestra Angelina Šterbenc na telefonski številki 347-9322123, 00386-41-290386, 040-299409 (Norma), 040-370846 (pon.-pet., 9.30-13.30 Slovenska prosveta).

ZARADI ORKESTER BREG IN GLAS-BENA MATICA obveščata, da je v teku vpisovanje za glasbeno šolo za pihalo, trobilo in tolkala. Informacije na tel. št. 338-6439938 ali vsak četrtek od 20.30 dalje na sedežu godbe v Dolini. **PLEASE, PLAY WITH ME:** z igro v angleški jezik, tečaji v sodelovanju z otroškimi vrtci. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

V Vižovljah slavi 90 let

Venceslav - Veno Legiša

Še mnoga zdrava leta mu kličajo

vsi domači,
predvsem pa vnuki
Nika, Jaro, Sebastjan.

septembra, ob 15.30 v društveni dvorani. Možnost izposoje slikanic in drugih knjig za otroke. **DOKUMENTARNA RAZSTAVA** »Porečanka, včeraj: ozkotirna proga: danes: pot zdravja in prijateljstva«, ki jo je uredila Branka Sulčič Sulli, je na ogled do konca decembra v Železniškem muzeju na Marsovem polju (Campo marzio), Ul. G. Cesare 1. Urnik: sreda, sobota in nedelja od 9. do 13. ure, brezplačni ogled samo razstave.

Obvestila

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR - v sodelovanju s priznano solo za nemščino. Skupinski in individualni pouk. Priprava na izpite. Možnost certifikatov. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

PIHALNI ORKESTER BREG IN GLAS-BENA MATICA obveščata, da je v teku vpisovanje za glasbeno šolo za pihalo, trobilo in tolkala. Informacije na tel. št. 338-6439938 ali vsak četrtek od 20.30 dalje na sedežu godbe v Dolini.

PLEASE, PLAY WITH ME: z igro v angleški jezik, tečaji v sodelovanju z otroškimi vrtci. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da bo urad, v Ul. Cicerone 8, odprt vsako soboto od 10. do 11.30. Info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

ROJANSKI CERKVENI PEVSKI ZBOR je začel z rednimi pevskimi vajami v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Corدارولی, 29). Toplo vabi nove člane, da se pridružijo zboru in sodelujejo pri pripravi na koncert na poti domov. Prijave sprejema sestra Angelina Šterbenc na telefonski številki 347-9322123, 00386-41-290386, 040-299409 (Norma), 040-370846 (pon.-pet., 9.30-13.30 Slovenska prosveta).

Obvestila

TEČAJ POSLOVNE SLOVENŠCINE - ŠC Melanie Klein: Tečajniki bodo nadgradili svoje poznavanje osnovnih pravopisnih pravil knjižnega jezika, obravnavali različne besedilne vrste, razvijali pomenske, slovarske, slovenčne in pravopisne zmožnosti ter razvili sposobnosti kreativnega pisanja. Prijave in info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

TEČAJ ZA NOSEČNICE V BAZENU ŠC Melanie Klein prireja tečaj sprostitev in priprave na porod s pomočjo glasbe in gibalnih vaj v bazenu. Voda in glasba blagodejno delujeta na bočno do mamico in na otroka, sproščata napetosti in pripomoreta k razvijanju kvalitetnih medsebojnih odnosov. Število mest je omejeno. Prijave in info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org.

SKD TABOR - OPĆINE V čipkah skravajo se sanje - tečaj kleklanja ob večernih urah. Informacije na 040-211870 (po 20. uri).

SPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL sporoča urnike treningov: Motorika (letniki 2005-06) sreda, 16.15-17.15 (občinska telovadnica v Repnu). Mikrobasket (letniki 2002-03-04) ponedeljek, 16.15-17.15 (telovadnica na Rouni pri Briščkih); sreda, 17.15-18.15 (občinska telovadnica v Repnu) minibasket letniki 2001 torek, četrtek in petek 16.15-17.15; letniki 2000 torek in petek 16.15-17.15; četrtek 17.15-18.3. Under12 (letniki 1999) ponedeljek, 17.15-18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščkih); sreda, 18.00-19.30 (občinska telovadnica v Repnu); petek, 17.15-18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščkih). Info: 338-5889958, marinandrej@alice.it (Andrej Vremec), 340-4685153, picek@hotmail.si (Erik Piccini).

KMEČKA ZVEZA vabi svoje člane, ki želijo sodelovati na ocenjevanju žganj 25. in 26. septembra v Ilirske Bistrici, da oddajo vzorce v 0,5 l steklenici v urah Kmetijske svetovalne službe v Sežani 05/7312850 ali v uradih zvezde do danes, 17. septembra.

KMEČKA ZVEZA vabi člane proizvajalce domačih izdelkov in pridelkov, da sodelujejo na Mednarodni kmečki tržnici, ki bo potekala v soboto, 25. septembra, s pričetkom ob 9. uri. Interenti naj kličejo gospo Jernejo Geric v Turistično-informacijsko pisarno danes, 17. septembra, od 15.00-19.00, v soboto, 18. septembra, od 10.00-19.00 in nedeljo, 19. septembra, od 10.00-15.00 - na tel. 00386(0)57621017. Stojnice dobijo ponudniki brezplačno, ker se tržnica odvija v okviru Občinskega praznika občine Sežana.

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPERTABOR ter Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti, delovala v igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure danes, 17. septembra: »Pod zaveso«, »Gledališče luči«. Info: tel. 040-299099 od 8. do 13. ure.

TAI CHI CHUAN: vežbanje v starodavni in cenjeni večini v zajami za telo in dušo: sprostitev mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje. Dopolne ali zvečer, po dogovoru. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, info@skladmc.org. Začetek danes, 17. septembra: ob 19.00 začetnik, ob 20.30 nadaljevalni tečaj.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo nastop danes, 17. septembra, ob 20. uri v Bazovici.

GLASBENA DELAVNICA ŠC Melanie Klein prireja delavnico, kjer se bodo otroci na zabaven način približali svetu glasbe in glasbil preko odkrivanja zvokov, plesov, pesmic in pravljevanja. Brezplačna predstavljena delavnica za otroke od 3. do 6. leta starosti bo potekala v soboto, 18. septembra, ob 17. uri v Ul. Cicerone 8. Število mest je omejeno. Prijave in info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

MINI VENTURINI DOMJO vabi pevce od 3. do 6. leta starosti na prvo vajo, ki bo v soboto, 18. septembra, ob 14. uri v kulturnem centru Anton Ukmar pri Domju. Info: 040-281196.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PEROT iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da redno deluje po zimskem urniku: ob ponedeljkih in sredah 9.00-

12.00 in 14.30-17.30 ter torkih in četrtkih 9.00-12.00.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR FRAN VEN-TURINI DOMJO sporoča, da bo prva vaja v soboto, 18. septembra, ob 14.30 v kulturnem centru Anton Ukmar pri Domju (Banca Antonveneta I nad.). Vabljeni stari in novi pevci. Za info: 040-281196.

PREDSTAVITEV TEMELJEV ZDRA-VILSTVA V Hotelu Salinera v Strunjani bo 18. in 19. septembra potekala dvodnevna teoretično-izkustvena delavnica Predstavitev Temeljev zdruvlstva Barbare Brennan, ki jo vodi učiteljica na Brennanovi Mednarodni Šoli Zdravilstva, Irena Čuber-Deržek. Za informacije pišite na irenacuber@gmail.com ali pokličite na +386 40 599 365.

SLOVENSKI ABC ŠC ŠC Melanie Klein prireja tečaj slovenščine za otroke od 4. do 6. leta starosti, ki se želijo na zavaven in igriv način približati slovenškemu jeziku ali pa tistim, ki želijo obogatiti svoj besedni zaklad in izboljšati svoje znanje. Otroci se bodo učili s pomočjo glasbe, gibalnih vaj, iger in likovnih delavnic. Brezplačna predstavljena delavnica bo potekala v soboto, 18. septembra, ob 15.30 v Ul. Cicerone 8. Število mest je omejeno. Prijave in info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

KRAŠKA PODRUŽNICA Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije prireja ob 26. septembetu svetovnemu dnevu srca pohod v Glinščico, ki bo 19. septembra, pod vodstvom Pavla Čurmana iz Boljuncu. Zbirno mesto ob 8.30 pred nekdanjim mejnim prehodom Lipica. Pohod je primeren za vse starejšne skupine. Prijave: 040-900021 vsak dan po 15. uri.

V BARKOVLIJAH v cerkvi sv. Jerneja bo v nedeljo, 19. septembra, ob 11. uri začetna sveta maša za otroški vrtec, osnovno in srednjo šolo.

OTROŠKA IN MLADINSKA PEVSKA SKUPINA VIGRED obvešča, da bo prva vaja za otroke, ki obiskujejo vrtec in učence osnovne šole v ponedeljek, 20. septembra, od 16. do 17. ure v Štalcu v Šempolaju. Mentorja Nikol Starc in Aljoša Saksida.

PILATES - SKD IGO GRUDEN sporoča, da se bo vadba pričela z 20. septembrom. Umrn : posebna jutranja vadba za zdravo hrbenico in energijo ob ponedeljkih od 10. do 11. ure; pilates ob torkih ob 18. ali 19. ali 20. uri ter ob petkih ob 19. ali 20. uri; uvajanje za začetnike bo ob torkih ob 17.30. Za vpis in info: 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

ZDRUŽENI MEPZ SKALA-SLOVAN obvešča pevke in pevce, da bo prva pevska vaja v novi sezoni 2010/11 v ponedeljek, 20. septembra, ob 20.30 v prostorih doma Skala v Gropadi. Začenjeni novi pevci in pevke!

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira na Stadionu 1. maj v Trstu: vadbo za predšolske otroke od 1. do 6. leta starosti ob sobotah, prva vadba v soboto, 2. oktobra; telovadbo in uvanjanje v atletiko za osnovnošolske otroke od 6. do 10. leta starosti ob ponedeljkih, sredah, četrtkih in sobotah, prvi trening v ponedeljek, 20. septembra; vadbo atletike za srednješolce ob torkih, prvi trening v torek, 28. septembra. Info: ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 040-51377.

SKD PRIMOREC organizira v sezoni 2010/2011 plesni tečaj za osnovnošolce (od 6. do 10. leta starosti) pod mentorstvom vzgojiteljice Daše Gregič, ki bi se odvijal enkrat/dvakrat tedensko (ob torkih in četrtkih) od 16.15 do 17.15. Tečaj bo stekel le ob zadostnem številu prijavljenih. Prijave do torka, 21. septembra, na tel. št. 338-4482535 (Giuliana).

SREČANJA Z YOGO bodo v ŠKC v Ljubljani vsak torek od 19.00 do 20.30. Prvo bo na sprednu v torek, 21. septembra, potrditve in prijave na tel. št. 333-5062494.

ŠZ BOR - gimnastični odsek organizira treninge ritmične gimnastike na Stadionu 1. maj za predšolske otroke ob torkih in petkih 16.30-17.30, za osnovnošolske otroke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 17.30-18.30. Prvi trening bo v torek, 21. septembra. Treningi na Opčinah (večnamenski prostor OŠ Bevk): za predšolske otroke ob sredah 16.30-17.30 in osnovnošolske otroke 17.30-18.30. Prvi trening bo v sredo, 22. septembra. Prijave in informacije na 328-2733390 (Petrica).

AŠD MLADINA organizira začetne in nadaljevalne smučarske tečaje na plastični stezi v Nabrežini. Prijave na tel. št. 338-6376575.

DAN SRCA V OBČINI DOLINA Odborništvo za Socialno skrbstvo občine Dolina obvešča, da bo v petek, 24. septembra, na Županstvu Občine Dolina v dvorani občinskega sveta, od 8.00 do 12.30 potekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem Cuore amico iz Milj. Ob tej priliki da je občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA prireja glasbeno šolo za vse, otroke in odrasle, ki bi radi vstopili v godbo. Tečaji, ki jih bodo vodili diplomirani profesorji tolkal, pihal, trobil in glasbenih uric za najmanjše, se bodo vršili v šolskem letu 2010/2011 na sedežu godbe, v bivši klavnici v Nabrežini (Kamnolomi 12). Vsi zainteresirani se lahko javijo na tel. št. 348-4203196 (Niko) ali na tel. št. 040-200777 (v večernih urah). Skupni informacijski sestanek v petek, 24. septembra, ob 18. uri na sedežu godbe.

KROŽEK GALEB vabi osnovnošolske otroke iz Trsta, Gorice in Benečije na celodnevno pobudo »S pravljico na izlet... po magično sol v Slovensko Istro« v soboto, 2. oktobra. Informacije in prijave najkasneje do petka, 24. septembra, (število mest je omejeno) na SKGZ v Trstu, Ul. San Francesco 20, tel. št. 040-368094 od 9. do 12. ure; v Slovenskem dijaškem domu Simona Gregorčiča v Gorici, Ul. Montesanto 84, tel. št. 0481-533495 od 14. do 17. ure in na Inštitutu za slovensko kulturo v Špetru.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR Glasbene matice Trst bo imel vaje v Dijaškem domu v Trstu ob petkih ob 16.00 oz. ob 17.00 (otroci bodo razdeljeni po starostnih skupinah). Prvi sestanek bo v petek, 24. septembra, ob 16.30 v Dijaškem domu. Vabljeni vsi od 4. do 13. leta!

50-LETNIKI IZ DOLINSKE OBČINE vabijo na srečanje v domačiji Vrbin v Parodu pri Divači v soboto, 2. oktobra, začetek ob 18. uri. Info v večernih urah: 040-228398 in 347-1074873 (Loredana). Prijave do sobote, 25. septembra.

GLASBENA ŠOLA PIHALNEGA ORKESTRA RICMANJE obvešča, da so odprtje vpisnine za š.l. 2010/11. Vpis ali informacije na sedežu v Babni hiši v Ricmanjih ob ponedeljkih in četrtkih od 20. do 21. ure.

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starejšne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečanj na temo. Konverzacija. Priprava na izpite. Kratki tečaji ob končih tedna. Tečaji za sole po dogovoru. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

PLESNA SKUPINA SKD SLAVKO ŠKAMPERLE obvešča, da bo prva vaja Hip-Hop za v ponedeljek, 27. septembra, ob 14.30 za srednje in višješolce in ob 16.30 za osnovnošolce v društveni dvorani na štadionu 1. Maj. Tečaj vodi Yasmin Anuby. Info: www.yasmin.anuby.it, tel. 333-5663612.

MOJA SLOVENŠČINA: Tečaji slovenščine za Slovence in Neslovence, za otroke in odrasle. Tečaji za izpopolnjevanje materinščine. Kratki tečaji ob končih tedna. Info in vpisi: 040-212289, info@skladmc.org. Predstavljena srečanja: v torek, 28. septembra, ob 17. uri za Slovene, ob 18. uri lanski nadaljevalci/Neslovenci, ob 19. uri začetniki/Neslovenci.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTE-NICO - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren prireja telovadbo za gospe v zrelih letih. Telovadba se bo začela v petek, 1. oktobra, ob 9. uri v društveni dvorani gledališča F. Prešeren in bo potekala dvakrat tedensko, ob torkih in petkih od 9. do 10. ure. Informativni sestanek bo v torek, 28. septembra, ob 11. uri v društveni dvorani. Vabljeni.

60-LETNIKI s Križu, Proseka in Kontovelj organizirajo v nedeljo, 26. septembra, izlet v Rovinj in okolico. Info v večernih urah: 040-251161 (Štefki) ali 040-220655 (Oskar).

ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS: tečaji španskega jezika za vse stopnje, za otroke in odrasle. Priprava na izpite. Informacije in vpisi na tel. 040-

212289, e-mail: info@skladmc.org. Predstavljena srečanja v sredo, 29. septembra, ob 19.30.

STUDIO ART začenja novo sezono: vabimo mlade, ki se zanimajo za gledališče, da se namesti letos pridružijo. V sezoni 2010-11 se bodo nadaljevali tečaji za gledališke igralce, začenjamemo pa tudi tečaj za mlade tehnike ljudi v zvoku. Informacije na 347-7615287 ali sola@theatessg.it. Začetek tečaja 29. septembra.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so se začeli vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Informacije na tel. št. 349-4103131 (Martin) ali 040-251101 (Bruno).

NATIVITAS 2010 - Zveza slovenskih kulturnih društev sprejema do 30. septembra najave koncertov v okviru mednarodne božične revije Nativitas. Včlanjen zbor/društvo lahko prijavi koncert, kjer nastopa eden ali več zborov. Za informacije pokličite na 040-635626.

STAREJŠE SKAVTINJE POZOR: pride na priložnostno večerjo v četrtek, 30. septembra, ob 19. uri na Peseck. Javite se na odraslkavti@google-groups.com ali na 347-7000353 (Irma Ozbič Piščanc).

TEČAJI ANGLEŠČINE IN SLOVEN-ŠČINE pri SKD Igo Gruden v sodelovanju z združenjem Auser dva tečaja slovenščine: za začetnike in nadaljevalce, enkrat tedensko za skupnih 36 ur (do maja), ob torkih ali sredah v večernih urah (še nedoločeno), z začetkom 11. oktobra. Za predvips pokličite vsak dan od 9. do 13. ure tel. št. 040-8329231.

DSMO K. FERLUGA organizira 4 tečaje slovenščine za začetnike 1., 2. in 3. stopnje, ki b

DVOJNA OBLETNICA - Ob 120-letnici rojstva in 40-letnici smrti

France Bevk, literarni glasnik stisk in hotenj primorskega človeka

Velja za enega pomembnejših in plodnejših slovenskih literarnih ustvarjalcev dvajsetega stoletja

Slovenski pisatelj in pripovednik, tudi politični in kulturni delavec France Bevk se je rodil 17. septembra 1890 v Zakočci pri Cerknem, umrl pa leta 1970 na svoj osemdeseti rojstni dan v Ljubljani. Prav danes torej mineva stodvajset let od njegovega rojstva in štirideset let od njegove smrti. Bevk velja za enega pomembnejših in plodnejših slovenskih literarnih ustvarjalcev dvajsetega stoletja. Literarni zgodovinarji ga uvrščajo v smer socialnega realizma, pisatelj pa je veliko ustvarjal tudi za otroke in mladino. France Bevk spada v trojico severno-primorskih pripovednikov skupaj z Ivanom Pregljem in Cirilom Kosmačem.

Kot smo že zapisali, se je France Bevk rodil 17. septembra 1890 v Zakočci pri Cerknem, in sicer v čevljarski družini očetu Ivanu in materi Katarini Čufar. Osnovno šolo je obiskoval na Bukovem. Že od mladih nog so ga začele zanimati knjige, pa tudi zgodbe, ki so mu jih pripovedovali starci starši in drugi vaščani. Svoje prve pisateljske poskuse je France Bevk opravil v reviji Družinski prijatelj, ki mu je v začetku dvajsetega stoletja objavila črtico z naslovom Vstajenje. Po neuspešnem poskusu opravljanja trgovskega poklica se je Bevk vrnil v domače kraje; kmalu zatem se je vpisal na učiteljsko pripravnico v Pevmi pri Gorici, učiteljsko šolanje pa je opravil v Kopru. Živiljenjska pot ga je nato zanesla zopet na Cerkljansko, kjer je leta 1913 začel poučevati v Orehku. Kot mnoge druge mlade fante tistega časa je tudi Bevka razselila prva svetovna vojna, in sicer leta 1917. S svojim polkom je tedaj prepotoval Galicijo, Bukovino in Ukrajino, po vrnitvi v Radgono pa je bil v tem stajerskem mestu priča uporu slovenskih vojakov. Po koncu prve svetovne vojne se je na povabilo Izidorja Cankarja preselil v Ljubljano, tam urednikoval Večerni list, nato pa kulturno rubriko dnevnika Slovenec. Leta 1920 se je France Bevk vrnil na Primorsko, kjer je urejal politični list Goriška straža in satirično glasilo Čuk na pal'ci, vse do kler slednja nista prenehala izhajati zaradi fašističnega pritiska. Leto kasneje je v Gorici izšla njegova prva in edina pesniška zbirka z naslovom Pesmi. 1926. je Bevk prvič pristal v zaporu zaradi satiričnega zapisa Deset zapovedi za rekrute, ki so izšli v Čuku na pal'ci. Trpljenje slovenskega primorskega človeka v času fašizma je Bevk strnil v trilogijo z naslovom Znamenja na nebuh, ki so jo sestavljali zapisi Krvavi jezdci, Škorpijoni zemlje in Črni bratje. Medvojna leta je ustvarjalec preživel med Gorico in Trstom, v tridesetih pa se je uveljavil tudi izven meja slovenskega jezikovnega prostora. V sklopu mednarodnega PEN kluba je gostoval v Španiji, Franciji (v Parizu je prijateljeval s slikarjem Zoranom Mušičem), Bolgariji in drugih evropskih državah. V času fašizma je bil France Bevk velikokrat interniran, in sicer na otoku Ventotenne, v Pisticiju, Colfioritu in Isernii.

Bevkov najpomembnejši roman iz medvojnega časa je prav gotovo Kaplan Martin Čedrmac, ki je izšel leta 1938 pri založbi Slovenska matica v Ljubljani, in

sicer pod psevdonimom Pavle Sedmak. V njem je Bevk opisal usodo beneškega duhovnika Antona Kufole, ki se je v času fašizma znašel v izredno težkem položaju, in sicer kot pripadnik slovenskega naroda, služabnik Cerkve in podložnik italijanskega kralja. Pri pisanju romana je Francetu Bevkovi pomagal narodni buditelj beneških ljudi Ivan Trinko. Po Bevkovi literarni predlogi so leta 1968 posneli tudi televizijsko dramo. Knjižnica v Novi Gorici hrani njegovo bogato zapisno, v njej pa je shranjen izvirnik prevoda tega romana v italijanščino. Opravil ga je Ezio Martin, prevajalec Ne-kropole Borisa Pahorja, do danes pa Kaplan Martin Čedrmac še ni doživel knjižne izdaje v italijanskem jeziku.

Po kapitulaciji Italije se je France Bevk jeseni 1943. pridružil partizanom in v Osvobodilni fronti zasedal pomembne funkcije. Helga Gluščič v monografiji o Francetu Bevkovi, ki je izšla pri založbi Mladinska knjiga v Ljubljani leta 1978, piše, da je bil Bevk odhod v partizane naravnava posledica njegovega dotedanjega delovanja. Bevk je po izpustitvi iz goriških zaporov takoj odpotoval proti Ajdovščini, kjer se je udeležil mitinga, na katerem je bil javno prebran razglas vrhovnega plenuma Osvobodilne fronte o priključitvi Primorskem k matični domovini. V naslednjih letih je France Bevk urejal več ilegalnih listov oziroma sodeloval pri njihovem izdajaju. Primorski poročevalci, Primorski Kmečki glas, Mladi puntar, Slovenka itd. Največ besedil pa je Bevk napisal za Partizanski dnevnik, torej za predhodnika našega dnevnika, tedaj glasilo Osvobodilne fronte za Primorsko in Gorenjsko. Jeseni 1944. leta je bil ustanovljen Pohorjevski narodnoosvobodilni odbor za Slovensko Primorje in Trst, Bevk pa je postal njegov predsednik. Po osvoboditvi Trsta leta 1945 je Bevk večkrat nastopil tudi kot govornik, leto kasneje pa se je udeležil pariške mirovne pogodbe in v francoski prestolnici zagovarjal priključitev Primorske in Trsta Jugoslaviji.

Tudi po drugi svetovni vojni je France Bevk zasedal odgovorne funkci-

je in zato je tudi veliko potoval po Evropi in svetu. V petdesetih je postal predsednik Društva slovenskih pisateljev, nato še član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. France Bevk je veliko naredil za širjenje bralne kulture med mladimi, bil je namreč med pobudniki knjižnega tekmovanja Bralna značka, v sklopu katerega je redno obiskoval šolarje. Rad se je seveda podajal tudi med slovenske šolarje v Italijo, torej v Trst in Gorico. Umrl je 17. septembra 1970 v Ljubljani, pokopan pa je na pokopališču v Solkanu. Na njegovem pogrebu mu je poslednjič v slovo ob odprttem grobu spregovoril dr. Joža Vilfan.

V Bevkovem literarnem ustvarjanju, povečini prozi, je sprva cutiti močan vpliv Ivana Cankarja, nato se je pisatelj začel kaliti tudi pri francoskih in ruskih realistih. Like za svoje junake je Bevk črpal predvsem med mestnimi ljudmi, pa tudi med podeželani. V njih se zrcalijo dobre in slabe človekove lastnosti. V začetku smo zapisali, da je France Bevk veliko pisal za otroke. V povesti Lukev in njegov škopec je opisal zgodbino malega Lukca iz

Desno France Bevk na goriškem Travniku v času med obema vojnoma; levo Bevk (na njegovi levi Boris Kidrič) na pogrebu padlega partizana v Srednji vasi pri Loškem potoku avgusta 1944 in levo spodaj v slovensko zastavo ovita krsta z Bevkovimi posmrtnimi ostanki na topovski lafeti pred občinsko palačo v Novi Gorici

ARHIV GORIŠKE

KNJIŽNICE FRANCETA

BEVKA V NOVI GORICI

Vipavske doline, ki je v času fašizma na Primorskem obiskoval italijansko šolo, nato se je podal v čezmorske dežele k očetu. Bevkovo delo Pastirci, ki je postavljeno v Tolminskih hribih, je nastalo leta 1935, in njem pa pisatelj opisuje predvsem motiv revščine ter kmečkega življenja, torej otroško stisko tistega časa. Podobno je uravnanata Pestrina, v kateri je lik Nežke predstavljen kot težka usoda otroka v tistem času. Povest je izhajala v drugi polovici tridesetih let v Mladinskem listu, leta 1939 pa je doživel tudi svojo prvo knjižno objavo.

Dela Franceta Bevka so prevedli v kopico tujih jezikov, največ v evropske,

pa tudi v turščino, tadžiščino, japonsčino in kitajščino. Zanimiva je vrsta psevdonimov, ki si jih je Bevk nadel ob svojem literarnem ustvarjanju, in sicer: Fr. Serafin Bogdanov, Jablanko, Radoslav Bevk, Volarjev France, Esar Vanó, Ivan Bežnik, Jože Jeram, Tone Čemazar, Pavle Sedmak, Jernej Jereb, Čuk, Jože Gorički, Ivan Lesjak, Ivan Seljan, Jan K-s in Jaka Spaka. V Novi Gorici se danes po njem imenujeta glavni mesni trg in knjižnica, nedaleč od katerih stoji tudi njegov kip, ki je delo kiparja Borisa Kalina. Na Tržaškem Bevkovo ime nosi osnovna šola na Općinah, ki so jo pomenovali leta 1979.

Primož Sturman

PPF Štiri gledališka srečanja med Koprom in Trstom

Že drugo leto zapored bo gledališko sezono na Primorskem otvoril Primorski poletni festival, ki bo tokrat skupaj s festivalom Nove teatrske akcije - NETA in v sodelovanju z Slovenskim stalnim gledališčem ponudil tri mednarodne (ko)produkije v štirih različnih terminih. Zaradi okrnjenega budžeta, s katerim razpolaga festival, bodo predstave gostovale v gledališčih in ne na alternativnih lokacijah, kot smo bili vajeni v zadnjem poldružem desetletju. Ponudba pa ostaja vseeno zanimiva in izhodišče predstav bo letos, tako kot lani, odporni mlade generacije do stanja stvari v družbi.

Festival se bo začel nočoj v koprskem gledališču z novim branjem Dona Juana v premišljeni režiji Ane Vukotić in v izvedbi Crnogorskega Narodnega pozorišta. Naslednji teden, natančneje v četrtek, 23. septembra, v Kopru in v petek, 24., v Trstu, bo na sporednu večježična gledališka adaptacija romana Ime mi je rdeča Nobelovega nagravnca Orhana Pamuka, v režiji Martina Kočovskega. Že naslednji dan, se pravi v soboto 25., bo Slovensko stalno gledališče v Trstu gostilo Narodno pozorište Sarajevu s predstavo Mortal Combine, ki je lani izpadla iz programa PPF.

Festival NETA se bo v svojem drugem delu iz Kopra in Trsta selil v Sarajevo, kjer bo med drugim konec oktobra gostilo tržaško gledališče z lanskoletno produkcijo Uh, ljubezen v režiji Paola Magellija.

PPF je že tradicionalno čezmejni projekt, trenutne finančne težave pa njegovega umetniškega vodjo Primoža Beblerja ne odvračajo od misli, da potrebuje festival nov zagon, morda celo v prenovljeni obliki. Kot je povedal na včerajšnji tiskovni konferenci, je v pripravi nov predlog sodelovanja primorskih gledališč, ki med drugim predvideva razširjeno obliko festivala na področju celotne Primorske. Natančen predlog bo predstavljen na srečanju primorskih gledališč na začetku oktobra. (mit)

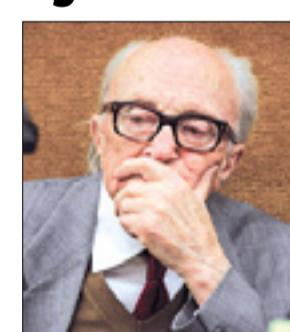
FESTIVAL - Do nedelje V Pordenonu danes tudi o italijanskem prevodu Pahorjevega Trga Oberdan

V Pordenonu se nadaljuje Pordenonelegge, festival knjig in njihovih avtorjev, ki vsako leto privabi na tisoče obiskovalcev. Neverjetno bogat spored predvideva srečanja z avtorji, javna branja, debate, filmske projekcije, gledališke predstave, ki si sledijo kot na tekočem traku na trgih in ulicah, v gledališčih in dvoranah.

Na 11. prazniku knjige bo danes ob 18. uri v gledališču Verdi na sporednu lectio magistralis pisatelja, novinarja in intelektualca Corrado Augiasa, ki se bo pooglobil v eno izmed človekovih strasti, se pravi v branje Perché leggere (Zakaj brati). Za njim bo osem znanstvenikov analiziralo osem čustev: med njimi bo astro-nomka Margherita Hack spregovorila o upanju.

Zanimiva je za nas nedvomno vest, da bo tržaški pisatelj Boris Pahor danes ob 11. uri v auditoriju inštituta Vendramini premierno predstavil italijanski prevod svojega romana Trg Oberdan, ki je izšel pri založbi Nuovadimensione. Ob 11.30 pa se bo v palači Montereale Mantica z novinarjem Alessandrom Mezzena Lona o svoji knjigi 99 pensieri + 1 (sicer le telefonsko) pogovarjal tržaški filozof in umetnostni kritik Gillo Dorfles.

V nedeljo bo ob 10.30 v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev na sporednu srečanje z mlajšo generacijo slovenskih književnikov. Na okrogli mizi L'Europa oltre confine (Evropa preko meje) bodo sodelovali Veronika Simonič, Suzana Tratnik, Andrej Blatnik in Jurij Hudolin. Popoln program je na voljo na spletni strani www.pordenonelegge.it.

EVROPSKA UNIJA - Včeraj je zasedal Evropski svet v Bruslu

Spor zaradi Romov zasenčil razpravo o zunanjji politiki povezave

Sarkozy in Barroso sta se ostro sporekla zaradi francoske politike do Romov

BRUSELJ - Osrednja tema včerajšnjega vrha EU v Bruslu so bili odnosi unije s strateškimi partnerji oziroma načini za utrditev vloge unije v svetu, vendar pa je razpravo zasenčil spor med Brusljem in Parizom zaradi kritik Evropske komisije na račun francoskega izgona Romov.

Vprašanje Romov ni bilo na dnevnem redu srečanja, so pa voditelji o tem govorili ob kosilu. Francoski predsednik Nicolas Sarkozy in predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso sta se po navedbah diplomatov ostro sporekla zaradi francoske politike do Romov. Barroso je namreč podprt komisarko za pravosodje Viviane Reding, ki je v torem napovedala postopek proti Franciji in glede izgona Romov dejala, da si ni predstavljal, da se bo v Evropi po drugi svetovni vojni še kdaj zgodi, kaj takšnega.

Zaradi slednje izjave se je sicer kasneje opravičila, češ da je bila napačno razumljena, vendar pa so bili v Parizu ogorenjeni. Sarkozy je na novinarski konferenci dejal, da je Francija globoko pretresena zaradi izjav komisarke. "Njene besede so bile globokoboleče. Moja dolžnost kot voditelja države je bila zaščiti Francijo," je dodal. Hkrati pa je francoski predsednik napovedal, da bodo nadaljevali odstranjevanje "vseh nezakonitih naselij", ter znova zatrdiril, da vse skupaj poteka v skladu z zakonodajo.

Včerajšnji vrh je bil sicer posvečen odnosom unije s strateškimi partnerji, v prvi vrsti hitro rastočimi gospodarstvimi v Aziji. Z eno od teh držav, Južno Korejo, bo unija že oktobra podpisala prostotrgovinski sporazum. To so potrdili zunanjimi ministri povezave, potem ko je Italija umaknila svoj veto. Sporazum z Južno Korejo je najpomembnejši sporazum o prosti trgovini, ki ga bo unija kadar koli sklenila s kakršno koli tretjo državo. Menjava naj bi povela za 19 milijard evrov, saj bo med obema gospodarstvoma odstranil tako rekoč vse carinske in mnoge necarinske ovire.

Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy je sicer v razpravi poddaril, da je vpliv EU v svetu premajhen, hkrati pa ji primanjkuje strateškega razmisleka. Naše delovanje mora biti bolj usklajeno, potrebujemo tudi več stalnosti, je dejal. Evropski svet se je zato zavzel za več sinergij in izmenjave informacij med EU in članicami, za boljše usklajevanje med evropskimi institucijami, pri tudi za to, da bi srečanja s tretjimi državami učinkoviteje izrabili. Slednje naj bi dosegeli tudi tako, da bodo voditelji posle redno razpravljali o zunanjih odnosih in določali strateške smernice.

MEHIKA - Praznovanje sredi težav

200-letnica začetka boja za neodvisnost

CIUDAD DE MEXICO - V Mehiki so v sredo včeraj potekale slvesnosti ob praznovanju 200. obletnice začetka vstaje proti španski kolonialni vladavini. Praznovanje je na polotoku Jukatan pokvarila tropска nevihta Karl, povsod po državi pa predvsem na silje zaradi vojne proti mamilom.

Spopad z mamilarskimi karteli je leta 2006 začel predsednik Felipe Calderon. Doslej je v njem umrlo že 28.000 ljudi, klub te mu pa ni znakov, da bi se bližal koncu. V nekaterih najbolj prizetih mestih, kot je Juarez na meji s Teksasom, tako sploh ni bilo uradnih proslav z velikimi zborovanji.

16. septembra 1810 je katoliški duhovnik Miguel Hidalgo sprožil kravno vstajo proti španski vladavini. Naslednje leto je bil ujet in usmrčen, vendar se je vstaja z gverilsko vojno nadaljevala in se leta 1821 končala s porazom Španije ter zmago krhke koalicije Indijancev, revnih potomcev španskih priseljencev in nekdanjih rojalistov. V mehiški prestolnici Ciudad de Mexico so letos zgradili slavolok v spomin na začetek vstaje. Predsednik Calderon se je postal na praznovanje v mestu Dolores sredi države, kjer je živahn duhovnik Hidalgo, znan po ljubezni do žensk, kart in svobode, pred 200 leti začel vstajo. Nato se je predsednik vrnil v glavno mesto, kjer so pripravili vojaško parado.

Mnogi Mehičani se ob 200. obletnici vstaje sprašujejo, "čemu smo se borili". Zadnja anketa ameriškega centra Pew ugotavlja, da jih kar 79 odstotkov ni zadovoljnih s smerjo, v katero gre država. Okrog 10 odstotkov prebivalcev Mehike živi v tujini, večinoma v ZDA, kar 33 odstotkov pa bi se jim najraje pridružilo. (STA)

Pomembno vlogo bo v prihodnje igrala tudi evropska zunana služba, ki jo prav zdaj oblikuje visoka zunana predstavnica Catherine Ashton. Ta v prvem krogu izbora za vodje veleposlaništva EU v svetu ni izbrala nobenega Slovenca in malo Italjanov, zaradi česar je bila tarča kritik obeh teh držav.

Evrpski voditelji so se seznanili še z delom posebne skupine za pripravo predlogov za boljši ekonomski upravljanje unije, ki jo vodi Van Rompuy. Podrobnosti o delu skupine, ki je bila ustanovljena v odziv na grško dolžniško krizo in naj bi pripravila predloge, kako takšne zadeve v prihodnje preprečiti ter zagotoviti večjo javnofinančno disciplino v uniji, sicer niso znane. Voditelji bodo poročilo obravnavali na zasedanju oktobra, ko naj bi bili pripravljeni tudi konkretni predlogi, ki bodo podlagi za ustrezne spremembe zakonodaje.

Sicer pa je zanimivo, da je udeležencem vrha v Bruslu kosilo skuhal Slovenec - Tomaž Kavčič iz gostilne Pri Lojetu na dvorcu Zemono na Vipavskem. (STA)

Predsednik Evropske komisije Jose M. Barroso in francoski predsednik Nicolas Sarkozy

VELIKA BRITANIJA - Izpostavila sta pomen »skupne krščanske dediščine«

Ob začetku zgodovinskega, a kočljivega obiska se je Benedikt XVI. srečal s kraljico Elezabeto II.

Britanska kraljica Elizabeta II. in papež Benedikt XVI. sta se včeraj srečala v Edinburghu

ANSA

AFGANISTAN - Jutri

Talibani za bojkot volitev, oblasti obljudljajo varnost

KABUL - Talibani so včeraj zagrozili, da bodo spopadi parlamentarne volitve v Afganistanu, in pozvali k njihovemu bojkotu. Za varnost na sobotnih volitvah bo sicer skrbelo več deset tisoč pripadnikov afganistanskih varnostnih sil in vojakov zvezne NATO. Oblasti v Kabulu so obljujibile varen potek volitev.

"Naš muslimanski narod pozivamo k bojkotu tega procesa in k zavrnitvi vseh tujih procesov ter izgonu napadateljev iz naše države z vztrajanjem pri džihadu in islamskemu uporu," so sporočili talibani, ki so zagrozili, da bodo glavne tarče napadov pripadniki varnostnih sil in osebje na voliščih.

Na jugovzhodu države so talibani včeraj ubili pet pripadnikov afganistanskih varnostnih sil. Skupina talibov je napadla nadzorno točko v pokrajini Gazni in pri tem ubila pet varnostnikov, dva pa ranila, še dva pa pogrešajo. Afganistanske oblasti so sicer včeraj zagotovile, da bodo kljub povečanemu nasilju v zadnjih mesecih poskrbele za varen potek volitev. Na dan volitev bo za varnost skrbelo okoli 250.000 afganistanskih vojakov, policistov in obveščevalnih agentov ob podpori sil zvezne NATO.

Volilno pravico na volitvah v spodnji dom parlamenta, volesi džirgo, ima 10,5 milijona Afganistancev. Gre za druge parlamentarne volitve po zrušenju talibanskega režima v državi leta 2001. Za 249 sedežev se poteguje več kot 2500 kandidatov; 68 sedežev je namenjenih ženskam. (STA)

BLIŽNJI VZHOD

Izraelsko-palestinski pogовори

KAIRO/RAMALA - Palestinski predsednik Mahmud Abas, ki se je včeraj v Ramali srečal z ameriško državno sekretarko Hilary Clinton, je sprejel predlog Združenih držav Amerike, da nadaljuje pogajanja z Izraelom, če bo Izrael v zameno za tri mesece ustavil gradnjo spornih naselij na Zahodnem bregu. Izraelski premier Benjamin Netanyahu predloga še ni sprejel.

Namen predloga je, da ustavi gradnjo spornih judovskih naselij na Zahodnem bregu in tako razresi enega izmed ključnih sporov med Izraelci in Palestinci, ki onemogoča nadaljevanje mirovnih pogajanj. Izrael je sicer do zdaj zavračal podaljšanje svoje začasne 10-mesečne zamrznine gradnje naselij na Zahodnem bregu, ki se izteče čez dva tedna. Palestinci novi gradnji ostro nasprotujejo, Abas je zagrozil tudi s prekinitevijo mirovnih pogajanj, če se bo gradnja nadaljevala.

Ameriški bližnjevzhodni odposlanec George Mitchell je v sredo po zaključku drugega kroga pogajanj povedal, da so bila spodbudna, vendar pa ni prišlo do končne dogovora. (STA)

žev, ki so spremajale sloviti papamobil na poti skozi središče Edinburgha, so bile precej zredčene, čeprav ameriška tiskovna agencija AP po drugi strani piše o 125.000 glav navdušeni množici.

Poznavalci so že vnaprej napovedovali, da bo tokatrni obisk z Benediktom XVI. precejen zalogaj, saj je britanska družba izrazito sekularna. Poleg tega še posebej glasno nasprotuje nekaterim stališčem Vatikanu - kot so zavračanje splava in kontracepcije ter pravice homoseksualcev do posvojitve - in Cerkvi očita prikrivanje spolnih zlorab s strani katoliških duhovnikov.

Že precej časa se vrstijo pozivni, da se mora papež ob obisku osebno srečati z žrtvami spolnih zlorab, za konec tedna pa so napovedani tudi protesti. V Vatikanu tovrstnega srečanja zaenkrat niso potrdili, vendar pa poznavalci menijo, da bo do nje prišlo, kot je že ob obiskih papeža v Avstraliji, ZDA in na Malti.

Je pa papež o tej občutljivi temi spregetovil včeraj na poti na Otok in bil pri tem po poročanju tujih tiskovnih agencij najbolj odkrit doslej. Kot je namreč priznal na letalu prisotnim novinarjem, se Katoliška cerkev ni uspela dovolj odločno in hitro odzvati na zlorabe in posilstva otrok ter sprejeti ustreznih ukrepov.

Kot je še dejal, so ga razkritja spolnih zlorab šokirala in globoko razčlostila: "Težko je razumeti, kako je bilo takšno spreverjenje mogoče znotraj duhovniške službe." Menil je tudi, da duhovniki z zgodovino zlorab ne bi smeli imeti stika z otroki, saj gre pri zlorabi za bolezen, ki jo je težko pozdraviti. Poglavitna skrb Cerkve so zdaj žrtve, je dejal.

Za še dodatno razburjenje je v sredo poskrbel eden od papeževih najvišjih svetovalcev, kardinal Walter Casper, ko je Veliko Britanijo zaradi njene vse bolj sekularne narave primerjal z državami tretjega sveta. Kot je namreč dejal v pogovoru za nemški Focus, se ob pristanku na londonskem letališču Heathrow počutiš, kot da si prispet na letališču kake tretje države.

Te besede so sprozile jezne odzive v Veliki Britaniji, kardinala Casperja pa so na hitro umaknili iz delegacije, ki na Otoku spremlja papeža - uradno sicer zaradi zdravstvenih razlogov, vendar britanski mediji poročajo, da naj bi ga izločili zaradi spornih izjav.

Britanski mediji so do obiska Benedikta XVI. med drugim kritični tudi zaradi visokih stroškov, ki naj bi znašali kar 12 milijonov funtov in bodo - glede na to, da se papež na otoku mudri na povabilo kraljice - v veliki meri padli na pleča davko-platevcev. (STA)

DOBERDOB - Občinska uprava odgovarja prefekturi in industrialcem

Dvojni ne tovornjakom in širitevi ovinkov pri Sabličih

»Obljube družbe Anas glede gradnje protihrupnih pregrad so malenkost v primerjavi s hrupom in tresljaji«

V Doberdobu odločno nasprotujejo zahtevam goriških industrijalcev, ki se zavzemajo za širitev ovinkov pri Sabličih in za ukinitev prepovedi vožnje tovornjakov po državni cesti št. 55 po Dolu in Jamljah. »Zadnje čase ponovno doživljamo pritiske družbe Anas, ki bi na podlagi prošnje avtocestnega predstavnika iz Gorice rada razširila ovinke pri Sabličih, s čemer se nikakor ne strinjam. Državna cesta št. 55 je nevarna in ozka, zato pa po njej tovornjaki ne smejo več voziti,« poudarja doberdobski župan Paolo Vizintin in pojasnjuje, da je konec julija na goriški prefekturi potekalo srečanje, ki so ga sklical na zahtevo avtocestnega predstavnika. Njihovi predstavniki so poudarili, da goriška avtocestna podjetja doživljajo krizo zaradi prepovedi prehoda po Dolu. Zato so avtocestniki zahtevali, naj se prenovoje ovinki pri Sabličih in naj se sprejme odredba, ki bi omogočila prehod po Dolu izključno tovornjakom goriških avtocestnega podjetij. »Družba Anas nam je celo obljubila, da bi skupaj s širitevijo ovinkov pri Sabličih poskrbela tudi za gradnjo protihrupnih pregrad in kolesarskih stez, kar je pa po našem mnenju malenkost v primerjavi s hrupom, tresljaji in onesnaževanjem, ki bi jih povzročili tovornjaki,« pravi župan Paolo Vizintin.

in nadaljuje: »Pred kratkim smo pismo prefektur s predlogi družbe Anas izročili občinskemu svetnikom. Predstavniki večine in Slovenske skupnosti so se izrekli proti tovornjakom in širitev ceste pri Sabličih, svetnik Severne lige-Ljudstva svobode Marino Ferfolja pa se o zadevi ni izrekel. Vizintin je zato v sredo odposlal pismo goriški prefekturi, v katerem je pojasnil, da doberdobski občinski svetnik nočejo tovornjakov po Dolu in Jamljah.

»Težave avtocestnega predstavnika iz Gorice nedvomno niso odvisne od prepovedi vožnje po Dolu, ampak so vezane ne splošno gospodarsko krizo in na konkurenco vzhodnoevropskih podjetij. Poleg tega bi bilo odprtje ceste po Dolu in Jamljah samo za avtocestnike iz goriške pokrajine nelegitimno. Prizivno sodišče bi nedvomno sklep razveljavilo, potem pa bi po državni cesti št. 55 lahko vozili vsi tovornjaki ne glede na to, od kod so,« zaključuje Vizintin. (dr)

POKRAJINA - Karabinjerji oddelka NOE in pokrajinska policija

Ravnanje z odpadki brez kriminala, izkopi zemlje so »najhujše« kršitve

Karabinjerji ekološkega oddelka NOE bodo okrepili sodelovanje s pokrajinsko policijo na področju varovanja naravnega okolja in spoštovanja okoljske zakonodaje. »Skupaj bomo varovali naravno okolje goriške pokrajine in preprečili, da bi se v ravnanju z odpadki vključile kriminalne organizacije, kot se dogaja v drugih krajih Italije,« poudarja pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta in poveljnik karabinjerskega oddelka NOE za severno Italijo Sergio Dal Monte, ki sta včeraj na pokrajini podpisala protokol o sodelovanju. Po besedah Dal Monteja v goriški pokrajini ni velikih okoljskih vozlov, ne glede na to pa je treba še naprej vlagati v ozaveščanje javnosti o pravilnem ravnanju z urbanimi in tudi industrijskimi odpadki. Dal Montejeve besede je podkrepil vodja vidmeka oddelka NOE Pasquale Starace, ki je poudaril, da goriški sistemi ravnanja z urbanimi odpadki dobro deluje.

»Sam prihajam iz Kampanije, zaradi službe pa sem živel tudi v Rimu, tako da sem imel kar nekaj opravka s krimi-

nalnimi organizacijami, ki služijo mastne denarce s kršenjem okoljske zakonodaje. Teh težav na Goriškem ni, vsekakor pa moramo biti pozorni, da do njih tudi v bodoče ne bo prišlo,« poudarja Starace, ki je bil prisoten na včerajnjem podpisu protokola, pred katerim sta spregovorila tudi pokrajinska odbornica za okolje Mara Černic in poveljnik pokrajinske policije Fabrizio Mores. »Po uvedbi sortiranja je pred leti v goriški pokrajini naenkrat naraslo število divjih odlagališč, komaj so se ljudje privadili na nov sistem, se je takoj znižala količina odpadkov, odvrženih v naravnem okolju,« pravi Mores in poudarja, da so v zadnjih mesecih veliko pozornost namenili izkopom zemlje. »Ko gradiš hišo, moraš izkopano zemljo odpeljati v deponijo. Pri tem moraš poskrbeti tudi za pravilno ustrezne dokumentacije, česar številni občani niso storili. Čeprav naravnemu okolju v bistvu niso povzročili škode, so kršili določila okoljske zakonodaje, za kar so predvidene kazni,« poudarja Mores. (dr)

Pevel Fonda čestita Marianni Kosić

GORICA - Slorijevi nagrjenki

Raziskali jezikovne in identifikacijske vozle

Laskava ocena recenzentov za Tanja Colja in Marianno Kosic

Tanja Colja in Marianna Kosic sta letosni prejemnici nagrade, ki jo Slovenski raziskovalni inštitut (Slori) že vrsto let podljuje za diplomska in podiplomska dela. Nagrado so jima izročili včeraj v pokrajinski sejni dvorani, kjer je Slori v okviru pobud ob Evropski noči raziskovalcev - »The Researchers' Night« privedil okrog mizo na temo Narodnost danes.

Uvodoma je prisotne pozdravila Slorijeva ravnateljica Maja Mezgec, nato pa je v imenu pokrajinske uprave spregovoril pokrajinski odbornik Marko Marinčič. Za njima je predsednik znanstvenega sveta Slori Aleksander Panjek pojasnil, da z natečajem za diplomska in podiplomska dela raziskovalni inštitut spodbuja mlade in perspektivne strokovnjake k študijskem izpopolnjevanju in raziskovalnemu delu.

Zatem je prebral še oceno recenzentov, ki sta se zelo laskavo izrekla o obeh nagrjenih nalogah. Tanja Colja je dosegla diplomo druge stopnje na pedagoški fakulteti Tržaške univerze, pripravila pa je diplomsko nalogu o metodah in procesih jezikovnega pouka. Izvedla je empirično raziskavo na osnovni šoli s slovenskim učnim jezikom v Romjanu, kjer je ugotovljala, kako priti do učinkovitega učenja in poučevanja slovenskega jezika pri otrocih, ki jim slovenščina ni prvi jezik. Marianna Kosic je doktorat dosegla na univerzitetnem konzorciju Iuries, katerega članica je tudi Tržaška univerza. Svojo doktorsko nalogu je posvetila dejavnikom narodnostne identifikacije na italijansko-slovenski meji. O posvetu, ki se je začel po podelitev na grad, bomo poročali jutri.

PODGORA - Rajonski svet

Januarja zaključek obnove kanalizacije

Rajonskih svetnikov po novem samo deset

Obnovitvena dela na kanalizaciji med Podgoro, Madonino in Ločnikom se bodo zaključila januarja, takoj zatem pa bo spet prevozna v obe smeri cesta pod viaduktom pri mostu čez Sočo. Tako napoveduje inženir podjetja Irisacqua Igor Bortolotti, ki se je v sredo udeležil rajonskega sveta v Podgori. Bortolotti je rajonskemu predsedniku Walterju Bandlu in ostalim svetnikom pojasnil, da ob mostu nameščajo nove cevi za metorne in črne vode, poleg tega z novimi črpalkami povezujejo Podgoro, Ločnik in Madonino s cistilno napravo pri Štandrežu. Dotrajane cevi za črne vode s premerom 22,5 centimetrov nadomeščajo s cevimi s polmetrskim premerom, kar bo potrojilo dosedanje pretok. Bandelj je pojasnil, da je družba Irisacqua pred kratkim namestila črpalke tudi v Ulici Cotonificio, kjer je ob nalivih zastajala voda, za gradnjo nove kanalizacije v Ulici Brigata Cuneo pa bo treba še počakati, saj zanje družba Irisacqua nima finančnega kritja.

V nadaljevanju zasedanja so Bandelj in svetniki odločili, da bodo pokrajini, Kmečki zvezni, Coldiretti in prefekturi pisali pismo glede vse večje škode, ki jo povzročajo divji prasiči. Na prihodnjem zasedanju bo po drugi strani rajonskih svetnikov samo deset. »V zadnjih časih smo bili v enajstih, zdaj pa je zaradi delovnih obveznosti odstopil svetnik Massimo Frezzato. Izvoljen je bil na listi stranke Forza Italia, ki nima nikogar, da bi ga nadomestila. Nekateri kandidati so se predstavili v raznih rajonih, večina izmed njih je bila izvoljena ali pa je nadomestila odstopajoče svetnike, zdaj pa ni več nikogar, ki bi lahko nadomestila Frezzata,« pojasnjuje Bandelj. Na začetku mandata je bilo rajonskih svetnikov dvanajst. (dr)

TRŽIČ - Eleganten moški odtegnil tisoč evrov priletni upokojenki

Vnukov prijatelj goljuf

Policisti pozivajo starejše osebe, naj ne izročajo denarja neznancem, ki jih nagovorijo na ulici

Novi tabli za ulico in krožišče

»Hočemo ostati Italijani«

Z rafalom svečanosti z izrazito nacionalistično vsebino so mestne oblasti včeraj obeležile prehod Gorice pod Italijo. Najprej je bilo položanje vencev k spomenikom v spominskem parku, župan Ettore Romoli in odbornik za toponomastiko Sergio Cosma pa sta z govorom pospremila odkritje dveh tabel s poimenovanjem ulice pred sejemske razstaviščem po podestaju, poslancu in senatorju Francescu Maraniju (1850-1934) ter novega krožišča ob južnem vhodu v mesto pri ločniškem mostu po t.i. »Divisione Gorizia«, ki je - tako Romoli - »z orožjem iz Italije v letih 1945-1947 varovala Goričane, ki so na manifestacijah za italijansko Gorico dokazali ljudem, ki so jih gnali v mesto s podeželja, iz dolin Vipave in Soče, da je goriška duša italijanska«. Romoli je vsekakor spomnil tudi na dobre sosedske odnose s Slovenci, »vendar moramo negovati korenine in spomin, ker smo in hočemo ostati Italijani«.

NOVA GORICA - Bzz forum in Edin poskusni polet

Prehitevajo prihodnost

V novogoriškem Eda centru bo 22. septembra potekal Bzz forum na temo kreativne ekonomije, ki bo posebnost iz dveh vidikov: dogodek sam bo na neobičajen način omogočil nosilcem kreativnih idej v lokalnem prostoru predstavitev zamisli, ki naj bi prinesel nove tržne priložnosti, proekte in storitve in s tem nova delovna mesta v lokalnem prostoru. Drugi neobičajen vidik dogodka pa je prav gotovo prostor, v katerega bo prvi sklop foruma umesčen: dogajal se bo v še nedogrjenem Eda centru. Pravzaprav bo to nekakšen Edin poskusni polet oz. prehitevanje prihodnosti: objekt bo še pred izgradnjo že začivel z vsebinami, ki dolgoročno gradijo prihodnost goriškega prostora.

Idejni oče dogodka je Bojan Maraž iz agencije Krea, k organizaciji pa sta pristopila tudi novogoriški občinski oddelki za gospodarstvo in ekipa sodelavcev, ki bo poskrbel za izvedbo dogodka. »Veliko potujem po svetu in moja izkušnja je, da je cel svet ena velika vas. Problemi, s katerimi se ukvarjam v Novi Gorici ali v Londonu, so identični,« pravi Maraž, ki hoče z dogodkom pritegniti predvsem mlade. Opozarja, da je Gorica sicer lepo mesto, a vsebinsko prazno, nova Gorica pa je bila, zaradi sistema v nekdanji državi, preveč časa »zaščiten« pred vsakodnevno borbo, neusmiljeno logiko velekega kapitala, ki pride tja, kjer ima interes, potem pa gre. »Otroci v Novi Gorici so apatični, tukaj ostaja prazen prostor, v katerem se težko znajdejo: nosilci morale in etike ne spoštujejo lastnih zapovedi, socializem je »zaplaval«. Vprašanje je torej, kako uravnotežiti razmerje med kapitalom in socialo,« meni Maraž.

Dogodek bo razdeljen v dva sklopa: prvi je enodnevni forum na temo kreativne ekonomije, ki bo na gradbišču Eda centra od 10. do 17. ure. Na forumu se bodo predstavili obstoječi nosilci kreativnih idej v lokalnem prostoru. Prisluhnuti pa bo možno tu-

Bojan Maraž (zgoraj) in Eda center (desno), ki bo sicer zares »poletel« v drugi polovici februarja, ko bo - po besedah Simona Klauta iz Euroinvesta - tudi zgrajen; trenutno je v gradnji deseto nadstropje od skupno petnajstih nad zemljoi in petih pod njo, dela pa potekajo v skladu s terminskim planom

FOTO K.M.

di pričevanjem ljudi, podjetnikov, ki so uspeli v globalnem svetu. Temu bodo namenjene 10-minutne predstavitev posameznih kreativcev iz vsega sveta, predstavitev bo mogoče spremniti na velikem ekranu v vzporednim prenašanju po internetu in na spletni strani www.bzzforum.com. Sledile bodo 10-minutne predstavitev kreativcev iz goriškega prostora in lokalnih projektov. V po-poldanskem delu bo žirija izbrala najboljša enominutna videosporočila narejena z mobilnim telefonom čez dan na lokaciji Eda centra na temo »Out the box thinking«. Prvenstveno bo prejel 800 evrov in mobilni telefon.

Drugi sklop foruma pa je instalacija Kreinih del, ki bo postavljena ves september in oktober na Bevkovem trgu v Novi Gorici ter v nekoliko manjšem obsegu tudi na Dvoru Darka Bratine na Travniku v Gorici. Postavitev instalacije v obeh Goricah ima za cilj lepljenje tistega, kar je čas razbil, preseganje miselnih mej in spajanje obeh Goric v eno samo.

Katja Munih

NOVA GORICA - Črtomir Špacapan

Dvakrat župan, dvakrat poražen, spet kandidat

Črtomir Špacapan

FOTO K.M.

»Veliko ljudi me je klicalo, tudi takih, ki so bili prej moji nasprotniki na volitvah, in nagovarjalo h kandidaturi,« je včeraj pojasnil Črtomir Špacapan svojo odločitev, da nekaj dni pred iztekom roka za oddajo kandidatur za župana izstopi iz stranke LDS, pri kateri je predhodno podprt županskega kandidata Mateja Arčona in tudi sam kandidiral na drugem mestu stranke LDS za mestni svet, nato pa kandidira za župana Nove Gorice pri stranki Zares. Špacapan tokrat petič zapovrstio kandidira za župana mestne občine Nova Gorica. Doslej jo je vodil med letoma 1994 in 2002, še pred tem, v obdobju ju 1990-1994, pa je bil predsednik izvršne-nega sveta občine.

Voljni program stranke Zares, katere uradni član naj bi Špacapan postal v kratkem, največ skrbi posveča razvoju gospodarstva v občini in večjemu črpjanju evropskih sredstev. Glede tega je kandidat dejal, da pozna rešitve, s katerimi bi mestni občini povrnili sloves izpred desetih let. V stranki se zavzemajo še za povečanje učinkovitosti dela občinske uprave, za čimprejšnje sprejetje prostorskoga načrta, za združitev srednjih šol,

več športnih igrišč, ki ne bi bila namenjena le klubskemu izvajaju športnih aktivnosti. Zavzemajo se tudi za to, da bi Nova Gorica pridobila projekt kulturnega inkubatorja. Kulturno dediščino in turizem bi bilo po njihovem mnenju treba povezati v celoto in jo na takšen način ponujati turistom.

Špacapan bi, če bi bil izvoljen za župana, spodbudil povezovanje med župani sedanjih občin v povrnji Novi Gorici vlogo središča regije. V občini namerava izpeljati dvanašt investicij, od mladinskega hotela, Varstveno-delovnega centra in študentskega doma do prizidka k osnovni šoli Ledine, dograjevanja kolesarskih stez, dogradnje športnih objektov ... Spodbudil bi uporabo zelenje energije. Na področju sociale bi vzpostavil brezplačni svetovalni center za pravno in socialno pomoč občanom. Mladi družinam je po njegovem mnenju treba ponuditi stanovanja v Novi Gorici in ne dopustiti, da odhajajo v Italijo ali Vipavo. O čezmejnem sodelovanju pa pravi, da je treba odnos s sosednjo Gorico vzpostaviti ne glede na politično pripadnost občinske uprave na tej ali na oni strani meje. (km)

GORICA - Okusi na meji tudi na Facebooku

Zbrali že 2.000 »prijateljev«, največ zanimanja za Špance

Pričakovanje za gostince iz Barcelone - Francozi stalni gostje

V ULICI GARIBALDI

Najprej kruh in olje, nato še briška rebula

V okviru praznika Okusi na meji bodo promovirali in ovrednotili tudi dva značilna goriška proizvoda, oljčno olje in kruh. Na pobudo zvezre goriških pekov in nekaterih oljkarjev bodo že v torek, 21. septembra, ob 18. uri v Ulici Garibaldi v Gorici ponudili degustacijo goriškega kruha in ekstra deviškega olja, ki ga pridelujejo z oljkami briške črnice, avtohtone vrste, ki je bila nekoč na Goriškem zelo razširjena. V torek bodo v Ulici Garibaldi namestili več velikih oljik, ponujali pa bodo kruh, ki ga bodo po starem receptu priznana goriška pekarna. Poleg tega bo na voljo tudi olje, ki ga pridelujejo na kmetijah Komjanc, Gradiščica in Kovac na Jazbinah ter Castelvecchio in Zagradu.

Po torkovem degustacijskem večeru bo Ulica Garibaldi ponovno živila tudi med praznikom Okusi na meji, ki bo potekal med 23. in 26. septembrom. V prenovljeni ulici bo tako mogoče pokusiti rebulo raznih briških vinjarjev in razne goriške gastronomiske dobrote.

ŠTANDREŽ - Prosvetno društvo

Z gledališčem bo zaznamovana tudi nova sezona

Prosvetno društvo Štandrež vstopa v 45. leto nepreklenjenega delovanja, iz katerega izstopata zlasti pevska dejavnost in gledališče, s katerima odigrava društvo pomembno narodnostno vlogo v Štandrežu in na Goriškem. To je včeraj poudaril Marko Brajnik, predsednik prosvetnega društva, ki je s Francom Padovom, predsednico Zveze slovenske katoliške prosvete, in Božidarjem Tabajem, koordinatorjem dramskega odseka, predstavil abonma ljubiteljskih gledališč skupin. Do danes so že uprizorili 120 iger in izvedli 760 nastopov, v lanski sezoni so omogočili kar 56 gostovanj, je še povedal Brajnik. Pred nekaj dnevi je v vajami začel pevski zbor, ki ga je prevzela nova dirigentka Mojca Sirk; pred njim pa je devet let vodil David Bandelj. Brajnik je tudi omenil organizacijski napor društva za sodelovanje na goriški eno-gastronski prireditvi Okusi na meji, kjer bodo tudi letos imeli svojo stojnico z domačimi jedmi. Včerajšnja predstavitev pa je bila predvsem namenjena gledališkemu abonmaju s programom, ki se začenja 3. oktobra in zaključuje 30. januarja - kot po tradiciji - s premiero štandreškega dramskega odseka.

Tabaj je povedal, da v program vključujejo nove gledališke skupine iz Slovenije, da najraje izbirajo komedije, vendar ne odklanajo dram, ki pa jih letos ni primernih za štandreški oder. Vse predstave bodo na nedeljo v štandreški župnijski dvorani, in sicer 3. oktobra ob 17. uri »Sputite me pod krovter« (amatersko gledališče DPD Svoboda iz Laške doline), 7. novembra ob 17. uri »Beži zlodej, baba gre« (Kraški komedijanti), 12. decembra ob 17. uri »Črna komedija« (gledališka skupina KUD Dolomiti iz Dobrove), 9. januarja ob 16. uri »Dan oddih« (GD Kontrada iz Kanala), za konec pa 29. januarja ob 20. uri najprej premiera igre »Zbeži od žene«, nato 30. januarja ob 17. uri še abonmanska predstava; lahko ugibamo, da bo tudi najnovejša komedija v postaviti Štandrežev in v režiji Jožeta Hrovata zadetek v polno. Abonmaje že vpisujojo, ker pa imajo prednost dosedjanji abonenti, se bo tudi letos zgodilo, da jih ne bo dovolj za vse. Zato razmišljajo o ponovitvah. Po novembrski predstavi bo za publiko marinovanje, abonentom pa bodo ponudili še nagradno predstavo v SNG Nova Gorica.

SKUPINA 75

Šest razstav za rojstni dan

Jutri uvodni dogodek v Gorici

V prihodnjih tednih bo na Goriškem odprtje šestih razstav umetniških fotografij, s katerimi bo slovenski fotoklub Skupina 75 obeležil svojo 35. obletno delovanja. Letošnje, po vrsti dvanajsto »fotosrečanje« bo mednarodnega značaja in bo zaobjelo šest galerij v Gorici, Novi Gorici in okolici.

Uvodni dogodek s slavnostnim petcatom bo jutri, 18. septembra, ob 18.30 uri v goriškem Kulturnem domu. V tamkajšnji galeriji bodo svoje posnetke razstavljali Jana Jocif iz Škofje Loke, Aleksander Nedić iz Vukovarja (Hrvaška), Dejan Pavlović iz Paraćina (Srbija), Tihomir Pinter iz Ljubljane, Loredana Prinčič iz Gorice in Stefano Reia iz Tržiča. Naslednjo razstavo bodo v Galeriji Tir na Mostovnu v Solkanu odprli 25. septembra ob 18.30; tam bodo svoja dela razstavljali člani Fotokluba Fataje iz Mester in Paul David Redfern iz Gorice. Sledi razstava v srednjeveškem Šmartnem sredi Brda (v Hiši kulture 2. oktobra ob 18.30), kjer bodo na vrsti fotografi Giuseppe Orsini iz Lodija in Lombardiji, Mauro Paviotti iz furlanskega Castions di Strada, Fabio Rinaldi iz Trsta in Marko Vogrič iz Gorice. V galeriji Ars na goriškem Travniku (nad Katoliško knjižarno) bodo od 7. oktobra dalje (odprtje ob 18.30) razstavljali Silvan Pittoli iz Števerjana, Damijan Vidic iz Ajdovščine in Simon Zamar iz Nove Gorice. Razstavo bodo dalje postavili tudi v Modraš galériji v Doberdalu; odprli jo bodo 9. oktobra ob 18.30, na ogled pa bodo fotografije Roberta Jakomina iz Trsta in Mirana Vizintina z Vrha v sovodenjski občini. Po časovnem zaporedju bo zadnja razstava na sedežu fotokluba Skupina 75 na Bukovju v Števerjanu; skupinski prikaz fotografij bodo odprli 16. oktobra ob 18.30 in ga bodo pripravili člani društva fotografov SVIT iz Celja. Obeta se torej prava poslastica za ljubitelje umetniške fotografije. (vip)

NOVA GORICA V mestu dva polnilca in brez prometa

V tednu mobilnosti bo 22. septembra v Novi Gorici dan brez avtomobila, ko bodo za promet zaprli mestno središče. Največja pridobitev pa bosta nova polnilca za električne avtomobile, ki bosta brezplačno na voljo uporabnikom ob mestni hiši. »Zaenkrat smo postavili le dva polnilca, v prihodnjih letih pa jih bo postavljenih še več tako v mestu kot tudi drugih krajev občine,« zagotavlja župan Mirko Brulc. Ureditev dveh polnilcev za električne avtomobile in motorje je financirala občina, investicija pa je veljala okrog 3.000 evrov.

Nova Gorica se s pestrim dojanjem že vrsto let vključuje v evropski teden mobilnosti. Ob izobraževalnih in zabavnih vsebinah so letošnja novost brezplačni turistični ogledi mesta in okolice s kolesi ali peš. Po županovih besedah bo potrebno urediti tudi več kolesarskih stez v mestu in okolici, kolesarnico za občinsko stavbo ali pred njo, ponovno pa želijo vpeljati brezplačno izposojo koles. Brulc omenja tudi brezplačni mestni avtobus, ki je precej pripomogel k večji mobilnosti v mestnem prostoru Nove Gorice, Šempetra in Solkana.

Ob dnevu brez avtomobila 22. septembra bo osrednja prireditve na Bevkovem trgu sredi Nove Gorice.

ZAGRAJ**Ungarettijev park**

Da bi ovrednotili Giuseppeja Ungarettija in goriški Kras, bodo jutri, 18. septembra, ob 11. uri odprli javnosti Ungarettijev park v kraju Castelnuovo v občini Zagaj. Pobudo za tematski park sta dala Gianfranco Trombetta in Mirella Terraneo iz viarskega podjetja Castelvecchio. Nárt parka, ki ga je izdelal arh. Paolo Bornello, je do 26. septembra na ogled na beneškem arhitekturnem bienalu. V parku bodo nameščeni obdelani kamni z verzi Ungarettija, ki se je med prvo svetovno vojno bojeval na Krasu in tu spisal svoje prve poezije, objavljene v zbirki »Il Porto Sepolto«. Njegovi verzi bodo nato krasili še steklene stene razglednega stolpa, ograjo terase in ploščo v sestručku iz smrekovih hlodov. Pri oblikovanju parka sta sodelovala slikar in grafik Franco Dugo ter kipar Paolo Annibali. Jutrišnjega odprtja se bodo udeležili likovni kritik Vittorio Sgarbi, deželni odbornik Roberto Molinaro in direktor založbe Gruppo Mondadori Antonio Riccardi. Park bo odprt javnosti in ga bo mogoče brezplačno obiskati po predhodni najavi na tel. 0481-99742 ali na naslov eventi@castelvecchio.com.

Lekarne**DEŽURNA LEKARNA V GORICI**
OBČINSKA 2, UL. GARZAROLLI 154, TEL. 0481-522032.**DEŽURNA LEKARNA V KRMINU**
BRAČAN (FARO), UL. XXIV MAGGIO 70, TEL. 0481-60395.**DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU**
CENTRALE, TRG REPUBLIKE 16, TEL. 0481-410341.**DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU**
RAMPINO, TRG VENEZIA 15, TEL. 0481-76039.**DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU**
DEL TORRE, UL. LATINA 77, TEL. 0481-90026.**Kino****DANES V GORICI**

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Mangia, prega, ama«. Dvorana 2: 17.15 - 18.50 »Cani e gatti«; 20.30 »Resident Evil: Afterlife«. Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.10 »La soliditudine dei numeri primi«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Mordim«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Mangia, prega, ama«. Dvorana 3: 17.30 - 20.15 »Cani e gatti«; 22.10 »The American«.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prosi vse udeležence izleta na Sicilijo, ki bo od 11. do 18. oktobra, da plačajo zadnji obrok (400 evrov) v sredo, 29. septembra, od 10. do 12. ure na društvenem sedežu na korzu Verdi 51/int. Tedaj bodo prejeli vsa navodila o potovanju. Priporoča se točnost.

Koncerti

V GORIŠKI STOLNICI bo danes, 17. septembra, ob 20.45 koncert ob 300. obletnici rojstva Giovannija Battistija Pergolesija.

V OBČINSKI DVORANI V FARI bo v soboto, 18. septembra, ob 20.30 tradicionalna zborovska revija. Nastopili bodo vokalna skupina iz Fare, zbor Renato Portelli iz Mariana in oktet Vrtnica iz Nove Gorice.

GORICA - Mladinski dom v novem šolskem letu

Z velikim zagonom

V septembru slovensko-angleška delavnica za osnovnošolce in srednješolce

Na lekciji s prof. Vando Sever

Mladinski Dom stopa v novo šolsko leto z velikim zagonom. Pred začetkom pouka so pri njem organizirali enotensko pripravo na vstop v nižjo srednjo šolo. Pričadevajo si, da bi svoje gojence uspešno spremljali na novi študijski poti. Tečaj se je začel z dragocenimi napotki prof. Vande Sever, kakovostna ekipa profesorjev in vzgojiteljev - Martina Šolc, Irenka Ferlat, Simon Peter Leban, Marko Gus in David Bandelj - pa je pripravila bogat program dejavnosti. Dijaki so osvežili svoje znanje in pridobili nove informacije; posebno pozornost so namenili slovenščini, italijanščini, matematiki, angleščini in zgodovini.

Ob koncu tedna so med otroki izvedli anketo o vtisih s predšolskih dejavnosti. Vsi so si bili enotni v oceni, da je bilo lepo, ker so spoznali nove prijatelje. Dobra volja, igra in zabava so osvojile absolutno prvo место. Na drugo mesto se je uvrstil tuj jezik, in sicer angleščina. Danjel se je navdušil za geometrijo, Denise je bila vesela, ker se je naučila marsičesa novega, Nicolas pa je pochlival profesorje in vzgojitelje, ker so bili simpatični in potrebljivi.

V četrtek minulega tedna je bilo informativno srečanje za starše gojencev. Ravnatelj Mladinskega doma Mauro Leban jih je seznanil z delovanjem v novem šolskem letu, vzgojiteljici Martina Šolc, glavni referent za skupino srednješolcev, in Juliju Kramar, odgovorna za osnovnošolce, pa sta predstavili smernice svojega delovanja.

Med izobraževalnimi in vzgojnimi cilji je pri Mladinskem domu v ospredju skrb za vsestranski razvoj otrok, za njihovo rast in dobro počutje. K temu prav gotovo prispevajo pridobivanje znanj, veščin in sposobnosti v okviru šolskih predmetov in predmetnih področij, a tudi dodat-

ne dopolnilne dejavnosti, ki jih bodo zato posvečali veliko pozornost. Vzgojitelji bodo dalje spodbujali medsebojne odnose in lepo vedenje, saj je v današnjem svetu, ki sloni na komunikaciji, lepo izražanje in obnašanje primarnega pomerna.

Koordinatorji vzgojno-izobraževalne ponudbe Mladinskega doma so sklenili, da izkoristijo začetek pouka za slovensko-angleško delavnico za osnovnošolce in srednješolce. Vodila jo bo Ivana Šolc, izvedenka na jezikovnem področju iz študijskega centra Melanie Klein. Tečaj je namenjen gojencem Mladinskega do-

ma; zanje bodo organizirali štiri srečanja v septembru. Otroci bodo imeli tako možnost, da osvežijo znanje angleščine in s tem tudi slovenščine, saj bodo izdelali svoj prvi angleško-slovenski slovar. Jezikovni delavnici bo sledil dvomesecni tečaj angleščine, namenjen vsem članom.

Mladinski dom bo organiziral tudi razne druge delavnice in tečaje, s katerimi bodo javnost seznanili pravočasno. Za morebitne informacije in vpise sta vsekakor na voljo tel. 0481-546549 ali 328-3155040 in naslov elektronske pošte mlađinskidom@libero.it. (mš)

Šolske vesti**POKLICNI ZAVOD ZA TRGOVSKIE IN TURISTIČNE DEJAVNOSTI IVAN CANKAR** v Gorici išče profesorja za predmet tehnike komunikacije (natečajni razred A036). Ustrezena je diploma fakultete za psihologijo, sociologijo, filozofijo, komunikologijo, socialno pedagogiko, vzgojne vede ali politične vede. Poklicajo lahko tudi študentje višjih letnikov teh fakultet; tel. 0481-530021.**NA SREDNJI ŠOLI IVANA TRINKA V GORICI** bo danes, 17. septembra, pouk od 8.15 do 12.55 in v soboto, 18. septembra, od 8.15 do 12. ure. Od ponedeljka, 20. septembra, dalje do konca šolskega leta (11. junija 2011) bo pouk od 8.15 do 13.45, ob sobotah od 8.15 do 12. ure. Zjutraj bo šolsko poslopje odprtjo do 7.45 dalje in od te ure naprej bo tudi zagotovljeno varstvo. Knjige na posodo bodo učenci dobili v šoli v prvem tednu pouka.**PROSTOVOLJCI CIVILNE SLUŽBE ARCIJA** vabijo v soboto, 18. septembra, ob 13. uri na kulturno - športno srečanje mladih »Brezmejno / Sfinatamente« v domu Andreja Budala v Štandrežu.**V SKLOPU KRAJEVNEGA PRAZNika V ŠEMPETERU** bo danes ob 18. uri v telovadnici šole v Šempetu odprtje razstave grafik Ivaldija Calligarisa iz Romana; sledil bo ob 19. uri koncert Policijskega orkestra.**GORIŠKI MUZEJ** iz Nove Gorice prireja predavanje Jožeta Šušmelja in Tomáža Vuge z naslovom »35. obletnica Osimskega sporazuma in 25. obletnica Briške ceste« 21. septembra ob 20. uri na gradu Kromberk.**ODBOR STARŠEV GORICA** prireja jezikovno in ustvarjalno delavnico »Po slovenskih pravljicnih poteh« za otroke, ki obiskujejo zadnje leto vrtca in prve tri razrede osnovnih šol. Prebiralni bodo pravljice, branju bodo sledile jezikovne in ustvarjalne delavnice. Srečanja bodo 16. in 30. oktobra ter 13. in 27. novembra; podrobnejše informacije in prijave po tel. 334-1243766 (v dolodanskem času) ali na naslovu elektronske pošte martinasolc@hotmail.it.**PRODAM** grozdje kabernet (približno štiri kvintale); tel. 0481-485701.**PRODAM** grozdje vrste malvazija in merlot; tel. 331-4331079.**PRODAM** svetlo in razgledno stanovanje v Štandrežu: dnevna soba, jedilnica, kuhinja, dve spalni sobi, dve kopalnici, dva balkona, shramba in garaža, cena 132.000 evrov; tel. 328-8872507.**PRODAM** večvrstno visoko kvalitetno oljčno olje s kislino 0,12; tel. 0481-390238.**AŠZ DOM IN DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ** prirejata plesno šolo »Luna Lunca« za otroke, mlade in odrasle. Predstavitev bo v ponedeljek, 20. septembra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici, začetek plesnih vaj bo v ponedeljek, 4. oktobra; informacije v Kulturnem domu v popoldanskih urah (tel. 0481-33288).**MLADINSKI MEŠANI PEVSKI ZBOR GORICA** vabi starše in pove na prvo srečanje, ki bo v ponedeljek, 20. septembra, ob 19.30 na sedežu društva Skala v Gabrijah.**ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE** prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v petek, 1. oktobra; informacije po tel. 0481-882195 ali 333-2677398 (Miriam).**Prireditve****ZAKLJUČNA PRIREDITEV POLETNEGA SREDIŠČA** »Juri Muri v Afriki« bo v Dijaškem domu v Gorici danes, 17. septembra, ob 17. uri.**GORIŠKA SEKCIJA VZPI-ANPI** vabi na Trg padlim za svobodo v Gorici v so-**Obvestila****PRODAM** grozdje kabernet (približno štiri kvintale); tel. 0481-485701.**PRODAM** grozdje vrste malvazija in merlot; tel. 331-4331079.**PRODAM** svetlo in razgledno stanovanje v Štandrežu: dnevna soba, jedilnica, kuhinja, dve spalni sobi, dve kopalnici, dva balkona, shramba in garaža, cena 132.000 evrov; tel. 328-8872507.**PRODAM** večvrstno visoko kvalitetno oljčno olje s kislino 0,12; tel. 0481-390238.**AŠZ OLYMPIA GORICA** začenja športne dejavnosti za leto 2010-11: predšolska telovadba, ritmička, orodna telovadba, minyvolley, odbojka in športni ples; informacije in vpisovanje po tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).**SLOVIK** prireja danes, 17. septembra, ob 18.30 na sedežu na Korzu Verdi 51**Podjetje SEC letošnja gazela****Podjetje SEC letošnja gazela**

Družba medijskih vsebin Dnevnik je včeraj v Novi Gorici razglasila primorsko-notranjsko gazelo 2010. Najhitre rastoče podjetje v regiji in drugi finalist izbora za naziv zlata gazela 2010 je podjetje SEC, ki je specializirano za proizvodnjo in razvoj dvigal.

Danes pogreb motociklista

Marca Novellija, ki se je z motorjem smrtno ponesrečil v sredo pri Petovljah, bodo pokopali že danes, in sicer ob 12. uri iz splošne bolnišnice v cerkev na Placuti v Gorici; sledila bo upeljitev. Na truplu niso opravili obdukcije, okolico nesreče pa še preiskujejo.

Kulturni sprehod odpade

Kulturni sprehod po Gorici z Aldom Ruplom, ki bi moral biti jutri, odpade zaradi napovedanega slabega vremena. Prestavljen je na soboto, 25. septembra, ob 9. uri. Prijave zbirka Gorški muzej na tel. 003865-3359811 ali na naslov goriski.muzej@siol.net. (km)

Briškola drevi v Jamlijah

Društvo Kremenjak iz Jamelj prireja nočno tekmovanje v briškoli; vpisovanje bo potekalo ob 20. ure dalje.

Kavarna spet odprta

Z včerajšnjim dnem je spet odprta zgodovinska kavarna Garibaldi v Gorici. Od Elvia Feriga jo je prevzel mladi gostinski podjetnik Dennis Macedonio.

V knjigarni o Balkanu

V knjigarni LEG na Korzu Verdi v Gorici bodo danes ob 17.30 predstavili knjige o Balkanu »Cartoline dalla fossa. Diario di Srebrenica« Emirja Suljagića in »Serbia. La storia di là dal nome« Stevana K. Pavlovitcha.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

prireja

Iutkovno delavnico

pod naslovom

Od ideje do uprizoritve,

ki bo potekala v petek, 1. oktobra popoldne in soboto, 2. oktobra ves dan.

Vodila bo priznana iutkovna ustvarjalka

mag. Breda Vrli.

Kotizacija za udeležbo znaša 50 evrov.

Kulturni center Lojze Bratuž sprejema prijave na delavnico do 23. septembra na tel. št. 0039 0481 531445, 534549 (faks) ali po e-mailu na: info@kclbratuz.org

Podrobne informacije in prijavnico lahko dobite na spletni strani

www.kclbratuz.org pod kategorijo gledališče

ŽARIŠČE

Šola za »preživetje«

ADRIJAN PAHOR

V času, ko se zaradi šole in šolskega sistema bolj kot kdaj prej lomijo kopja, torej v času, ko zopet sedamo v šolske klopi, je še najbolj logično in umestno, da tudi sam razgrnem nekaj priložnostnih misli prav o tej nadvse občutljivi tematiki. Začetek šolskega leta je pot na navadi tudi obdobje, ko se šoli in šolski problematički posveča največ medijske pozornosti. Zvrstili so se seminarji, nazadnje tisti, ki ga organizira ZRSŠ za zamejske šolnike, ta pa je predvsem z uvodnim predavanjem Igorja Saksida, na to pa še z Božo Krakar Vogel znova poudaril pomen identifikacijskega procesa pouka književnosti in razvoja branil zmožnosti pri izobraževanju. Oba sta tudi izpostavila problem motivacije, ki v današnjem, vse bolj agresivnem informacijskem izobilju, nezadržno pada. To seveda ne velja samo za pouk književnosti oziroma jezikovni pouk. O teh težavah sem sicer že večkrat pisal, zato bom izkoristil to priložnost, da opozorim na širši problem italijanskega šolstva, ki se že leta ni uspel osvoboditi politične, predvsem pa ekonomske odvisnosti, kar dolgoročno seveda pogojuje ves šolski administrativni in izobraževalni sistem. Že desetletja namreč ostaja javno šolstvo v trdnem primežu politike, ki je po dolgem obdobju obljub in pričakovanje le udejanja-

la novo reformo, naravnano predvsem v krčenje sredstev in osiromašenje obstoječih učnih smeri in programov. To je posledica pri nas že ustaljenega dejstva, da šolo dirigira peščica nesposobnih politikov, medtem ko bi morala biti postavljena predvsem na pedagoških temeljih. Poskus, da bi ministrstvo za šolstvo vodil priznani pedagog, se je v Italiji pred leti klavrnko končal z osmešenjem in očitnim pogojevanjem strokovnjaka, ki je imel nato ves čas svojeva mandata zvezane roke. Njegovo reformistično preoblikovanje šolskega sistema je že takrat močno ovirala ekonomska politika finančnega ministrstva, ki mu enostavno ni da(ja)la sredstev za uresničevanje ambicioznega načrta.

Danes je krizo v šolstvu poglobila še kriza družbenega sistema, ki se je – vsaj kar se tiče vizije prihodnosti – izkazala kot iluzija ali svet ukinjenih možnosti. Ekonomisti pravijo, da je zlata doba ekonomskega razcveta za nami in da je današnje pojmovanje prihodnosti iz obljub in pričakovanj, pa tudi konkretnih uresničevanj prešlo v fazo recesije in gospodarske stagnacije. Tudi filozofi (npr. Umberto Galimberti) trdijo, da "vidijo" mladi v prihodnosti predvsem grožnjo, zato je njihova "filozofija" življenja uprta predvsem v sedanjost, v uživanje hic

et nunc, torej je egocentrična. Ker ni perspektive v bodočnosti, je tudi izobraževanje zreducirano na dokaj nizko raven pridobivanja znanja kot edinega načina za zagotavljanje osebnega preživetja. Posledica te redukcije šolanja na golo doseglo nujnega "papirja" za preživetje pa je zmanjšan, osiromašen odnos v relaciji dijak – profesor in dijak – dijak, šolanje je postal nekakšna pogodba, mladi, pa tudi starejši, ne poznavajo več meja preko katerih ne smejo. Tako stanje v šolah, žal, zaznavamo vse bolj tudi pri nas, dijak postaja vse bolj samo številka, šola kot ustanova se postopoma razoseblja na prostor za pridobivanje znanja. V sosednji Sloveniji situacija še slabša, o tem priča dejstvo, da so se dijaki ob meji z Italijo vpisovali raje k nam prav zaradi omenjenih razlogov.

Ni dvoma, da preživila današnja šola delikatno institucionalno krizo (poleg ostalih, že nam predobro znanih), zato je delo učitelja – mentorja v njej otežkočeno. Trdno sem prepričan, da je prav od nas posameznik, ki se z njo vsakodnevno soočamo, odsilno, koliko smo (bomo) sposobni v šoli ustvariti tiste pogoje za učenje, ki bodo podlaga za nov pristop do izobražuječe osebe, saj ta išče predvsem smisel in pot, ne pa zgolj ocene, uspehe, povhvale in doktorate.

REORGANIZACIJA MANJŠINE - DOKUMENT IZVRŠNEGA ODBORA SVETA SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

Razvojne smernice ustanov in organizacij slovenske narodnosti skupnosti v Italiji

Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij je začel že pred leti razmišljati o nujni, da bi smiselnejše uredili delovanje in posodobili naš organiziranost in je zaradi tega pripravil notranji seminar, s katerim smo analizirali stanje naše organizacije. To je bil tudi povod za obširno notranjo reorganizacijo, ki je danes v svoji zaključni fazi. Živimo v dobi nenehnih sprememb in pomembno je, da se novim izzivom učinkovito in primerno odzovemo. Prepričani smo, da velja enaka dinamika tudi za našo narodno skupnost, ki mora temeljito analizirati svojo sedanjo situacijo in poiskati nove rešitve in inovativne prijeme za nadaljnjo rast in razvoj.

Živimo v času hude ekonomske krize, ki je prizadeva ves svet in še posebej gospodarstvo svetovno najbolj razvih držav. Naša narodna skupnost ni izvzeta iz tega makroekonomskega scenarija: nahaja se v hudi finančni stiski in na obzorju se obetajo še večje preizkušnje. Italijanska vladava nam v naslednjem letu napoveduje krčenje prispevkov za več kot dva milijona evrov. Če bi se tako napoved uresničila, bi bil obstoje celotne naše organiziranosti resnično postavljen pod vprašaj. Rešitev teh finančnih problemov je temeljnega pomena za naše preživetje, saj nam bo omogočila, da živimo, se razvijamo, skratak, da kot narodna skupnost obstajamo še naprej kot subjekt.

Ko govorimo in razmišljamo o naši bodočnosti pa ne smemo krizi navkljub mimo tistih temeljnih vrednot, ki so sestavni del našega čutjenja in so pogoj za zdravo rast naše skupnosti. Mislimo tu predvsem na pojem pluralizma, ki je osnova vsakega razvitega družbenega sistema in izhaja iz temeljne potrebe posameznika po svobodi mišljenja in izražanja. Ta potrebu je našem zamejskem prostoru izoblikovala v okviru civilne družbe dve krovni organizaciji, ki sta najmanjši skupini imenovalec in porok za demokratično življenje naše skupnosti. To dokazuje, da pluralizem ni le načelni problem, ni le parola, ampak je konkretna in doživeta potreba našega človeka. Obe krovni organizaciji sta vsebinsko, idejno in tudi statutarno različni. Izhajata iz različnih zgodovinskih okvirjev, prav ta raznolikost pa je tudi bogastvo naše organiziranosti. Zato sta krovni organizaciji, ki sicer delujejo na sorodnih področjih, po svoji navi in delu izrazito komplementarni.

Prepričani smo, da se je treba na omenjeni scenarij odzvati na dveh različnih nivojih. Najprej je treba predvideti učinkovito reakcijo na perečo finančno krizo, v kateri se trenutno nahajamo. Ko bo to izrazito krizno obdobje minimo, bomo morali premisliti in udejanjiti temeljito reorganizacijo naše skupnosti.

Odzivi na sedanje finančno krizo

Ekonomska situacija je zelo kritična in skupnost mora na te izzive reagirati enotno, odgovorno in solidarno. Trdno smo prepričani, da je manjšina tisti subjekt, ki je v prvih vrstih poklican, da si začrta dogovorjeno in splošno sprejeti krizno strategijo. Zato smo razdelili naše organizacije v dejansko že obstoječe operativne sklope, v okviru katerih bo treba poiskati najustreznejše rešitve.

Svet slovenskih organizacij predlagajo 5 operativnih sklopov, ki so porazdeljeni na osnovi vlog in specifik, ki jih imajo v okviru našega zamejskega prostora naše organizacije in ustanove.

Skupne poklicne ustanove in organizacije

Ta sklop vsebuje večje ustanove, ki imajo temeljno vlogo pri širjenju slovenske besede, kulture in identitete v okviru naše narodne skupnosti v Italiji. So izraz naše širše skup-

nosti in njihovo poslanstvo je biti v službi in zastopati širše interese naše manjšine. Zato smo včeraj člani SSO-ja z osebnimi jamstvi reševali Primorski dnevnik, zato se danes SSO zavzeto zanima za reševanje Slovenskega stalnega gledališča. Prepričani smo, da so te ustanove nadvse pomemben dejavnik naše manjšinske organiziranosti, ki ima jo velike razvojne možnosti še zlasti v sodelovanju z ostalimi manjšinskim dejavniki. Zato je prav, da so članice obeh krovnih organizacij in da so njihovi odbori izraz celotne narodne skupnosti.

Sklop sestavlja naslednje ustanove:

- Narodna in študijska knjižnica
- Slovensko stalno gledališče
- Slovenski raziskovalni inštitut
- Primorski dnevnik
- Glasbena matica
- Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel

Naj takoj poudarimo, da bi bilo primerno posvetiti večjo medijsko pozornost Benečiji. Primorski dnevnik bi moral ob sodelovanju Novega Matajurja in Doma zaobjetiti celotni deželni teritorij.

Pri glasbenem šolstvu ne moremo mimo dejstva, da imamo v zamejstvu dve dinamični šolski strukturi: Glasbeno matico in Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel. Prva je močno prisotna v Trstu in Benečiji, glasbena šola Emil Komel pa se je uveljavila v goriškem prostoru. Obe šoli naj bi izoblikovali posvetovalni svet za koordinacijo slovenskega glasbenega šolstva v Italiji.

Organizacije tega sklopa so ekonomsko zahtevna postavka. Njihova finančna situacija je zelo dinamična, saj se lahko v relativno kratkem časovnem presledku izrazito spremeni. Zato je potrebno, da je v teh težkih ekonomskih okoliščinah finančna situacija tega sklopa izrazito usklajena.

Zveze z ljubiteljsko dejavnostjo

- Slovenska prosveta (SP)
- Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD)
- Zveza slovenske katoliške prosvete (ZSKP)
- Zveza cerkvenih pevskih zborov (ZCPZ TS)
- Združenje cerkvenih pevskih zborov (ZCPZ GO)
- Združenje slovenskih športnih društev v Italiji (ZSSDI)
- Inštitut za slovensko kulturo
- Slovensko kulturno središče Planika
- Združenje Don Eugenio Blanchini

Ljubiteljske dejavnosti so temeljnega pomena za našo narodno skupnost, saj združujejo veliko število ljudi, ki žrtvujejo svoj prosti čas zato, da krepijo našo kulturno ponudbo in tvorijo tisto živo narodno tkivo, ki nam je pomagalo, da smo se ohranili tudi v najtežjih časih in okoliščinah. Nobena profesionalna struktura si ne bi mogla privoščiti tako številnega kroga sodelavcev, kot jih premorejo društva, ki se ukvarjajo z ljubiteljsko dejavnostjo.

Krovni organizaciji in zveze najbolje poznajo vsebine, delovanje in finančno situacijo teh društva. Predlagamo, da bi tako Republika Slovenija kot Dežela Furlanija-Julijske krajine podelili našo zvezam, da porazdelijo finančna sredstva svojim članicam. Zveze naj bi v okviru krovnih organizacij poskrbeli, da izoblikujejo v sodelovanju s članicami krizno strategijo za optimizacijo finančnih potreb, uskladitev vsebin in dejavnosti svojih članic. To bi bila zelo učinkovita oblika racionalizacije, ki bi ohranila specifičnost in samostojnost naše organiziranosti.

Založbe, mediji in drugi periodični tisk

Slovenska narodna skupnost ima izredno razvajeno mrežo založb in medijev, ki so nastale na različnih zgodovinskih in idejnih temeljih kot izraz pluralne družbe in posnemljivo bogastvo za celotno narodno skupnost. To so ustanove, ki so izraz ene ali druge krovne organizacije in so primarnega pomena pri širjenju slovenskega jezika in kulture na profesionalni ravni. Pomembno vlogo igrajo tudi kot posredniki kulturnih dobrin med sosednjima narodoma:

Zadružna Goriška Mohorjeva (tednik Novi glas in otroška revija Pastirček)

- Zadružna Mladika (revija Mladika)
- Zadružna Most (štirinajst dnevnik Dom)
- Založništvo tržaškega tiska
- Zadružna Novi Matajur (tednik Novi Matajur in revija Galeb)

Vse te ustanove so danes nepogrešljive na področjih, ki jih pokriva. Potrebno pa bi bilo poiskati sinergije in sodelovanje pri nekaterih projektih, kar se je izkazalo za koristno (skupna predstavitev na knjižnem sejmu v Ljubljani, teden knjige v Tržaški knjigarni v Trstu), nekatere skupne izdaje itn.

Organizacije in ustanove, ki delujejo v sklopu obeh krovnih organizacij

Večina naših organizacij je vključena v eno ali drugo krovno organizacijo. Krovni sta zato izraz svojih članic, s katerimi sodelujeta in sooblikujeta kulturno in socialno delovanje naše organiziranosti. To sodelovanje je velika dodana vrednost, saj nam omogoča usklajeno delovanje in učinkovitejšo finančno racionalizacijo. To je zelo pomembno v sedanji težki ekonomske situaciji, ko bo potreben izoblikovati tudi v tem sklopu učinkovito in dogovoren križni načrt. V ta sklop vključujemo vse ustanove, ki so vključene v posamezno krovno organizacijo. Njihovo delovanje obsegajo različna področja: kulturo, prosvetno dejavnost, založniško dejavnost, socialne, vzgojne, športne, izobraževalne in druge dejavnosti.

Ostale organizacije in ustanove

V ta sklop vključujemo vse tiste organizacije, ki se niso vključile v sistem krovnih organizacij, opravljajo pa posnemljivo vlogo na raznih področjih kulturnega in socialnega življenja naše zamejske narodne skupnosti.

V opisanem pregledu igrata krovni organizaciji bistveno vlogo: skupaj naj pripravita analizo in naj preučita vse možne rešitve tako v okviru naše širše zamejske skupnosti kot tudi znotraj njunega članstva.

Gospodarstvo in teritorij zaslužita posebno omnibus, saj sta zelo važna resorza za ohranjanje in razvoj našega slovenskega človeka v zamejstvu. Slovensko deželno gospodarsko združenje in Kmečka zveza jamčita s svojim samostojnim delovanjem interes celotne manjšine in opravlja posnemljivo koordinacijsko vlogo med našimi pridelovalci, obrtniki in gospodarstveniki.

Slovenci v Italiji imamo na podlagi državnih in meddržavnih pogodb, oz. sporazumov dve ustanovi državnega značaja. To sta šola in radio, oz. televizija. Ti dve ustanovi nista zasebnega značaja, zato tudi obravnava njih problemov ne spada v ta naš kontekst. Vendar mislimo, da je prav, da tu zelo jasno pribijemo, da ne sме nobena vlada, nobena stranka, nobena sila ti dve naši javni ustanovi kričti, jima kakorkoli škodovati v vsestranski rasti in želji po razvoju. Tudi nobena državna reforma ne sme v kakršnikoli

obliki okrniti življenja in razvoja šole s slovenskim našim jezikom ter slovenskih oddaj v okviru italijanske mreže RAI.

V tej naši pravici so nam jasno ob strani in nas nedvomno odločno ščitijo poleg mednarodnih pogodb tudi italijanska ustava, deželni statut dežele Furlanije-Julijskih krajin ter sam začetni zakon št. 38/2001.

Reorganizacija naše skupnosti

Slovenska narodna skupnost v Italiji je potrebna temeljite reorganizacije. Našo bogato kulturno, socialno, športno in gospodarsko življenje bomo učinkovito razvijali le, če bomo delovali v toku s časom. Zato je potreben dogovoren dolgoročni načrt o razvoju naše organiziranosti. Temelj vsakega dobrega načrta pa so objektivne analize stanja in občne sprejetja izhodišča.

Pred nastankom mlade slovenske države je bilo financiranje krovnih organizacij tesno odvisno od stopnje demokracije v naši matični domovini, ki je bila tedaj vključena v Socialistično federativno republiko Jugoslavijo. Samoumevno je, da je bil sistem finančnih podpor s strani tedanje Jugoslavije dobro dobro, štiri deset let le enostransko usmerjen. Šele po letu 1991 lahko trdimo, da se je financiranje obeh krovnih organizacij primereno uravnavosilo. Posledice tega zgodovinskega scenarija so seveda prisotne še danes in se odražajo tako v ustroju kot v premoženju obeh krovnih organizacij.

Analiza o stanju naša narodne skupnosti bo morala nujno vzeti v pretres celotno zgodovinsko obdobje, ki je po gojevalo nastanek in razvoj naše narodne skupnosti. Če odpremo poglavje globalne reorganizacije, se ne more zgodovina začeti včeraj - to je leta 1991. Današnja situacija je rezultat vsega povojnega obdobja, zato morajo naše analize seči v sam začetek, v prva povojna leta, ko se je začela oblikovati organiziranost naše zamejske družbe, takoj kot jo danes poznamo.

Spregoroviti bomo morali o »družbenem gospodarstvu«, ki je tudi danes prisotno v sicer drugačnih oblik

ODBOJKA - Trener Kanade Glenn Hoag pred svetovnim prvenstvom (tudi) v Trstu

»Med favoriti za naslov tudi reprezentanca Srbije«

Kanada je mlada in brez zadostnih mednarodnih izkušenj - »Slovenija me vznemirja«

Konec prihodnjega tedna, od sobote, 25. do ponedeljka, 27., bo tržaška športna palača prizorišče ene od skupin prve faze svetovnega moškega odbojkarskega prvenstva. Največje pričakovanja vlada za nastop Srbije, olimpijskih prvakov Poljske in Nemčije, zunaj evropsko odbojko pa bo predstavljala Kanada, ki je na papirju med vsemi najslabša reprezentanca. Njen pravi adut je najbrž predvsem njen 51-letni trener Glenn Hoag, strokovnjak, ki je bil v osemdesetih letih prejšnjega stoletja odličen bloker (igral je tudi v Italiji), odličnost po »preselel« tudi na trenersko klop. Kot trener je na stari celini zaslovel predvsem z moštvo Paris Volleya. S to ekipo se je zapisal v zgodovino francoske obojke zlasti v sezona 1999/2000 in 2000/2001, ko so Parizani osvojili vse možne evropske naslove, vključno z naslovom prvaka Lige prvakov. Nauzdnej je bil Hoag protagonist izjemnega uspeha blejskega ACH Volley, ki je v minuli sezoni dosegal senzacijalno uvrstitev v finalni četveroboj Lige prvakov in med drugimi iz tekmovanja izločil tudi italijansko Macerato. Hoag bo odslej treniral v Turčiji.

Pravijo, da je tržaška skupina med vsemi najbolj izenačena. Kaj menite vi o tem?

Za nas je skupina zagotovo težka. Naše moštvo je zelo mlado. Le štirje igralci so nastopili na zadnjem svetovnem prvenstvu na Japonskem. Mislim vsekakor, da bo tržaška skupina najbolj negotova v prvi fazi prvenstva.

Koliko možnosti ima Kanada, da se uvriči v naslednjo fazo?

Bo zelo težko. Dati bomo moralni vse od sebe in zaupati svojemu sistemu igre. Igrati bomo morali točko za točko, zelo bomo morali biti zbrane. Mislim, da bo prvenstvo za nas predvsem dobra izkušnja za nadaljnji razvoj programa kanadske reprezentance.

Katere so prednosti, katere pa šibke točke vaše reprezentance?

Glenn Hoag, na klopi blejskega ACH Volley, je leta 1984 kot igralec osvojil 4. mesto na olimpijskih igrah v Los Angelesu

Fizično je ekipa precej dobra. Kaj posebno izstopajočega v ekipi ni, igrat temelji na ekipi. Naš največji problem je v tem, da odigramo premalo tekem na visoki ravni, saj nismo udeleženci tekmovanja world league ne european league. Skratka, na velikih tekmovanjih nismo vajeni nastopati.

Kdo so vaši favoriti za naslov prvaka?

Muslim, da so to Rusija, Brazilijska in Srbija. »Outsider« bi lahko bila mogoče Bolgarija.

Kaj lahko doseže italijanska reprezentanca?

Raven igre italijanske reprezentance se spet dviga. Na tekmovanju world league so igrali solidno. Zdi se, da je item sedanje garniture igralcev dober. Njihova uvodna skupina je zelo lahka, v naslednjih fazah pa bi lahko pomembno vlogo odigraval tudi faktor domačega igrišča.

Z ACH Volley z Bledu ste v minuli sezoni dosegel izjemen uspeh. Katera je vaša ocena o doseženem?

Na Bledu je bila zame pomembna predvsem zadnja sezona, v kateri sem vodil pomlajeno ekipo. Od tega sem se veliko naučil. Spoznal sem, da je moštveni duh resnično najpomembnejši faktor za doseganje vrhunskih rezultatov. To je bila naša moč. Uspeh Bleda je uspeh skupine fantov, ki so zavestno sprejeli spremembe v načinu igranja. Bled je imel mlado, talentirano ekipo, ki je počasi pridobilna na samozavesti. Zmanjšali smo število napak in maksimalno izkoristili naš potencial.

Kaj pa menite o slovenski odbojki nasploh?

Mene slovenski športni sistem resnično preseneča. To je majhna država, ki kar naprej ustvarja športnike visoke ravni, kar me dobesedno vznemirja. Mislim, da je obojka v Sloveniji zdaj bolj vidna, največ zaslug za to pa ima ravno ACH Volley, predvsem njegovi odborniki. Blejski klub zdaj pozna cela Evropu.

A. Koren

KOLESARSTVO Cavendishu ravninska etapa

SALAMANCA - Britanec Mark Cavendish je zmagovalcem 18. etape kolesarske dirke po Španiji. Tekmovalec HTC-Columbie je na 149 kilometrov dolgi preizkušnji med Valladolidom in Salamanco v ciljnem sprintu ugnal Argentinca Juana Joseja Haeda in Portugalca Manuela Cardosa.

Etapo je bila najbolj ravninska izmed vseh na letošnji španski pentli. Tako je bilo že pred začetkom bolj ali manj jasno, da se bodo za etapno zmago borili sprinterji. Do pričakovanega razpleta je tudi prišlo.

»Štiri kilometre pred ciljem smo bili še nekoliko v ozadju, nato pa se nam je po zaslugu Petra Velitsa uspelo prebiti naprej. On in moji drugi moštveni kolegi so se spet potrudili in mi pripravili dobro izhodišče za napad,« je dejal Cavendish. Večino etape je sicer bežala osmerica, v kateri so bili Dominik Roels, Alberto Benítez, Juan Javier Estrada, Jose Toribio, Pablo Urtasun, Alexandre Pichot, Daniele Pietropolli in Olivier Kaisen. Toda 11 kilometrov pred ciljem jo je glavnina »pogolnila«.

V skupni razvrsttvitvi še vodi Italjan Vincenzo Nibali, ki ima 38 sekund prednosti pred Špancem Ezequielom Mosquerom in 1:59 minute pred Slovkom Velitsem.

NOGOMET - Triestina jutri doma ob 15. uri proti Padovi

Trener Iaconi napoveduje »izbris« poloma ob koncu lanske sezone

Godeas med tekmo proti Primorcu

cer so bile izbire tudi sad odločitve, da bi omogočil vsem 22 igralcem, ki jih imam na razpolago, da bi zaigrali po en polčas. Trenutno imam pet zunanjih veznih igralcev in eden izmed teh drugače ne bi igral. A ni izključeno, da boste Testinija v bodoče videli tudi v obrambi, «je izbiro pojasnil Iaconi, ki bo lahko odslej računal tudi na Princivaljiju, ki so ga spet uvrstili v ekipo. »Kmalu bo nared. Z njim imam večjo izbiro na sredini igrišča. Drugače mislim, je pribil trener Triestine. (I.F.)

da smo na dobrni poti za pravo formo. Nekateri še zaostajajo, ampak napredek je očiten. V Empoliju smo nasprotnika prisilili, da je tekel več od nas, kar je zelo pozitivno,« je še dejal Iaconi, ki je navidezno dobro prebavil poškodbo Lunardinija, mora najbolj nadarjenega igralca moštva. »Menim, da smo na sredini igrišča s Filkorjem, Gerbom in Princivaljijem popolni. Ne potrebujemo dodatnih okrepitev,« je pribil trener Triestine. (I.F.)

NOGOMET Juventus še naprej v težavah

TURIN - Delnerijev prihod v Turin še ni predramil Juventus, ki je sinoč razočaral tudi na prvi tekmi po skupinah evropske lige. Proti dokaj skromnemu poljskemu Lechu je namreč igral le neodločene 3:3. Poljaki so celo vodili z 2:0, a Juventus je igral slabo kot v prvem krogu A-lige v Bariju. V obrambi so se vrstile usodne napake (Legrottage), na sredini igrišča pa ni bilo pravih idej. Preporod je z golom tik pred odmorom napovedal Chiellini, ki je v začetku drugega polčasa tudi izenačil, veterani Del Piero pa je z lepim strehom z levo nogo od daleč (276. gol v karieri) povedel svoje moštvo v vodstvo. Toda tudi to ni bilo dovolj za zmago, saj so gostje izenačili v 92. minutu (vse tri gole za gostej je dosegel Rudnevs), kar je bila krona nesrečnega večera, v katerem se je moral trener sprijazniti tudi s poskodbo De Ceglieja.

S porazom pa je svojo pot v skupini F začel Palermo, ki je v gosteh s 3:2 klonil pred Spartu iz Prague. Gostitelji hitro povedli, pred koncem polčasa (38. min.) pa je gostom povrnil upanje Maccarone. Na 3:1 sta za Sparto povišal Kladrusby in Kadlec, potem ko je Pastore zadel preško za Palermo, končni izid pa je osem minut kasneje postavljal Abel Hernandez. Do konca teke je Palermo »osvojil« le še tri kote, na zatožni klopi pa je bila sinoči predvsem obramba. Mlada slovenska reprezentanta Iličič in Bačinović v Pragi nista igrala.

Ostala izida: Napoli - Utrecht 0:0; PSV Eindhoven - Sampdoria 1:1 (0:1). Strelca: Caciator (S) v 25., Dzsudzsak v 90. min.

KOŠARKA Jadran: zadnji test pred C-ligo

Jadranovi košarkarji bodo danes in jutri v San Danieleju sodelovali na košarkarskem turnirju, ki ga prireja domače društvo. V drugi polfinalni tekmi (ob 21.00) jih čaka težka naloga, saj se bodo pomerili z drugoligašem Calligarisom iz Rožaca, ki bo v letošnji državni B2-ligi nastopil okrepljen. V prvi tekmi se bo Jadranov konkurenč v državni C-ligi San Daniele pomeril z lanskim zmagovalcem te lige Pordenonom.

Finalna faza bo jutri: ob 19.00 bo tekma za 3. mesto, ob 21. uri pa finale.

Jadran v San Danieleju ne bo nastopil v popolni postavi, manjkal bo namreč Saša Malalan, ki mora zaradi stare poškodbe gležnja mirovati 10 dni.

Za Jadran bo omenjeni turnir zadnji uradni nastop pred začetkom prvenstva, v katerem se bo najprej na Opčinah pomeril z Latisano. Kot znano bo Jadran letos domače tekme igral ob sobotah z začetkom ob 20.30.

JADRANJE - Lanski zmagovalec na 42. Barcolani z italijanskim sponzorjem

Maxi Jena-Amori obljublja boj za zmago

Mitja Kosmina: »Bivša Alfa Romeo je velik favorit, a mi se ne predajamo«

V starem delu Ljubljane, na Ljubljani in v Dvornem baru na Dvornem trgu na levem bregu Ljubljanice, se je prvič v zgodovini predstavila posadka slovenske jadralske velikanke Maxi Jena, zmagovalke lanske Barcolane. Maxi Jena, do januarja letos še edini slovenski jadralski maksi (od januarja je v slovenski ladijski register vpisana tudi 30,48 metro dolga Esimit Evropa 2, od leta 2005 do konca leta 2009 znana kot serijska novozelandska zmagovalka Alfa Romeo 2 milijonarja neville Crichtona), projektiran (načrt je podpisal korpski nautični arhitekt Andrej Justin) in v celoti izdelan v Sloveneriji (ko je septembra leta 2002 pod šotorsko streho v izolski industrijski coni izdelana, je šlo za dotelej največji slovenski izdelek iz ogljikovih vlaken) in dober teden pred Barcolano 2002 slovensko splavljenja in predstavljena v Kopru, bo 10. oktobra pred Trstom branila lansko zmago z imenom Maxi Jena Amori in zahvaljujoč finančno pomoči italijanskega sponzorja Amori.

»Če nam Amori ne bi prisikočil na pomoč, nas letos pred Trst verjetno sploh ne bi bilo. Ker pridemo, bomo z Maxi Jena-Amori drugo oktobrsko nedeljo pred Trstom in Barkovljami naredili vse, kar bo v naši moči. Ponovne zmage ne moremo napovedovati, obljudimo pa, da da

Posadka maxi jene
v Ljubljani

MIHA CRNIČ

AŠD ZARJA sporoča, da bo tudi letos potekal tečaj rekreacijske telovadbe in pilatesa za dekleta in gospa. Vabila bo vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure v telovadniški športnega centra v Bazovici. Prva vadbenega ura bo v ponedeljek, 4. oktobra. Za vse potrebne informacije pokličite na tel. št. 339-244782.

AŠD BREG Odbojkarska sekcija sporoča, da se bodo začeli treningi minivolleya v torek, 21. septembra ob 16.30, s kratkim sestankom, za letnike od 2000 do 2004. Treningi bodo potekali ob torkih od 17.00 do 18.30 in ob četrtkih od 16.30 do 18.00.

AŠZ DOM GORICA in DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ v Gorici prirejata plesno šolo »Luna Luna« za otroke, mlade in odrasle. Predstavitev bo v ponedeljek, 20. septembra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici, začetek plesnih vaj bo v ponedeljek, 4. oktobra; informacije v Kulturnem domu v popoldanskih urah (tel. 0481-33288).

AŠZ DOM GORICA prireja športno dejavnost za leto 2010-11: športni vrtec (s 4. oktobrom), motorika (z 21. septembrom), košarka (z 20. septembrom) ter za fante in dekleta Cheerleading in pom-pom ples (z 21. septembrom); informacije po tel. 0481-33288 od ponedeljka do petka med 17. in 19.30.

AŠZ OLYMPIA GORICA začenja športne dejavnosti za leto 2010-11: predšolska telovadba, ritmička, orodna telovadba, minivolley, odbojka in športni ples; informacije in vpisovanje po tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).

AŠD BREG - Odbojkarska sekcija sporoča, da bodo potekali treningi mladinskih ekip po slednjem urniku: letniki 1995/1996/1997 (U16) ob ponedeljkih in sredah od 18.00 do 19.30 v Dolini, letniki 1997/1998/1999/2000 (U12-U13-U14) ob sredah od 16.30 do 18.00 in ob četrtkih od 18.00 do 19.30 v Dolini.

SHINKAI KARATE KLUB sporoča, da bo v zgornjških telovadnicah prvi trening za lanske atlete (otroci do 13. leta starosti) danes, 17. septembra, od 17. do 18. ure. Začetnike vabimo v telovadnico ob torkih in petkih med 16. in 17. uro od 17. septembra dalje. Za mladince in odrasle bo prvi trening že v sredo, 15. septembra, od 19. do 21. ure. Za vse potrebne informacije tel. št.: 347-403343, 347-2533320 ali 340-3963534.

PLAVALNI KLUB BOR prireja na Alturi v Trstu in na Općinah tečaje prilagajanja na vodo in plavanja za otroke do 4. leta dalje. Vpisovanja na stadionu 1. maja oz. po telefonu 04051377 vsak delavnik od 14.30 do 16.00. Začetek vadbe 1. oktobra.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja z društvenimi učitelji na plastični progi v Nabrežini od septembra do decembra vsako soboto in nedeljo zjutraj. Prva izmena od sobote 18. oz. nedelje 19. septembra 2010. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanje na info@skdevin.it ali na 040 2908105 - 348 1334086.

ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODSEK organizira treninge ritmične gimnastike s slednjimi urniki: na Stadionu 1.maja za predšolske otroke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 16.30-17.30, za osnovnosolske otroke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 17.30-18.30. Prvi trening bo v torek, 21.9.2010. Treningi na Općinah (večnamenski prostor OŠ Bevk): za predšolske otroke ob sredah 16.30-17.30 in osnovnosolske otroke 17.30-18.30. Prvi trening bo v sredo, 22. septembra. Za prijave in informacije pokličite na 328-2733390 (Petric).

se bomo zanj borili z vsem kar premo-remo in znamo,« je bil med sredino novinarsko konferenco v ljubljanskem Dvornem baru jasen in glasen skipper Mitja Kosmina, v letih 1995, 96 in 97 s koprsko Gaio Gaio legen že trikratni za-porednih zmagovalcev tržaške Barcolane.

Kosmina je prišel v Ljubljano s polovico članov standardne posadke in še z 12 možimi (med njimi so tudi trije slovenski jadrinci iz Italije, Peter Sedmak, Aleš Omari in Diego Kolarič) za ogrevanje nepolno uro vozil tudi po Ljubljani. Seveda ne z jadričico, Kosminova posadka je bila gostja rečne barke Zala in ljubljanskega kapitana Jožeta Horjaka.

Zivahan in v prve četrtkove ure po-daljšan sredin večer jadrnice Maxi Jena-Amori v Ljubljani, ki sta ga podprla ljubljanski Dvorni bar in odlični vinar Stojan Ščutek iz Plešivega v Goriških Brdih, se je po predstavitvi letošnjih ciljev lanske Barcolanine zmogala pred italijanskima regatnikoma Ideo Estel (Idea je Maxi Jeni-

skoraj že množično srečanje prijateljev slovenskega jadranja, v gneči na levem bregu Ljubljanice pa so bili tudi jadrinci in člani posadk drugih večjih slovenskih regatnih jadrnic (Velikega Viharnika in mariborskih jadrnic Casali in Amis) in hrvaške regatne velikanke Shining-Uma-go-Maxi.

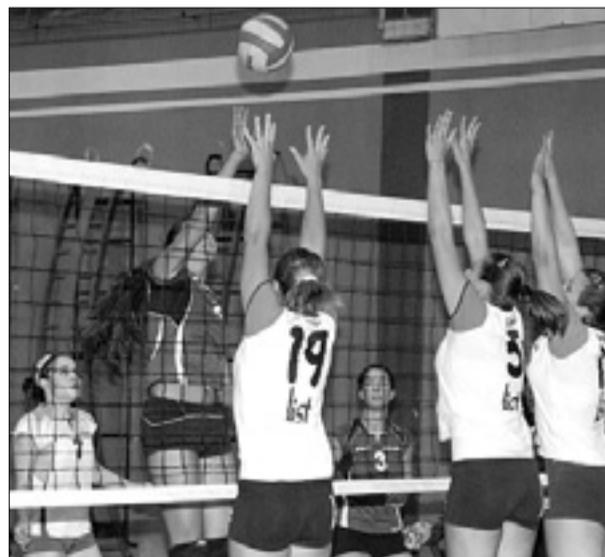
Mitja Kosmina in Andrea Hlacia (v imenu novega jadrničinega sponzorja Amori, je v Ljubljani napovedal dolgo-ročno sodelovanje s Kosmino in njego-vo posadko!) sta zbranim razgrnila le-tošnje načrte in potek priprav na Barco-lano št. 42. Maxi Jena-Amori, ki je že v vodi, bo začela v vsakodnevni treningi 27. septembra, 2. oktobra pa bo jadrala vselej množično in kakovostno dobro zasedenem tržaškem jadralske pokalu Bernetti, že leta nekakšni Barcolanini ge-neralki. Spomnimo; Maxi Jena je lani na Barcolani zmogala pred italijanskima regatnikoma Ideo Estel (Idea je Maxi Jeni-

v nepetem finiju zmago speljala leta 2002) krmarja Schippa Eleuterija in Vittrani TuttaTrieste krmarja Gabrielea Ben-uressija in skupno število zmag slovenskih jadrnic pred Trstom zaokrožila na štiri. Za prve tri je sredi prejšnjega desetletja poskrbel Kosminova Gaia Legend »Bivša novozelandska Alfa Romeo 2 (ki bo le-tos pred Trstom lovila zmago kot na pa-pirju slovenska Esimit Evropa 2 z itali-janskim posadkom skipperja Flavia Favini-ja in s pomočjo denarja ruskega držav-nega plinskega imperija Gazprom), je na Barcolani št. 42 seveda velik favorit, a se mi vnaprej ne predajamo. Če se nam po-nudi možnost za presenečenje, je ne bo-mo vrgli čez palubo, so bili v sredo z ve-čer v Ljubljani jasni Mitja Kominina, Branko Brčin, Tomaž Čop, Mitja Bel-tram, Aleš Omari, Peter Sedmak, Diego Kolarič, Hinko Golias, Bojan Vrščaj, Bo-ro Konjuh, Andrej Justin, Deja Cah in Lu-čo Fafangel. (F. Stres)

ODBOJKA - Letos razširjeni Pokal Bazoviških žrtev v organizaciji ŠZ Sloga

Prava parada naših ekip

Na dvodnevnom međunarodnom takmovanju bo nastopila glavnina najboljših ekip naših društava - Fianle v nedeljo

Po pokalni tekmi v sredo Sloga in Kontovel spet na Pokalu Bazoviških žrtev, a v različnih skupinah

KROMA

Ta konec tedna se bo sklenil niz po-bud ob 80 - letnici ustrelitve štirih bazoviških junakov: Športno združenje Sloga bo po izredno uspelem jubilejnem 30. po-hodu »Bazoviški junaki«, ki je bil na spo-redu prejšnjo nedeljo, jutri in v nedeljo pri-redilo še tradicionalni međunarodni moški in ženski odbojkarski turnir za »Pokal Bazoviških žrtev«.

Ob pomembnimi obletnicemi so se pri Slogi odločili, da bo turnir letos še bo-gatejši in namesto štirih ekip v vsaki konkurenčni jih bo tokrat nastopilo 12, šest moških in šest ženskih. Z orga-nizacijskega vidika gre za res zahteven zaloga, vendar smo prepričani, da bo trud organizatorjev poplačen s kako-

vostno igro in dobrim odzivom pu-blike.

Tako v moški kot v ženski konkurenči bo šest ekip razdeljenih v dve izložilni sku-pini, v katerih se bodo jutri popoldne po-merile vsaka proti vsaki v štirih različnih telovadnicah na Općinah, na Prosek, pri Briščikih in v Repnu, v nedeljo pa bodo v Repnu oz. pri Briščikih na sporedni finalni boji od šestega do prvega mesta.

V ženski konkurenči bodo merile moči tri naše ekip - poleg Sloge še četrtoligaš Kontovel in Bor/Breg, sloven-ski drugoligaš Zreče, celovski AVC de Witt ter hrvaški prvoligaš Grobničan, ki je na turnirju že petkrat osvojil prvo mesto. Hrvatske igralke veljajo tudi letos za

glavne favoritinje, katerim bodo vse osta-le prav gotovo žele prekrižati račune.

V moški konkurenči bodo štiri na-še ekipne - tretjeligaši Sloga, Sloga Tabor Televita in Soča ter četrtoligaš Olympia, slovenski drugoligaš Mežica ter lansko-letni zmagovalec, hrvaški prvoligaš Gor-nja Vržica. Tudi tu se obetajo zanimivo boji, saj so si ekipne, vsaj po napovedih, do-kaj izenačene.

Jutri

Moški – telovadnica v Repnu:

- 17.00: Sloga Tabor Televita – Soča
- 18.30: Mežica – Soča
- 20.00: Sloga Tabor Televita – Mežica

Ženske – telovadnica na Općinah:

- 17.00: Sloga – de Witt Celovec
- 18.30: de Witt Celovec – Zreče
- 20.00: Sloga – Zreče
- telovadnica na Proseku:
- 17.00: Kontovel – Bor/Breg
- 18.30: Kontovel – Grobničan
- 20.00: Bor/Breg – Grobničan

V nedeljo

Telovadnica v športnem centru pri Briščikih:

- 10.00: za 5. mesto ženske
- 11.30: za 5. mesto moški
- 13.00: za 3. mesto ženske

Moški – telovadnica v Repnu:

- 10.30: za 3. mesto moški
- 12.00: za 1. mesto ženske
- 13.30: za 1. mesto moški
- Sledi skupno nagrajevanje vseh ekip.

NOGOMET

Kras končal pokalno pot

Chioggia - Kras 2:0 (1:0)

STRELCA: Galan v 20. in Adriano v 55. min.

KRAS: Dovier, Paravan, Bu-covac, Carli, Sessi, Latin, Menichi-ni (Od 70. Dragosavljević, Batti, Knežević, D'Avanzo (od 65. Ventu-rini), Orlando (od 70. Cipracca). Trener Musolino.

Svojo pot v državnem pokalu so Krasovi nogometni končali v dva-tridesetini finala. Prvi letosnji poraz na udružnih tekmaših po dveh bleščečih zmagh v uvodnih krogih D-lige, bo kajpak ostal brez praktičnih posledic. Verjetno se ne motimo, če rečemo, da so izločitev celo sprejeli z olajšanjem. Za moštvo, ki ga sestavljajo tudi mnogi zaposleni, predstavljajo namreč gostovanja v popoldanskih urah med tednom prej nadlogu kot veselje.

Kras se je v Chioggijo podal v precej okrnjeni postavi, trener Mu-solino pa je izkoristil priložnost, da je na igrišče že od vsega začetka poslal sedem mladih igralcev. Kras je v prvem polčasu igral slabo, brez pravih idej in nikoli ni bil nevaren, zadekot gostiteljev pa je posledica gro-be napake mladega vratarja Dovier-ja, ki lažjega udarca z glavo ni pre-stregel. Chioggia je v drugem polča-su podvojila po podaji po teh z leve strani, žogo pa je v Krasovem kazenskem prostoru v mrež preusmeril domači igralec. Po drugem zadetku je Kras pokazal nekoliko boljšo igro, dejansko pa je bil nevaren le enkrat, ko je strel Battija branilec odbil sko-raj na golovi črti. Pokazalo se je, da je Chioggia solidna ekipa, ni pa nepre-magljiva. Z njo se bo Kras pomeril v D-ligi konec novembra.

KAZNI - Disciplinska komisi-ja deželne nogometne zveze je po nedeljski izključiti s prepovedjo igranja za en krog kaznovala igralca «Vesne Luco De Bernardija in Mi-neja Purica.

Petek, 17. septembra 2010

Stran pripravlja:
Igor, Lako & vle&vampi

Št. 13

SLIKOVNA KRIŽANKA

SESTAVIL LAKO	UPODABLJA- JOČI UMETNIK	HUNSKI VLADAR, "ŠIBA BOŽJA"	PREDSEDNIK ŠD POLET Z OPĆIN	LETIVOIŠČE PRI OPATIJI	AMERIŠKI PEVEC KING COLE
ODPRTO OGNIJŠČE VSABI					
ODISEJEV OTOK					
GUSAR, MORSKI ROPAR					
AMERIŠKI BOKSAR CASSIUS CLAY				LETOPISKA, ČASNISKA POROČEVALKA	OSKAR KJUDER
NEKD. JUGOSL. KOŠARKARSKI TRENER ŽERAVICA					
STOLP OB MUSLIMANSKI DŽAMUJI ALI MOŠEJI	ACE MERMOLJA	RIMSKI BOG SMRTI ŠPORT. KLUB IZ MADRIDA			
					ITALO SVEVO

FOTO KROMA	POLITIČNA DOKTRINA LENINOVEGA PREDHODNIKA	PREBIVALKA DEŽELE NEKDANJE JUGOSLAVIJE	TIPI CITRO-ŠNOVEGA AVTOMOBILA	NEKDANJA IT. ATLETINJA (SARA)					
AMERIŠKA IGRALKA STONE				RUPEL ALDO			POLIFEMOV TEKMEC, GALATEJEV LJUBIMEC		
MESTO V STARİ GRČIJI							SEVERNJI JELEN VEČ KAMNITIH GMOT		BEOTIJEC
ONASSISOV VZDEVEK				RDEČKASTO RJAVA VOL NAŠ KAJAKAŠKI KLUB			KONICA, GORSKI VRH		
LESLIE CARON			SL. GLASBENIK (MATJAZ) REKA NA POLJSKEM				NAM OMOGOČA VID JULIUS ERVING		
MESTO ZAHODNO OD ANCONE				AZUJSKI OTOK OB KITAJSKI MESTO V LOMBARDIJI					
AFRIŠKI JEZIK V KONGU					AM. IGRALEC (BRUCE) ANGL. ATLET (STEVE)			OČKA	DOMAČA PERNATA ŽIVAL
FRANCOSKI DRAMATIK, ROMUN. POREKLA (EUGENE)							NEKDANJI RUSKI VLADAR ZRAK (LAT.)		
ZAČETEK ZVELIČANJA			GORIŠKI ODB. DELAVEC SERGIO TAVČAR					KEM. ZNAK ZA TANTAL ZAČETEK VIŠKA	
PIVSKI VZKLIK				SLOVENSKI ŠPORTNI KOMENTATOR (TOMAŽ)					
ZMAGA VŠAHU				NOVA CELINA					

SLOVARČEK - AKIS = Polifemov tekmeč • CRAM = nekdanji angleški atlet • LAJEVEC = slovenski športni komentator
NGALA = afriški jezik, ki ga govorijo v Kongu • SAN = reka na Poljskem • TEMESA = mesto v stari Grčiji

PET MAGIČNIH LIKOV (lako)

L	O	R	I	S
O				
R				
I				
S				

	L			
L	O	R	I	S
	R			
	I			
	S			

		L	
		O	
L	O	R	I
		I	
		S	

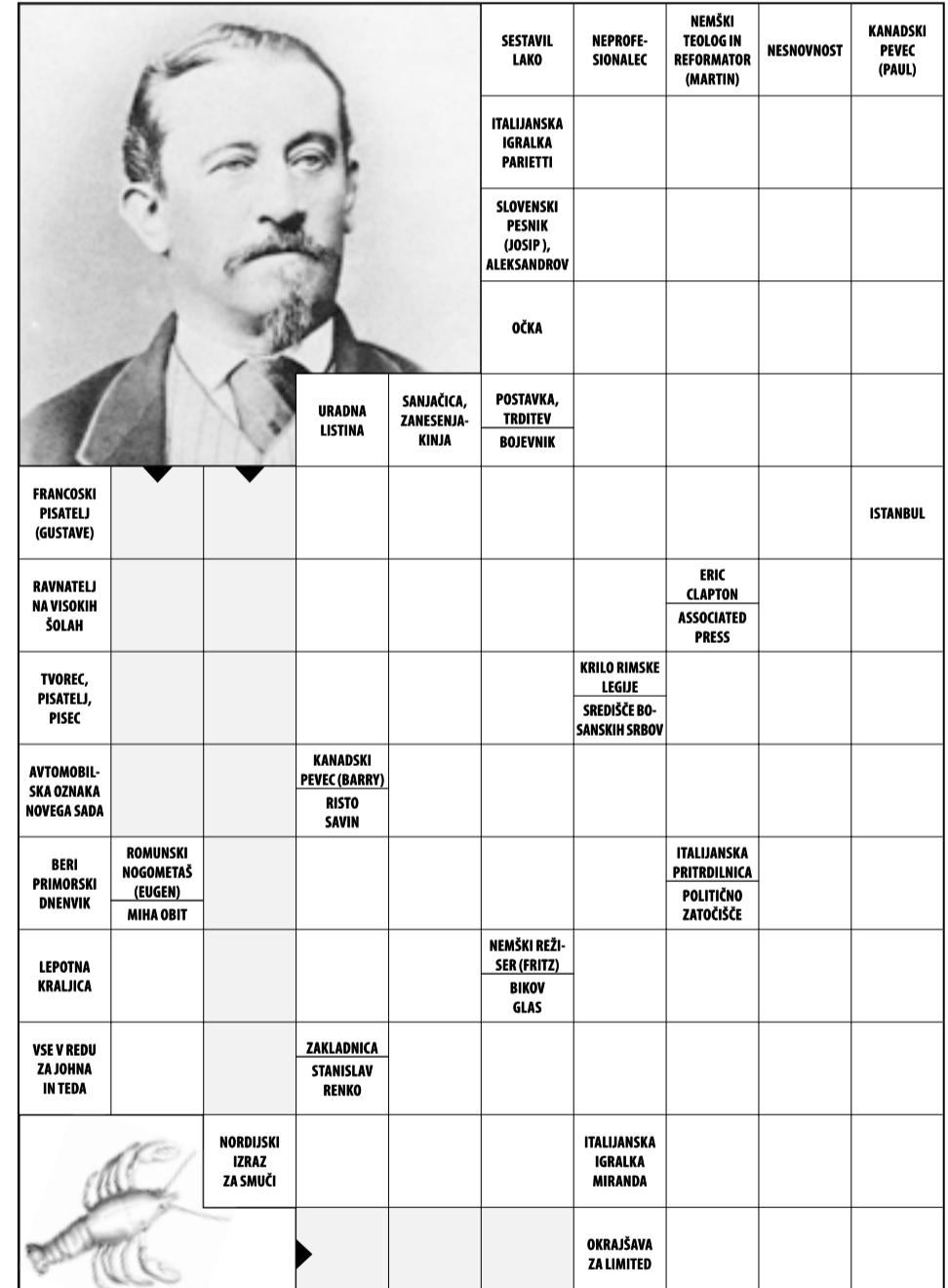
*Navedene besede vstavi v like
z imenom našega azzurra*

Maniaja: ANALI - ARARA -
ARESE - ASANA - ENARE -
ETIKA - IKONA - KATAR -
KROTA - OLANO - OPEKA -
PASAT - POKAL - PONOR -
RESOR - SARAH - SKLEP -
ŠPELA - TIRAN - ZLATA

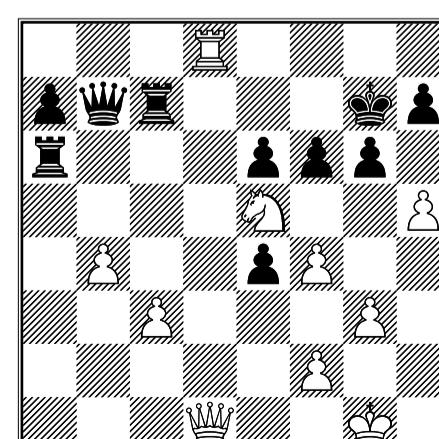
<http://vilevampi.myblog.it>

MANJŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

ŠAH

(i)

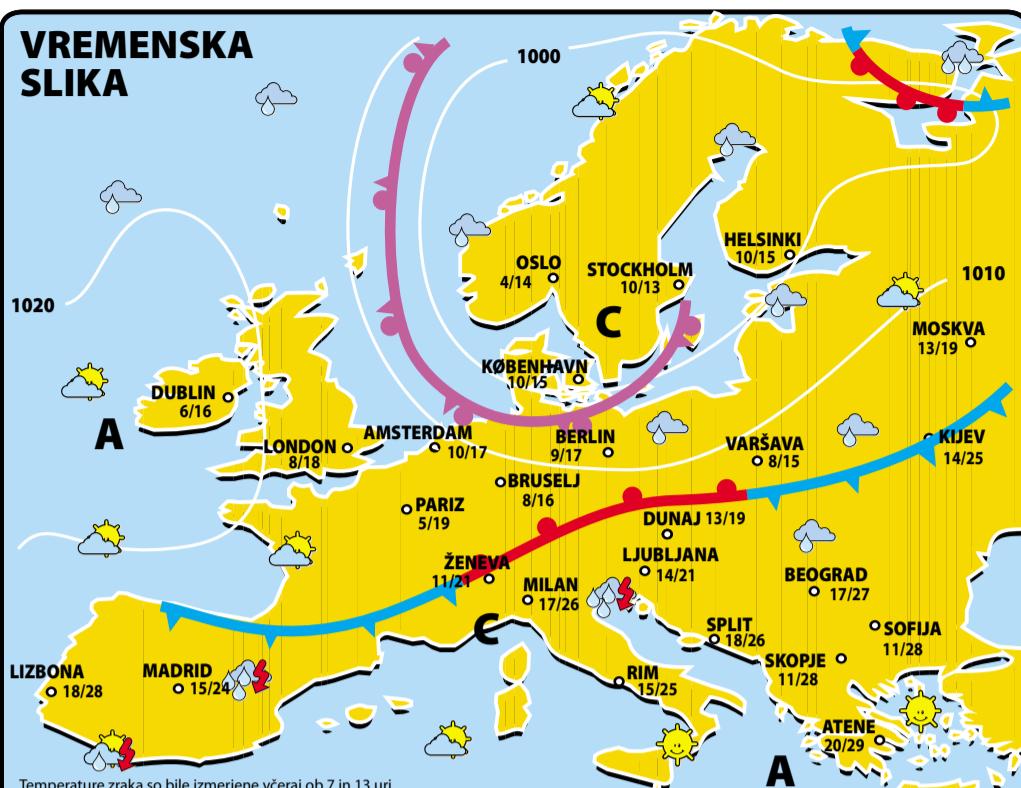

Jørgen Bent Larsen (1935 - 2010), največji danski šahist, ki je pred kratkim umrl (9. septembra v Buenos Airesu), je bil štirikrat kandidat za svetovnega prvaka v letih 1965, 1968, 1971 in 1977. Osvojil je več mednarodnih turnirjev in je prejel prvo nagrado šahovskega Oskarja leta 1967.

B. Larsen - J. Kristiansen (1991, Danska): 1. ? +

VREMENSKA SЛИКА

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

Ta konec tedna se bo naša dežela nahajala med tokom zelo vlažnega in nestabilnega sredozemskega zraka in hladnejšim z Atlantika.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.45 in zatone ob 19.13
Dolžina dneva 12.27

LUNINE MENE
Luna vzide ob 16.22.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo močno obremenilen, z vremenom povezane težave bodo pogoste, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezniški znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je rahlo razgiban, temperatura morja 22,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 17 2000 m 8
1000 m 17 2500 m 5
1500 m 12 2864 m 3

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnom vremenu po nižinah 5,5 in v gorah 6.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Mercator najboljši sosed

Ponudba označena z znakom velja v vseh živilskih in franšiznih prodajalnah Mercator. Ponudba označena z znakom velja v vseh hipermarketih Mercator.

Ponudba velja od 16.9. do 28.9. 2010 oz. do razprodaje zalog.

Orhideja Phalaenopsis
lončnica, z dvema steblama, v keramičnem lončku, višine 16 cm, več barv, vzgojeno v Sloveniji

8,39 EUR

* Na voljo v M Centrih tehnike.

Ledeni čaj
breskve, 4 x 1,5 litra
+ 2 x 1,5 litra BREZPLAČNO

Fructal, Ajdovščina

3,28 EUR

Zimska salama Tris
200 g + 100 g BREZPLAČNO

Kras, Sežana

4,99 EUR

od 16.9.
do 28.9.

20%
ceneje

NE SPREGLEJTE

Zamrznjeni izdelki Hokus.

Akcija velja v vseh živilskih prodajalnah Mercator, ne velja pa v prodajalnah HURA! in franšiznih prodajalnah. Predvidena je za prodajo količin, ki so običajne za gospodinjstvo. Popust velja za blago na zalogi in ne velja za pravne osebe. Popust velja tudi za akcijske izdelke in se obračuna od akcijske cene. Izdelki so na voljo v prodajalnah v sklopu razpoložljivega prodajnega sortimenta.

Slike so simbolne.

Še veliko drugih izdelkov po ugodnih cenah boste našli v letaku in v prodajalnah:

MERCATOR CENTER KOPER
Dolinska c. 1a, Koper (smer Pula)

Odprto:
od ponedeljka do petka od 9. do 21. ure
sobota od 8. do 21. ure
nedelja od 9. do 15. ure

MERCATOR CENTER NOVA GORICA
Industrijska c. 6, Kromberk

Odprto:
od ponedeljka do sobote od 9. do 21. ure
nedelja od 9. do 15. ure

MERCATOR CENTER KOPER II
Kolodvorska c. 4, Koper (smer Center)

Odprto:
od ponedeljka do sobote od 8. do 20. ure
nedelja od 8. do 13. ure